

SERXWEBÛN

HİÇ BİR ŞEY BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜKTEN DAHA DEĞERLİ DEĞİLDİR

Sayı: 5/ Mayıs 1982/ 1.50 DM

DİYARBAKIR'DA KATLIAM!

PKK MERKEZ KOMİTESİ ÜYESİ MAZLUM DOĞAN, ÇOK SAYIDA PKK'LI MİLİTAN VE YURTSEVERLER YAŞAMLARINI YİTİRDİLER.

Sömürgeci-Faşist cuntanın Kürdistan halkına ve önderlerine karşı açtığı "yok etme.. savaşı, bütün şiddeti ile devam ediyor.

İnsanlığın ve toplumsal gelişmenin bütün kuralları ile çelişen, bırakalım insan hak ve hürriyetlerine bağlı kalmayı, kendi hukuk sistemi ve kurallarına ters düşen bu faşist grup zindanlardaki savaş esirleri üzerinde aylardan beridir uygulamakta olduğu akılalmaz işkencelere rağmen direnişi kıramayınca katliama girişmiştir.

Bunun sonucu olarak Diyarbakır askeri cezaevinde aralarında PKK'nin kurucularından ve MK'si üyesi değerli önder MAZLUM DOĞAN'ın da bulunduğu çok sayıda PKK taraftarı tutuklu ve başka grup davalarından yargılanan bazı devrimciler katledildi.

21 Mart 1982 günü-uzun zamandan beri devam etmekte olan cezaevindeki açlık grevini kırmak bahanesi ile-başlatılan saldırıda 13 direnişçinin sinsice ve alçakça katledildiği öğrenildi. Öte yandan halk arasında yaygınlaşan haberler, ölüm oranının daha fazla olduğu, son üç ayda toplam cinayetlerin 38'e ulaştığı doğrultusundadır. Uzun süreden beridir devam eden görüşme yasağı ve tutuklu yakınları üzerinde giderek yoğunlaşan baskılardan dolayı gelişmelerle ilgili sağlıklı bilgiler alınmamakta, gerçek ölüm sayısı cezaevi görevlilerince titizlikle gizli tutulmaktadır.

SERXWEBÛN'a ulaşan bilgilere göre katliam şöyle gerçekleşmiştir:

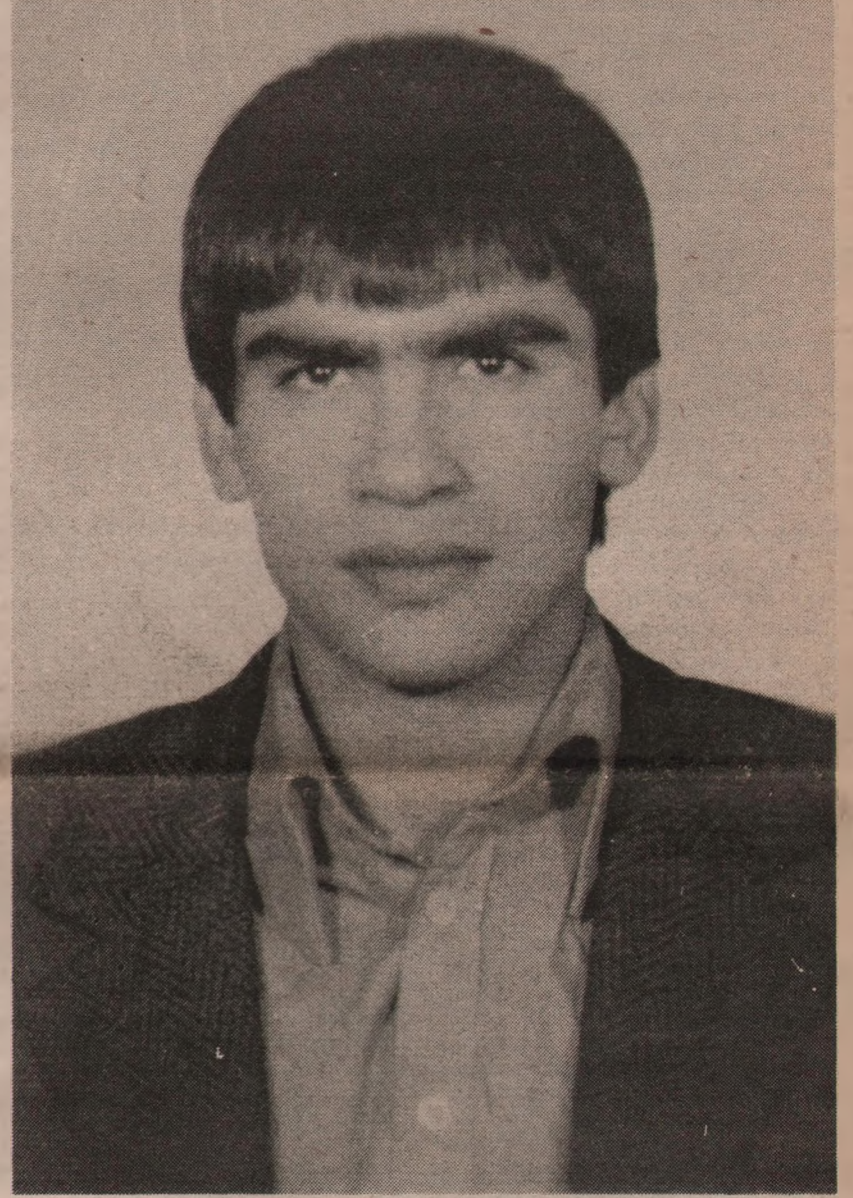
Zindanlardaki direnişi örgüt-

lediği, çeşitli işkence uygulamaları ile ilgili bilgileri dışarıya sızdırıp yayınlattığı gerekçesiyle PKK Merkez Komitesi üyesi MAZLUM DOĞAN, Mart ayının ikinci haftası ile birlikte yoğun bir işkenceye alınmış 21 Mart'a kadar süren akılalmaz işkencelere rağmen direnişini sürdürmesi üzerine hücrelerinde boğularak hunharca katledilmiştir.

MAZLUM DOĞAN'ın yaşamını yitirmesine rağmen, cezaevindeki direnişin kırılmadığını, aksine daha da boyutlanarak arttığını görüp paniğe kapılan faşist cuntanın eli kanlı maşaları, diğer koğuşlardaki tutuklulara da saldırıya giriştiği katliam sonucunda çok sayıda devrimci militan hayatını kaybetmiştir.

Kürdistan halkının, "halk olarak var olma ve özgürlüğe açılma" bayramı olan Newroz'da gerçekleştirilen bu katliamda, yaşamlarını yitirenlerin, adları belirlenen Cemal KILIÇ, Önder DEMIRKOL ve Tahir ŞAHİN başta olmak üzere büyük çoğunluğunun PKK militanı, diğerlerinin ise, Partizan ve diğer bazı gruplardan devrimciler olduğu anlaşıldı. Büyük olasılıkla MAZLUM DOĞAN ile birlikte katledildikleri sanılan, kendilerinden şu ana kadar hiçbir haber alınmayıp, yaşamlarından endişe

Devamı S : 13'de

Olayın Dünyadaki Yankıları

İlgili Yazısı 14. Sayfada.

8 Mayıs'ta Büyük Protesto Yürüyüşü

İdamları, işkenceleri ve Kürdistan'daki katliamları protesto etmek amacıyla 8 Mayıs 1982'de Almanya'nın Duisburg şehrinde BIRKOM, Dev-Sol, Komkar, Birlik Yolu-Cephe, Fidef, Kurtuluş, Dengê Komal, KKDK, Koç-kak, Gerçek, Dib-Fak, Mala Gelê Kurd, İşçi gerçeği, Proleter Dayanışma'nın da içinde yer aldığı toplam 21 Türkiye'li ve Kürdistan'lı örgütün katılımı ile merkezi ve büyük bir yürüyüş yapılacaktır.

Devrimci, demokrat ve yurtsever tüm güçleri sömürgeci faşist cuntayı teşhir ve tecrit için, yürüyüşe en geniş katılımı gerçekleştirmeye ve yarattıkları bu eylem birliği ile düşmana en kahredici cevabı vermeye çağırıyoruz.

ADRES: König-Heinrich Platz
Duisburg

8 Mayıs 1982 Cumartesi - Saat 11'de

Bir PKK Partizanı Daha Ölüme Mahkum Edildi

Sömürgeci faşist cuntanın mahkemelerinde yargılanmakta olan devrimci tutuklular, ardına idama mahkum edilmektedirler. İki binin üzerinde üyesi ve binlerce taraftarı en ağır cezalarla yargılanan PKK'nin, hakkında ölüm cezası verilen en son üyesi de Mehmet KARA'dır.

3. Ordu ve sıkıyönetim mahkemesinde yargılanmakta olan Mehmet Kara, Nisan ayında sonuçlanan mahkeme sonucunda i-

dam cezasına çarptırılmıştır.

Halen de devam etmekte olan mahkemelerde birçok PKK militanı ve taraftarı hakkında, üzerlerine yüklenmek istenen suçlar için hiçbir kanıt olmamasına karşın yalnızca PKK'li olmalarından ötürü idam cezası istenmektedir. Ancak, PKK davasından yargılanan devrimcilerin, idam cezalarına bağımsızlık ve özgürlük sloganlarıyla cevap verdikleri bildirilmektedir.

SURUÇ'TA KATLIAM GİRİŞİMİ Kırmık Köyü Muhtarı Celal Yıldırım Öldürüldü

Sömürgeci-Faşist cunta'nın çürümüş enkazı arasında fıskırıp boyatan Kürdistan Ulusal Kurtuluş mücadelesi, gelişmesini nitelik bir aşamaya sıçratmak isterken, diğer taraftan da Faşist cunta, baskılarını alabildiğine arttırarak, insan aklının alamayacağı vahşet

boyutlarına ulaştırdı. Ordu gücünün yarısından fazlasını Kürdistan'a seferber ederek adeta yeni baştan işgal etti. Bu süreçte geniş çaplı askeri operasyonlar düzenlendi. Çeşitli biçimlerde kolluk

Devamı S : 19'da

İÇİNDEKİLER

Haberler...Yorumlar	S: 2-3
Mahkeme Tutanaklarından PKK Davası	S: 4-5
Türk Burjuvazisinin Zor Sistemi	S:6-7
Haki Karer ve Halil Çavgun'un Anısına	S: 8-9
Kürdistan Ulusal Kurtuluş Problemi ve Çözüm Yolu	S: 10-11
Diyarbakır Katliamının Dünyadaki yankıları	S: 12
Latin Amerika, Guatemala ve Filistin	S: 14-15
Kürtçe yazılar	S: 16-17
1 Mayıs	S: 20

Nivîsên Kurdi dî rûpelên
16 û 17 dan dene.

FAŞİST TÜRK SÖMÜRGEÇİLERİ HERGÜN YENİ BİR CİNAYETLE TARİHSEL BARBARLIĞINI SÜRDÜRÜYOR!

Halkımıza ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş mücadelesinin önder güçlerine azgınca saldıran cani düşman, her gün yeni bir vahşet örneğiyle kendi tükenmişliğini ve acizliğini sergiliyor.

Tarihsel kokuşmuşluğunun çukurunda adeta yaşama karşı savaş açmış olan düşman, Kürdistan'da da yaşayan ve düşünen her nesneye karşı bu tükenmişliğin verdiği saldırganlıkla tüm zehirini kusuyor. Her köy, her kaza, her insan ortadan kaldırılması, yok edilmesi gereken büyük tehlikeler olarak yüreğine korku saldı-

ğınan, bu vahşet ve zulme maruz bırakılıyor. İnsanlık onurları olan ülke bağımsızlığı için yaşama, hatta bu uğurda en küçük bir katkıda bulunmanın dahi imhayla sonuçlandığı böyle bir vahşet ve zulüm ortamında halkımız direniyor, devrimciler direniyor. Namuslu bir insan, sıradan bir demokrat olmanın düşmana boyun eğmemekte geçtiğini bilen milyonlar, en korkunç zulüm ortamında dahi geleceğe olan umudunu, zafere olan inancını yaşıyor, büyütüyor.

Düşman, halkımızın ulusal kurtulu-

şa olan inancını ve kendisine karşı duyduğu sonsuz kininden örülü bir çemberin sürekli büyüyen, yükselen çepberleri arasında sıkışmıştır. Birbirinde habersiz ve kilometrelerce uzakta da olsa, her Kürdistan insanı artık bu çembere oluşturan birer halka durumundadır. Baskı ve zulmün kin ve nefret doğurduğu, her ölüme karşı yüzbinlerce umudun yitirdiği, varolma ve yokolmanın, tükenmişlikle yeni başlamanın yan yana, ama birbirini ortadan kaldırmaya çalıştığı bir ülke durumunda-

dır Kürdistan.

Kendi varlık nedeninin özgür düşünce, insanca yaşam, inanç, umut gibi en soylu değerlerin ezilmesine dayandığını bilen düşman, bu nedenle de hiçbir vahşet uygulamasından çekinmemekte, tüm ve son gücünü artık çürümekte olan varlığını ayakta tutmaya harcamaktadır. Bunun için dirki artık, onbinlerin cezaevine doldurulması, yüzlerce Kürdistan'lı yurtseverin, ananın, babanın, çocukların işkence tezgahlarına yatırılması, katledilmesi, sokakta kurşunlanan insan-

lar, askeri araçlarla yıkılan, talan edilen evler, köyler...evet bütün bunlar bir haber olmaktan dahi çıkmıştır. Çünkü Kürdistan'da yaşanan gerçekte; bir yandan zulüm, baskı, işkence, katliam, insanlığa açılmış bir savaş, diğer yanda ise, direnç, umut, inanç ve insanlık için savaş vardır.

Kürdistan'da yaşamın kendisi olan bu gerçeklerden sadece bir kaç örnek vermek dahi bunu gösteremeye yetmektedir.

...

HALFETİ'DE ÇATIŞMA:

Bir Devrimci Şehit Oldu İki Asker Öldü.

Son bir ayda artan baskılara karşı, devrimci direnişin genişleterek boyutlandığı Halfeti'de cunta kuvvetleri ile PKK'li bir partizan arasında çıkan çatışmada ismi henüz tesbit edilemeyen devrimci şehit oldu. Ayrıca çatışma sonunda cunta güçlerinden iki asker de vurularak öldürüldü. Çok sayıda düşman yaralandı.

Gelen haberlere göre dağlarda devrimci avına çıkmış olan cunta kuvvetleri Halfeti'nin Tisha köyünde karşılaştıkları bir devrimci ile saatlerce süren çatışmada köy halkından da bazıları yaralandı.

Tek başına zayıf bir teçizatla kendisinden binlerce kat güçlü cunta güçlerine karşı benzersiz bir kahramanlık örneği sunan PKK Savaşçısı, düşmanın yüreğine korku salarken halk kitlelerine de güven verdi.

Yaşasın Direnme geleneği Devrim Şehitleri Mücadelemizde Yaşayacaktır.

...

PKK taraftan Süleyman ŞEKER

İŞKENCE İLE KATLEDİLDİ

Şubat ayı içinde Urfa-Bozova çevresindeki köylere yapılan baskınlar sırasında PKK taraftarı 40 yaşlarındaki yoksul köylü Süleyman ŞEKER köy meydanında,

köylülerin önünde yapılan işkence sonunda hayatını kaybetti.

Devrimci mücadelenin yeniden hız kazanmaya başladığı için de yaşadığımız bu günlerde, gelişmeleri artık kontrol edemez duruma düşen sömürgeci faşist cuntanın kolluk kuvvetleri acizliğin verdiği çılgınlıkla yoksul Kürdistan köylülerine olanca kini ile saldırmaktadır. Evinde silah ve devrimci sakladığına dair yapılan bir ihbar sonucunda köy meydanında jandarma dipçikleri ile vurularak katledilen Süleyman ŞEKER adındaki yoksul Kürdistan köylüsü Bozova'nın Türkmenören köyünde Asker kontrolünde yakınları tarafından toprağa verildi.

...

Yoksul köylüler üzerinde baskı yoğunlaşıyor

VAKKAS DOĞRU İŞKENCEDE KATLEDİLDİ.

Öte yandan halka ve devrimcilere yönelik saldırıların arttığı bir diğer yöre de Antep-Araban çevresindeki köyler oldu. Her türlü girişimlere karşı halk kitlelerinin devrime olan bağlılıklarını ezemeyen bundan ötürü çılgınlık düzeyine varan baskınlar düzenleyen cuntanın kolluk kuvvetleri Araban'ın Eski Altıntaş köyüne yaptıkları baskında oğlunun yerini söylemesi için gözaltına aldıkları 50 yaşındaki PKK taraftarı yurtsever

yoksul köylü VAKAS DOĞRU, bir ay boyunca yapılan işkencelere dayanamayarak öldü.

Alınan bilgilere göre, sıkıyönetim ilgilileri işkencede katledilen DOĞRU'nun, evine tekrar götürülürken Araban yolunda "trafik kazasında, öldüğüne dair rapor verdiler.

VAKKAS DOĞRU'dan gerekli bilgileri alamayan kolluk kuvvetleri, ikinci olarak da Araban'ın Dink (çifttekoş) köyüne baskın düzenlemiş. Köylülerin, yörede gizlendiği söylenen devrimcilere yardım ettiğini bahane ederek genç kızların bir çoğunu tutuklayıp gözaltına almışlar. Akibetleri hakkında henüz bilgi alınmayan genç kızların nerede oldukları hakkında da sağlıklı bilgiler alınmamaktadır.

...

CEYLANPINAR BELEDİYE ESKİ BAŞKANI KEMAL ÖCALAN İŞKENCE SONRASI ÖLÜMLE PENÇELEŞİYOR

Diğer taraftan alınan haberlere göre cuntanın uyguladığı terör ve şiddet eylemleri, çeşitli tabakalardan insanları da hedef alarak devam ediyor.

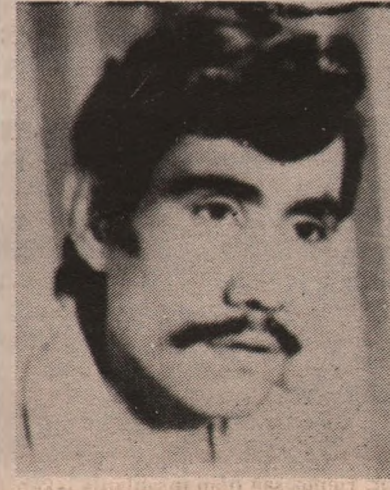
Henüz tam olarak bilinmeyen bir nedenden ötürü gözaltına alınan Ceylanpınar eski belediye başkanı Kemal ÖCALAN bir aya yakın maruz bırakıldığı işkence ne-

ticesinde, büyük olasılıkla hayatını yitirme tehlikesiyle karşı karşıya gelmiş, yarı-ölü bir halde

Ceylanpınar'ın bir sokağında yere atılmış olarak bulunan ÖCALAN'ın hayatından endişe edilmektedir.

.....

Proleter Devrimci Hüseyin AKAR Katledildi!

Cunta kuvvetlerince Antep'te yapılan seri operasyonlar sırasında yakalanan bir devrimci Adana'

da gördüğü işkence sonunda yaşamını yitirdi. PKK taraftarı bir proleter devrimci olan Hasan (Hüseyin) AKAR'ın öldürülmesi uzun süre gizli tutulduğundan ancak 10 ay sonra öğrenilebilirdi.

H.Akar, Kürdistan devrimi yolundaki mücadele görevlerini yerine getirirken kısa aralıklarla iki sefer tutulanmış, çoğu zaman bir mevsim boyu süren vahşi işkencelere maruz kalmıştı. İlk tutuklanmasında uzun süre ceza evinde kalmış, delil yetersizliğinden ötürü, yarı-ölü ve çalışamaz bir durumda serbest bırakılmıştı. Aradan geçen 3 hafta sonunda "Mahkemem var, denilip yeniden gözaltına alınan, uzun süre işkenceye uğrayan AKAR ikinci kez tutuklanarak Adana Zindanlarına konulmuştu. Gördüğü işkenceler ve Zindanların öldürücü koşulları içinde yaşam imkanlarını iyice kaybeden AKAR'a hiç bir tıbbi müdahalede dahi bulunmadı. Neticede ölüm durumu kesinleşince koma halinde Bozova'nın ikiz köyündeki ailesine teslim edilen yoldaşımız 1 hafta sonra da yaşamını yitirdi.

Hasan(Hüseyin) AKAR Mücadele geleneğimizde yaşayacaktır.

...

Okuyucu Mektupları

İBRAHİM KURT İŞKENCEDE KATLEDİLDİ

Yakınımı Adana'da işkence kaybeden bir yurtseverin mektubu elimizde. İzin dönüşü Kürdistan'daki izlenimlerini anlatıyor. Yorum yapmadan kısaltarak yayınlıyoruz.

SERXWEBÜN'A

"... Almanya'da ıçıyım. Kürdistan'a izinimi kullanmaya gittim. Gezdiklerimi, gördüklerimi ve yaptığım temasları aynen nakletmek istiyorum.

Bilindiği gibi faşist generaller Türkiye'de yönetime el koymuş durumda. Baskılar eskiden çok daha fazla. En ağır ise Kürdistan'da uygulanmaktadır. Nerede azılı faşist bir subay varsa komutan olarak ülkemize gönderilmiş. Bunlar nerede Kürtçe konuşan biri varsa, nerede bir PKK'li varsa yakalayıp korkunç işkencelerle sorguya çekmektedirler. Halka ve devrimcilere yönelik böylece uygulamalar sırasında birçok arkadaşımız katledildi. Bu durumda katledilenlerden biri de çok yakınım olan İbrahim KURT'tur.

"İbrahim KURT cunta kuvvetleri tarafından Adana'da yakalanarak hemen işkenceye alındı. Sorgulamasında Urfa'lı olduğu öğrenilince "bu adam mutlaka PKK'lidir" denilip İbrahimi çözebilmek için işkenceyi daha da

arttırmışlar. Günlerce süren sorgulamalarda tek amaçları partimiz hakkında bilgi almaktı ..."

İbrahim KURT direndi. Devrimci kazanımların tümünü korudu. Polise en ufak bilgi dahi vermedi. İstediklerini bir türlü alamayan polisler arkadaşımızı serbest bırakmak zorunda kaldılar. Fakat O gördüğü işkenceler sonucunda birkaç gün sonra evde öldü.

İbrahim KURT, Kürdistan yolunda düşen PKK savaşçılarından sadece biriydi.

Diğer izlenimlerim ise şöyle: "...Arkadaşlar, PKK'nin adının geçtiği yerde bile, bu kelime sömürgecileri çıldırtmaya yetiyor. Çılgınlaştıkça da baskıyı yoğunlaştırıyorlar. Zaman zaman bazı

bilinçsiz köylüler baskılar veya bir takım vaatlerle aldatılarak ihbarcı yapılmak istenmektedir. İstedikleri sonuçları bir türlü alamamaktadırlar. Faşist cuntanın tutumundan ne köyümüz, ne de şehirdeki devrimci arkadaşlarımız yılmamaktadır. Günün birinde devrimin bir gerçek olacağına inanarak PKK'nin başlatacağı büyük hareket gününü beklemektedirler."

"...devrimci mücadelemiz geçici bir alçalma devresine girmiştir.

Bu durumdan faydalanmak isteyen birkaç "çorbacı" meydana boş bularak partimizin adını lekelemeye çalışmaktadır. Faşist cunta ve yerli gericiler Siverek ve Hilvan'da devrimci etkinliği kırabilmek için ortak çalışmaktadırlar. Bucaklar ve Bayıklar bölgeyi yeniden haraca bağlamaktadır. Tüm devlet daireleri yeniden bu ailelerin fertleriyle doldurulmaktadır. Yalnızca davaya gönül verenler baskılar karşısında yılmak nedir bilmiyorlar. Baskılar arttıkça PKK'nin saflarını daha da büyüyeceğine inanıyorlar. Örneğin, Urfa ve çevresinde düşüncelerimi kanıtlayan olumlu gelişmeler var. Artık baskılar halk tarafından kanıksanmaya başladı. Faşist cunta etkisini kaybetmekle yüz yüzedir. Hareketlenme en çok gençlik kesiminde görülüyor. Çifçiler ve

köylüler alabildiğine yoksullaşmış, düzenden bekledikleri en küçük bir istekleri kalmamış. Benim izlenimime göre, örgütlenmeye gidilirse emekçilerin mücadeleye katılmaları çok kolay olacaktır. Halk önderini beklemektedir."

Mektubumu zindanların durumunu anlatmadan önce bitirmek istemiyorum. Yapılan işkencelerin haddi hesabı yoktur. Sözde idamlar azar azar yapılıyor. Ama, Diyarbakır zindanlarında her akşam birkaç devrimcinin cenazeleri cemselere konularak bilinmeyen yerlere götürülmektedir. Cezaevleri bir nevi ölüm hücreleri haline almıştır.

PKK SAVAŞÇILARI

ÖLÜMSÜZDÜR!

Saygılarımla

★★★★

A.K.

ARABAN'DA SÖMÜRGEÇİ FAŞİST TERÖR

Sömürgeci-faşist cuntanın Kürdistan köylülerine yönelik baskı ve katliam uygulamaları, Araban köylerinde de, devam ediyor.

Devrimci avını sürdüren cuntanın, silahlı güçleri; köylüleri sindirmek, halkı, devrimcileri ihbar etmeye zorlamak için, giriştiği yöre köylerindeki operasyonları şöyle sıralayabiliriz.

Başpınar köyünde 50 yaşlarında Y... A... ve H... A... adlarında iki köylü tutuklanıp karakola hastanelik edilmeye kadar dayak ve işkenceden geçirildi.

Yine aynı köyde silahlı var gereksesi ile gözaltına alınan Ş... K... dayak ve işkenceden geçirilerek silah satın alıp teslim etmeye zorlandı ve aksi takdirde serbest bırakılmayacağı tehdidinde bulunuldu.

Kulatık köyüne baskın düzenleyen sömürgeci kolluk kuvvetleri köyde genç ve erkek bulamayınca çocuk ve kadınları işkenceden geçirdi. Daha sonra Karababa köyüne yapılan baskında devrimcilere yardım edildiği bahanesiyle halk toplu dayaktan geçirildi. Bir bilgi alamayınca köy muhtarı ve iki çoban tutuklandı. Köy muhtarı ve iki çoban 1 hafta boyu dayak ve işkenceden geçirildi. Çobanlar hastanelik bir halde, serbest bırakıldılar. Ayrıca, silah teslim etmediklerinden dolayı, A... Y... ve H... Ç 1 ay tutuklu kaldıktan sonra 50 şer bin lira karşılığında alınan silahlar teslim edilmesi sonucu serbest bırakıldılar.

Ancak tüm bu baskı ve uygulamalar halkın devrim inancını söndürmemekte, tam tersi devrime olan bağlılıklarını arttırmakta cuntaya karşı mücadele ruhlarını bilemektedirler. Yaşasın Kürdistan Halkının Direniş mücadelesi

Saygılarımla
Y.A.

Operasyonlar Ve Tutuklamalar.

Operasyon ve tutuklamalar, geçtiğimiz ay boyunca hızından hiç bir şey kaybetmeksizin devam etmiştir. Bu operasyonlardaki yakalanmaların bazıları şunlardır.

Tunceli ve çevresinde sürmekte olan operasyonlar sonucu 28 Mart 1982 de 8 PKK taraftarı yakalanmıştır. Operasyonların devam ettiği ve Tunceli çevresinde yoğun baskı uygulamalarının olduğu bildirilmektedir.

Kars ili ve ilçelerinde yapılan operasyonlar sonucu THKP-C sempatizanları örgütü mensubu 12 devrimci yakalanmıştır.

3. Ordu ve Sıkıyönetim komutanlığı sorumluluk bölgesinde sürdürülen operasyonlarda, Sivas ilinde 4, Trabzon-Erzincan illerinde 2 olmak üzere Dev-Yol örgütüne mensup 6 devrimci yakalanmıştır. Ayrıca, sürdürülen bu operasyonlar sırasında TDKP-Halkın Kurtuluşu örgütünden 4 kişi de ele geçmiştir.

Yapılan iki ayrı açıklamada, Ankara'da sürdürülen operasyonlarda Dev-Yol örgütü mensubu toplam 39 devrimcinin yakalandığı bildirilmiştir.

Ege Ordu ve İzmir, Manisa, Aydın, Uşak, Denizli, Muğla, Isparta, Burdur, Antalya, Balıkesir illeri Sıkıyönetim komutanlığı basın ve halkla ilişkiler şubesinden yapılan açıklamaya göre, Antalya ve ilçelerinde sürdürülen operasyonlarda TKEP mensubu 13 devrimci yakalanmıştır.

Aynı Sıkıyönetim komutanlığının bir başka açıklamasına göre, 4 Mart 1982 de İzmir'de başlatılan operasyon sonucunda Hacı Demirhan'ın da içinde bulunduğu TDKP mensubu 29 devrimci yakalanarak gözaltına alınmıştır.

DEVİRİMCİ YOL İstanbul Davasında 30 İdam İsteniyor

159 sanıklı Dev-Yol İstanbul davası devam etmektedir. 12 Mart'ta Metristepe garnizonunda inşa edilen özel mahkeme salonunda başlayan mahkemede, 347 sayfalık iddianamenin okunmasından sonra, tutukluların sorgusuna geçilmiştir.

Devam etmekte olan bu davada 159 devrimci tutukludan 30'u hakkında idam, diğerleri hakkında ise 36 yıla kadar değişen hapis cezaları istenmektedir.

İSLAHIYE'DE SÜRDÜRÜLEN OPERASYONLARDA ÜÇ YURTSEVER KATLEDİLDİ!

Sömürgeci faşist cunta, Türkiye ve Kürdistan genelinde sürdürdüğü operasyonların bir parçası olan İslahiye'deki operasyonlarda üç yurtsever katledilmiştir.

Kürdistan'ın bir sınır kasabası olan İslahiye'de halk, geniş tarım alanlarına rağmen büyük bir yoksulluk içinde yaşamaktadır. Sınırdaki yer alması ise üzerinde uygulanan baskının diğer önemli bir nedenini oluşturmaktadır. Öteden beri kaçakçılığı önleme adı altında yapılan baskın ve operasyonlarda sürekli zulümle karşı karşıya olan İslahiye halkı, 12 Eylül sonrasında da, her gün yüz yüze olduğu katliam uygulamalarıyla imha edilmek istenmektedir.

Kürdistan halkına karşı açılan bu ulusal yok etme savaşı tüm sınır bölgelerinde, sürekli ve planlı bir tarzda uygulanmaktadır. 12 Eylül den bu yana sınır köylerinde yapılmadık canilik, vahşet, haysiyetsizlik kalmamıştır. Operasyonlarda erkeklerin tümü, kadınlarında bazıları "suçlu" görülerek köy meydanına toplanmakta, en adi işkence ve hakaretlere maruz kalmaktadırlar. Bununla da yetinmeyen sömürgeciler, bu insanları bölük merkezleri dedikleri toplama kamplarına götürerek, sadist duygularını tatmin edinceye kadar orada tutmaktadırlar. Hiç bir gerekçesiz ve kanıtız tutukladıkları ve günlerce işkenceye tabi tuttukları bu insanlarda kendilerince "suçlarını ağır" bulduklarını işkence merkezlerinde bırakırken, diğerlerini de geçici olarak serbest bırakmaktadırlar.

Sürekli devam eden bu uygulamalar sonucu halk, ruhen ve fiziken insanlıktan çıkarılmaya çalışılmaktadır. Nitekim, bu yörelerde bir çok insan ya sakat, yada kötürüm kalmıştır. Henüz sağ olan insanlarda işkence sonucu aldıkları darbelerle her gün azar azar ölmektedirler.

42 SANIKLI KAWA

DAVASINA BAŞLANDI

Kawa örgütüne mensup 42 devrimcinin yargılanmasına 30 Mart 1982'de 1. Ordu ve sıkıyönetim komutanlığı bir numaralı askeri mahkemesinde başlanmıştır.

Askeri savcı iddianamesinde, Kawa militanlarının "Türkiye topraklarının bir bölümü üzerinde aynı devlet kurmak amacıyla örgüt oluşturduklarını ve amaçlarına ulaşmak için çeşitli eylemlerde bulduklarını" iddia etmektedir. Yargılanmakta olan 42 devrimci hakkında çeşitli cezalar istenmektedir. ...

Urfa ve

Viranşehir'de İki PKK Taraftarı İşkenceyle Katledildi

Viranşehir'de yakalanarak 3 ay kadar süreyle Diyarbakır cezaevinde tutuklu kalan 50 yaşlarında bir PKK taraftarı işkenceler sonucu katledildi. Birkethanede işçi olarak çalışan İbrahim PAYDAŞ, PKK önderliğinde devrimci şiddet temelinde ajanlaşmış yapı, kişi ve kurumlara karşı verilen mücadeleyi çeşitli biçimlerde desteklemiş PKK sempatizanı bir yurtseverdi. Tutuklanmasının ve katledilmesinin tek sebebi PKK önderliğinde verilen Kürdistan Bağımsızlık mücadelesini desteklemektir. Yine Urfa tugayında 6-5 ay önce Şaban adındaki genç bir PKK taraftarı maruz kaldığı işkenceler sonucu ölmüştür.

TUTUKLU YAKINLARI İŞKENCELERE MARUZ KALİYOR!

Diyarbakır askeri ceza ve tutukevinde savaş esirlerine uyguladıkları baskı, işkence ve katliamlarla yetinmeyen sömürgeci-faşist Türk cuntası savaş esirlerinin ziyaretçilerine, annelerine ve babalarına da aynı baskıları uygulamaktadır. PKK savaş esirlerinden Erkan UZUN'un maruz bırakıldığı işkenceler sonucu durumunun ağırlaşması üzerine oğluna işkence yapılıyor diyerek Askeri Savcılığa başvuruda bulunan babası faşist yetkililerle tutuklanarak 2 ay süreyle işkencelere tabi tutulmuştur.

Tüm bu uygulamalar ve örnekler sömürgeci faşist cuntanın "işkence yapılmıyor" şeklindeki iddialarının ne kadar yalan ve sahtekârca olduğunu açığa çıkarmaktadır.

Baskı, zulüm, terör ve işkence hiç bir şekilde devrimci mücadeleyi ve Kürdistan Halkının Bağımsızlık ve Özgürlük tutkusunu engelleyemez. Devrimci güçlerin, ileri toplumsal gelişmeyi temsil edenlerin, Zafer Kürdistan Halkının ve O'nun öncüsü PKK'nindir. ...

LIBYA'DAN BİR MEKTUP

Günümüzde artık kendi kendisini yenileyemez bir aşamaya varmış olan işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi, içine girmiş olduğu ekonomik ve siyasal krizden kurtulmak için egemenliği altındaki tüm toplumsal değerleri dünya pazarlarında satılığa çıkarmıştır. Köle tüccarı görünümündeki Türk devleti, bu köle ticaretinden iştah kabartıcı, doymak bilmeyen kârlar elde etmektedir. Kölelerin sırtından elde ettiği dövizlerle emperyalist ülkelerden aldığı silah araç ve gereçlerini sattığı kölelerin kardeş ve yakınlarına, hatta kölenin kendisine karşı kullanmaktadır. Hem Türkiye'den, hem de sömürgeci Kürdistan'dan milyonlarca ücretli kölenin emeğini ucuz bir ücret karşılığı dünyanın dört bir yanında pazarlamaktadırlar.

Son derece çalışkan ve yetenekli olan Türkiyeli ve Kürdistanlı işçiler aynı zamanda dünyanın en ucuz işçileridirler de. Bunlar, ülkelerinden binlerce kilometre uzakta, en zor koşullar altında işgüçlerini yok pahasına satıp, faşist Türk işbirlikçi-tekelci burjuvazisine hasta yatağında serum vazifesi gören döviz kaynaklarını sağlamaktadırlar.

İşbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi, Avrupa ülkelerinin işçi alımını durdurmalanının ardından şimdi de köleleri satarak daha geniş ve yeni pazarlara yönelmektedir. Bu pazarların en verimlileri Ortadoğu ve Libya'dır. Faşist Türk devletinden ucuz işgücü satın alan bu ülkeler, şükran borçlarına karşılık olarak, işçilerin en ufak bir ekonomik talepte bulunmalarını durumunda onları sömürgecilerle karşı karşıya bırakıyorlar. Ayrıca bu ülkeler aralarındaki işbirliğini daha da güçlendiriyorlar.

Son zamanlarda çeşitli çevrelerce başlıbaşına bir ticaret ve kâr kaynağı haline getirilmiş olan Libya'ya işçi satımı günden güne artan bir hız kazanmaktadır. Libya'ya işçi gönderen şirketler, bu akını daha da hızlandırmak için geçmişte her türlü hileye başvuru-

arak işçilere, deniz kenarında lojmanlar ve her türlü konforun sağlanması gibi cazibeli vaadlerde bulunmuşlardır. O dönemlerde burjuva basını da bu yalanların propagandasını yaparak, faşist Türk burjuvazisine karşı görevlerini yerine getirmişti. Şimdi artık bu yalan propagandalara da gerek duymuyorlar. Çünkü, köyünden, toprağından koparılmış koskoca bir işsizler ordusu var. Bu işsizler ordusu her gün iş ve işçi bulma kurumları önünde bir lokma ekmeğe uğruna her türlü fedakârlığı yapmaya ve kendini satmaya hazır beklemektedir.

Libya'ya işçi satımı üç yoldan yapılmaktadır. Birinci yol, İş ve İşçi Bulma Kurumu vasıtasıyla yapılmaktadır. Kontrattaki maaş yüz dardır. Bu yol genellikle Libya ve diğer yabancı şirketlerce tercih edilmektedir. İşçiyi anlaşma yapılmaması durumunda işçi belki de kendisini 120 dinara satabilecektir. Bu 100 dinarın vergisi işçiye aittir ve işçi kendi yemek sorununu da kendisi çözmek zorundadır. Bu durumda işçinin maaşının ancak yarısı elinde kalabiliyor. Bütün bunlarla birlikte ve en önemlisi işçiler hiç bir sosyal hak talep edememektedirler.

İkinci yol, Türk şirketleri vasıtasıyla işçi gönderilmesidir. Bu yolla gelenlerin çoğunluğu belirli bölgelerden seçilmiş işçilerdir. Bunlar, hemşerilik ilişkilerine dayanılarak kalfa veya şantiye şefleri tarafından getirilmektedir. Özellikle bu şekildeki işçi alımıyla, işçilerin işverenlerin çıkarlarına en iyi şekilde hizmet etmeleri amaçlanmaktadır. Hatta bu işçiler, zaman zaman diğer işçilerin ekonomik taleplerine karşı şiddete varacak ölçüde işveren yanlısı bir tutum takınmaktadırlar.

Üçüncü yol ise; Libya'lılar tarafından dışardan işçi getirilmesidir. Bu yolla gelenler, sınırlı yapan ve Arapça bilen tercümanlarla ortaklaşa Türk polisinin 50'er bin lira rüşvet karşılığı gönderdikleri işçilerdir. Bunlar, ellerin-

Devamı S: 19'de

Kürdistan Bağımsızlık savaşı uğrunda, 4 Mayıs 1981'de şehit düşen Seyfi Doğanay ve Hüseyin TAŞCAN'ın anısına, mücadele yoldaşlarından bir okuyucumuzun gönderdiği mektubu olduğu gibi yayınlıyoruz.

DÖRT MAYIS ŞEHİTLERİMİZİN ANISINA

Bilindiği gibi 12 Eylül askeri faşist cuntası geldiğinde başta Kürdistan bağımsızlık, özgürlük mücadelesini ve Türkiye devrimci-demokratik halk hareketini bastırmayı amaçladı. Bu görevini başarmak için her türlü yöntemlerle (katliam, terör, işkence) gelişen mücadeleyi bastırmayı öüne ilk görev olarak koydu. Fakat bunların engellemelerine rağmen devrimci mücadeleyi engelleyemedikleri gibi, devrimci atılımlar katedilmiştir. Bu gelişmeler karşısında şaşkına dönen sömürgeciler, Kürdistan genelinde operasyonlara giriştiler. Girişimlerinden bir tanesi de Nisan 1981 tarihinde 8.kolordü sorumluluk bölgesinin tümünde geliştirildi. Cunta bu operasyonda, yeni yeni cinayetler peşinde koşuyordu. Fakat Elazığ

ve Malatya'da giriştikleri operasyonlarda, birşey elde edemeyeceklerini anlayınca, var güçleriyle Dersim bölgesine yöneldiler. Amaç genelde olduğu gibi Dersim'deki gelişmeleri engellemektir. Fakat gelişmeler cuntanın umduğu bir şekilde sonuçlanmadı. Sömürgeciler, PKK savaşıçılarının etkin direniş güçleriyle karşılaşılabilir. PKK savaşıçılarının gösterdikleri bu görkemli direnişlerden bir tanesi de 4 Mayıs'ta Çemişgezek'te sergilendi. Kısaca bu direniş şöyle cerayan etti.

Bir grup PKK savaşıçısı bildiri dağıtırken, Çemişgezek'in Dekke köyünde, bir hainin sömürgecilerle haber vermesi sonucu 4 Mayıs günü Ağtük köyü basıldı. Köyden çıkmaya çalışan savaşıçılarla, sömürgeciler karşılaşıncı arala-

rında çatışma başlıyor. Yoldaşlar, "teslim ol" çağrısına silahla karşılık vererek, halkına ve PKK'ye yakışır bir tarzda çatışmayı devam ettiriyorlar. Çatışma bir süre devam ettikten sonra, Seyfi DOĞANAY ve Hüseyin TAŞCAN yoldaşlar yaralanıyorlar. Bunu fırsat bilen sömürgeciler, çemberi daraltmaya başlıyorlar. siper değiştirmeye çalışan Hüseyin yoldaş aldığı yeni kurşunlarla şehit düşüyor. Çatışma devam ederken sömürgeciler, Seyfi yoldaşa teslim ol çağrısında bulunuyorlar. Seyfi yoldaşın teslim olduğunu, ancak gelecek durumda olmadığını ve gelip götürmelerini söylemesi üzerine, bir

Devamı S: 19'da

SERXWEBÜN

HİÇ BİR ŞEY BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜKTEN DAHA DEĞERLİ DEĞİLDİR

ABONE FİŞİ

Yazışma Adresi

SERXWEBÜN Verlags- und Handels- GmbH
Postfach 10 16 83, 5000 Köln 1

Adı: .....
Soyadı: .....
Adresi: .....

6 Aylık 12 Aylık

Almanya İçi Almanya İçi
DM 15,00 DM 30,00

Almanya Dışı Almanya Dışı
DM 18,00 DM 36,00

Not: Bu fişi doldurarak ödeme Makbuzu ile birlikte yazışma adresine postalayınız.

Abone parasının gönderileceği yer:
SERXWEBÜN Verlags- und Handels- GmbH

Deutsche Bank Köln
Konto Nr. 12 82 805
BLZ 370 700 60

MAHKEME TUTANAKLARINDAN PKK DAVASI

“KÜRDİSTAN BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİ
MAHKEME TUTANAKLARINDAN TARİHE MALEDİLMİŞTİR”

1

Durusma hakimi tarafından sanki Mazlum Doğan çağrıldı.

SANIK MAZLUM DOĞAN SOR-GUSUNDA:

DURUŞMA HAKİMİ- PKK örgütü-nün mensubu olduğun, örgütün kurulması, sevk ve idaresinde görev aldığın, örgütün basın-yayın işlerini yürüttüğün, örgüt men-subu Ali Dursun'un Diyarbakır Numune Hastanesinden Ağustos 1978 tarihinde kaçırılması olayına iştirak ettiğin, İbrahim Senel adına sahte hüviyet kullandığın id-dia ediliyor.

SANIK- Bir iddianame istiyeyim. Derli toplu anlatabilmem için bana bir iddia-name verirsiniz, ona göre konuşsam daha iyi olacak.

DURUŞMA HAKİMİ- Tabi. (Sanığa iddianame verildi.)

SANIK- Ben ifademi iki bölümde ver-mek istiyorum. Birincisi, gerçekten de iddia edildiği gibi parti üyesiyim. Bu ne-denle partiye yönelik suçlamalar aynı za-manda partinin diğer üyeleri ...

DURUŞMA HAKİMİ- Şimdi bak, ilk defa parti mensubu olduğun, ne zaman partiye girdiğini, neden girdiğini izah et-tikten sonra suçlamalara, yani ne diye-cekse söyle ilk defa yerini bilelim. Ona göre cevap ver.

SANIK- Benim ifademin, kişisel ifade-min iyi anlaşılabilmesi için, öncelikle par-tinin kuruluşu, amaçları vesaire hakkında bazı bilgiler vermem gerekecek. Bu bilgi-ler doğrultusunda benim ifadem gerçek verine oturtulabilir.

Şimdi iddiamedeki bazı şeyler üzerin-de pek durmayacağım. Daha önce eğer ifade vermiş olsaydım, Diyarbakır grubu ile beraber, üzerinde durma gereğini hise-debilirdim. Ancak, benden önce ifade ve-ren bazı arkadaşlar bu noktalarda konuş-tukları için yeniden konuşmaya gerek gör-müyorum.

DURUŞMA HAKİMİ- Kısaca değin. Çok kısaca. Bir kaç cümle ile.

SANIK- Evet, o noktalara katıldığımı ifade edeceğim veya ...

DURUŞMA HAKİMİ- Hangi nokta-lara katılıyorsun, hangilerine katılmı-yorsun? Çok kısa değin.

SANIK- Evet.

Şimdi, genel olarak hareket Türkiye kamuoyunda, resmi basın tarafından, ya-yın organları tarafından Apocular diye tanıtılmaktadır. Halk arasında, bizim di-şımızdaki çeşitli Türkiye'deki sol gruplar ve Kürdistan'daki burjuva milliyetçi ha-reketler tarafından böyle adlandırılmak-tadır. Oysa bir siyasal organizasyonun bir kişinin adıyla lanse edilmesi doğru bir şey değildir. Aslında gerçekte de böyle değil. Adı üzerinde bir partidir ve adı da Partiye Karkerên Kürdistan'dır. Daha çok Apo-cular diye lanse edilmesi Kürt burjuva milliyetçileri tarafından yapılmıştır. Bu, kastın yanı sıra bir de Kürdistan halkının köylü anlayışından kaynaklanıyor. Halk, örneğin CHP'yi Ecevit ile özdeşleştirir, AP'yi Demirel'le özdeşleştirir vs. gibi. Biz de de böyle olmuştur. Hareketin önderle-rinden, yol göstericilerinden Abdullah ar-kadaşın adı dolayısıyla burjuva milliyetçi-lerinin ve devletin resmi yayın organı da dahil, çeşitli yayın organlarının da teşvi-kiyle veya katkısıyla hareket, halk ara-sında Apocular olarak yaygınlaştırılmış ve tanıtılmıştır. Gerçekte Apocular değil, adı üzerinde, bir siyasal partidir.

UKO'culuk yaftası da böyledir. Bu da Türkiye'deki sol hareketler, hareket orta-ya çıktığı zaman, kendilerini milliyetçi bir hareket olarak görmüşler, değeri-

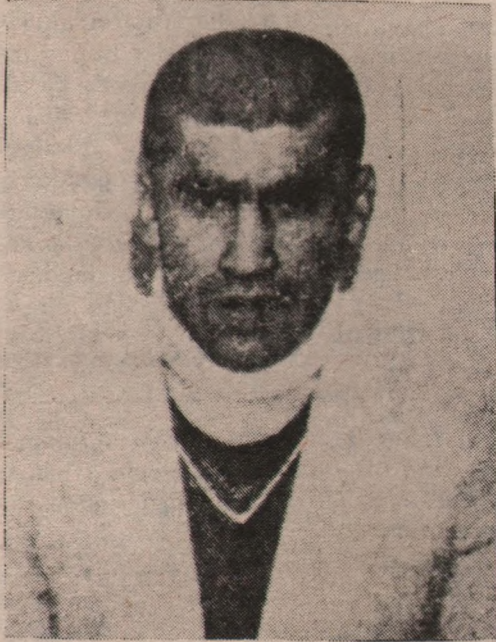
AÇIKLAMA

Elimizdeki mahkeme tutanaklarından ifadesini ve kısmen de savun-masını yayınlamaya başladığımız PKK-MK üyesi değerli komünist MAZLUM DOĞAN 21 Mart 1982'de faşist Türk sömürgecileri tarafın-dan Diyarbakır zindanlarında yaklaşık üç yıldır süren işkencelerden sonra bir türlü bastıramadıkları direniş ruhunu boğmak için yine yoğun bir işkenceden sonra boğularak katledilmiştir.

Binbir güçlükte aralıksız bir işkence altında hazırlanan, ancak sun-malarına bir türlü olanak tanımayan PKK'nin siyasi savunmasının da hazırlayıcılarından olan MAZLUM DOĞAN direnişin sembolü olmanın yanısıra en zor koşullarda bile sürdürdüğü bu tür faaliyetleriyle faşist Türk sömürgeciliğini, onun savaş esirleri üzerindeki uygulamalarını ve buna karşı yükselen direnişi sürekli belgeleyip dışarıya ulaştırmasıyla da görkemli bir direniş sergilemiştir

Bu kadar hedef alınmasının ana nedenlerinden bir olan ve gazete-mizin ilk sayısından itibaren yayınladığımız, "Cezaevlerinde Yoğunlaşan Zulüm Ve Devrimci Direniş" başlıklı vb. birçok yazıyla bu konuda değer-ri çabalar ortaya koyan yoldaşımızın anısına, duyduğumuz bağlılığın bir gereği olarak sayfalarımızı bundan sonra her zamankinden daha çok ve her türlü zorluğa rağmen, mutlaka onun bu konudaki çabalarını ve an-layışını hayata geçirmek için bu konulara açacağız.

SERXWEBÜN

MAZLUM DOĞAN

işkencedeyken çekilmiş resmidir.

dirmişler, bu nedenle ulusalcı yani milli-yetçi terimini kullanmışlardır ve daha sonra bu, halk arasında giderek UKO'cu-luk biçiminde yaygınlaştırıldı ve özellikle ülkenin Kuzey kesiminde böyle bir isimle hareket tanıtılmaya çalışıldı. Aslında UKO'culukla hareketin bir ilişkisi yoktur. Devletin resmi yayın organlarında, -ben daha dışarıda iken, yakalanmadan- Ela-zığ'daki tutuklamalar nedeniyle UKO'cu-lar terimi kullanılmıştı. Aslında ben bunu şöyle yorumluyorum; hareket bir parti değil de, bir siyasal organizasyon veya siyasal hareket değil de, bir çete ya da ordu gibi lanse edilmek isteniyor. Bu ne-denle bu isim kullanılıyor. Bir yakıştırma, bir suçlamadır. Gerçekte böyle bir şey yoktur. Bu konuya arkadaşlar değinmiş-lerdir. Ben ikinci defa tekrar ettim. Asln-da pek gereği yoktu.

Yalnız, örgütün kurulması sorununa değinmem gerekecek. Hem benim ifade-min daha net ve açık olarak anlaşılabil-

mesi için gereklidir, hem de diğer bazı tutukluların ifadeleri için gereklidir.

Şunu kesinlikle söyleyeyim, ben huku-ku bir üst yapı kurumu olarak, egemen sınıfların kanun biçimindeki müeyyidele-rinin ortaya konuluşu olarak anlıyorum. Bir yaptırım gücü varsa, ancak o an için geçerli olabilir. Hukuki bazı kanunlar ve-ya kurallar o an için geçerli olabilir. Yani yaptırım gücü olduğu için geçerli olabilir. Bunun tarihsel geçerliliği ancak üretim güçlerinin gelişmesine engel değilse söz-konusudur. Fakat bu kurallar üretim güç-lerinin gelişmesine ket vuruyorsa, engel-liyorsa tarihsel bir geçerliliği yoktur. Ben de gerek benim, gerekse bu parti davasıyla yargılanan diğer kişiler hakkında veri-len kararların şu anki geçerliliğini değil, tarihsel geçerliliğini dikkate alarak, yani ben tarih karşısında kendimi sorumlu his-ederek ifade vereceğim.

İddianamede, Ankara Demokratik Yüksek Öğretim Derneğinin içinde yer alan Abdullah Öcalan ve diğer kişilerin dernek içerisinde tartışmalara giriştikleri, Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından Kürtlerin sömürüldüğünü iddia ettikleri, Savcının belirlemesinde Doğu ve Güney-doğu Anadolu Bölgesi diyor. Biz ise Orta-Kuzey-Batı Kürdistan tabirini kullanıyo-ruz- Türk sömürge ve işgalinin devam ettiği söylenmiş. Daha sonra da Kürt ırkı-nın, işte Kürtlerin olduğu, ulus niteliğini kazanmış bulunduğu, Türkiye bakımın-dan bir sömürü düzeninin kurulduğu ve Türk askerlerinin bölgede istilacı olduğu filan iddia ediyor. Doğru bazı şeyler, ama bir kısmı doğru değil. Evet, Türk ordusu-nun Kürdistan üzerinde işgalinin olduğu, Kürdistan'ın sömürge olduğu, Kürdistan'ın yeraltı ve yerüstü servetlerinin talan edildiği, toplumsal yapısının dağıtılmak istendiği, dil ve kültürünün baskı altında olduğu, gelişme şansı tanımadığı üretici güçlerin engellendiği vs. biçimde tartış-malar yapılmış, yoğunlaştırılmış. Ama ırk-mırk meselesi Marksizm'le pek bağ-daşmaz. Bu nedenle Kürtlerin ırkı sorunu

gibi şeylerin gündeme getirildiğini pek sanmıyorum ve böyle bir şey yapıldığına da inanmıyorum. Doğru değildir.

Ayrıca şöyle bir şey var; ben bir parti üyesi olarak, yalnız ben değil başkaları da elbette Partinin Programından, Partinin Tüzüğünden haberdardır. Yani ben bir partinin tüzüğünü, programını okumadan bu partinin üyesi olacak kadar geri kafalı değilim, hiç kimse de değil. Burada bir parti tüzüğü var, gerçekte benim okudu-ğum Parti Tüzüğü ile bunun arasında çok fark var.

Parti hakkında belirlemeler falan sür-dürülürken de özellikle bizim hakkımızda ceza istendiği kısmında bazı şeyler söyle-niyor. Partinin amacından bahs edilirken; "bu hareketin veya bu partinin amacı Kürt halkının Türk, Arap, Fars sömürgecileri tarafından toplumsal yapısı dağıtılmış ve işgal edilmiş olduğu fikrinden hareket ederek, Türkiye'de Türk askerlerinin ve sömürgecilerin işgali altında olduğu kab-ul edilen bölgede, parti sistemine dayalı devrim mücadelesiyle bağımsız, birleşik bir Kürdistan Devletinin kurulması amacı yatmaktadır. Parti Programında belirtildiği şekilde Türkiye Cumhuriyeti Devleti-nin hakimiyeti altındaki topraklardan bir kısmını silahlı şekilde mücadele sürdürü-lerek devlet idaresinden ayırmak ve Mark-sist-Leninist temele dayalı bir Kürdistan Devleti kurmak için mücadeleyi amaç edinmiştir" deniyor.

Şimdi, buradaki fikirde de yine doğru-larla yalnızlar içiçe; Parti gerçekten de Kürdistan'ın Türk, Fars ve Arap sömür-gecileri tarafından parçalandığı, işgal edil-diği, sömürgeleştirildiğini falan söylü-yor ve Kürdistan'ın somut konumundan hareketle o yönde asgari ve azami devrim programı koymuş bulunuyor; fakat parti-nin Kürt halkının toplumsal yapısının tü-müyle dağıtılmış olduğunu belirten bir ideolojik belirlemesi yok. Zaten bir hal-kın toplumsal yapısı tümüyle dağıtılmış-sa, ondan bahsedilemez. Ama, partinin ideolojik belirlemelerinde şu var; böyle bir imkân var deniyor. Yani, Türkiye Devleti-nin hedefi "Misak-i Milli" sınırları içerisin-de bir tek Türk ulusu yaratmaktır, bu amaçla çelişen diğer azınlık milliyetlerin ve milletlerin imha, asimilasyonla eritil-mesi sözkonusu deniyor.

Burada bir de şu var; Marksist-Leninist temele dayalı devrim mücadelesinden bahsediliyor. Partinin ideolojik görüşleri, rehber edindiği teori, Marksizm-Leninizm-dir, bu doğrudur. Yani Marksist-Leninist ilkeler temelinde ideolojisi şekillenmekte-dir. Bu temelde politikasını sürdürmekte-dir. Ama partinin hedeflerini iki kısımda mütalaa etmek gerekir. Zaten Parti Pro-gramında bu belirtilmiştir. Benim dikkati-mi çeken şey, bu konuda Parti Programına atıfta bulunulmamasıdır. Atıfta bulunabi-lirdi, yani Parti Programı alınabilirdi. Par-ti Programında benim hatırladığım kada-ıyla şöyle bir cümle var: "En yüce amacı-mız, sosyalizm ve komünizmdir" der; yani sınıfsız bir toplum yaratmaktır, diyor. Bu asgari değil, azami programdır; nihai hedefidir; Ama partinin halı hazırdaki programı, Burjuva Demokratik Devrim programıdır. Asgari program budur, yani bağımsız, demokratik bir ülkenin, bir halk diktatörlüğünün yaratılması programıdır.

Devrim, Marksist-Leninist temelde değil, ulusal, demokratik ve halkçı temel-de gelişen bir devrim olacaktır. Devrimin milli yanı, zaten Parti Programında belirtti-

liyor, yabancı tahakkümüne karşı olan yanadır; demokratik yanı da ülke içerisindeki ortaçağ kalıntılarının ortadan kaldırılması, köylünün toprağa kavuşturulması, kadınlar üzerindeki baskının ortadan kaldırılması, kadınların özgürleştirilmesi vesairesidir.

Yani, devrim içerik olarak zengindir, öz olarak burjuva demokratik bir devrimdir, fakat "burjuva sınıfı, Kürdistan'daki burjuva sınıfı tarihsel konumu gereği, ülkenin konumu gereği böyle bir devrimi gerçekleştirebilecek bir sınıf değildir. Bu nedenle, özü itibarıyla bir burjuva demokratik devrim olan Kürdistan'ın bağımsızlığı ve demokrasisi kavgasına proletarya ve tabii proletarya adına da onun partisi PKK önderlik edecektir, deniyor. Burada ki bu belirleme, Marksist-Leninist temele dayalı devrim belirlemesi doğru değildir; devrim temel olarak millidir, demokratiktir ve halkçıdır; yani, halk olarak tabir ettiğimiz işçiler, köylüler, şehir esnafı, küçük-burjuvazi, aydınlar ve diğer yurtsever kesimleri kapsamakta, bunlara dayanarak yürütülmektedir. Politika, ekonominin yoğunlaşmış ifadesidir. Politika ya bir ideolojik bir düşünce sistemiyle bir fikirler sistematiğiyle formüle edilebilir; ama politikanın yükseldiği temel, esasa kendisi gibi bir üst yapı kurumu olan ideoloji değildir. Ideoloji ya bir politikaya yol gösterebilir, ya da o politikanın formüle edilmesi, onun anlatılması, onun kitlelere götürülmesi, sistemleştirilmesi biçiminde tezahür edebilir.

Tabii devrim ulusal, demokratik ve halkçı karakterde olacağına göre, bu devrimin yolaçacağı iktidar biçimi de mutlaka ve mutlaka ulusal, demokratik bir halk diktatörlüğü veya bir halk devleti olmak durumundadır. Devlet, Marksist-Leninist devlet olmaz. Devlet, ulusal demokratik bir devlet olur. Bu nedenle, burada "Bağımsız, Birleşik, Demokratik, Kürdistan" deniyor, daha başka bölümlerde de Marksist-Leninist temele dayalı bir Kürt devleti diyor. Şunu belirteyim PKK'nin programında Marksist-Leninist temele dayalı bir Kürt devleti değil, benim ifade ettiğim gibi, bağımsız, demokratik, birleşik bir ülke oluşturulması vardır ve bu devlet milli olacaktır, demokratik olacaktır, halkın kendi kendisini yönettiği bir yönetim biçimi olacaktır. Programda böyle formüle ediliyor.

Iddianamede partinin bütün propaganda faaliyetleri silahlı propaganda gibi gösterilmek isteniyor. Her türlü eylem, özellikle silahlı eylemler de propaganda faaliyetinin bir parçası olarak gösterilmek isteniyor. Ve partinin silahlı propagandayı kendisine yol edindiğinden bahsediliyor. Burada aynen şöyle bir şey var: "Bölücülük faaliyeti gösteren bir takım örgütlerin farklı görüşleri karşısında Kürdistan İşçi Partisi kendisine yol olarak demokratik burjuvanın yasa açıklarından yararlanma imkânı olsa bile, burjuva demokratik yasaların kısıtlandığı, hakim sınıfların baskı dönemlerinde çalışmaların tümünden kalkacağı hesaba katılarak, halkın kendi içinden çıkan ve öz gücüne dayanan bir örgütlenme modeline gerek sinme duyduğu, halkları kurtaran gücün her şeyden önce, kendi öz güçlerine olan güven, sonra dünya ileri ve demokratik halklarının desteğine bel bağlayacağı kanısındaki Marksist-Leninist görüş benim senmiş olup, bu fikirler doğrultusunda örgütlenip, faaliyetler sürdürülmesi planlanmıştır.

Ayrıca, -Bu "ayrıca" dan sonraki kısım önemli propaganda ile birlikte şiddet eylemlerinin sürdürülmesi, şiddet eylemlerinin esasen propagandanın bir bölümü olarak kabul edilmesinin gerektiği savunulmuştur."

Burada da doğru ve yanlış hem yanyana, hem içiçe. Burada, ilk okuduğum kısımda partinin, devletin koyduğu yasalardan yararlanarak, legal bazı faaliyetleri yürütebileceği; ama esas olarak örgütlenmesinin ve faaliyetinin gizli olarak yürütülmesi gerektiği biçimde bir belirleme var. Bu doğrudur. Partiyi, yani PKK ile Kürdistan'daki diğer burjuva milliyetçi örgütler arasındaki temel ayrımlardan

biridir, doğru bir belirlemedir. Ancak, propagandayla birlikte şiddet eylemlerinin yürütülmesi ve esasen şiddet eylemlerinin daima propagandanın bir parçası olarak kabul edildiği biçiminde bir belirleme var ve bu Kürdistan İşçi Partisi'nin amacını gerçekleştirmek için "Program Tüzüğü" başlığı altında da bu kanıtlanmaya çalışılıyor. Ve bu kanıtlanma için de belge olarak Yıldırım ve benimle yakalanan bir belge gösteriliyor. Bu konuda biraz konuşmak istiyorum.

Şimdi, burada iki şeyi birbirinden ayırtmak gerekir. Kanun ya da tüzük var olan somut durumda düzeni muhafaza etmek için, düzene konan kurallardır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti ne yapar? Düzeni korumak, sürdürmek için belli kuralları koyar ve bunları yaptırımlarla, ordusuyla, polisiyle destekler. Tüzük de, herhangi bir siyasal organizasyon, herhangi bir kurum, organ tarafından onun işlerlik kurallarını belirler. Program ise bunlardan farklıdır. Program, hali hazırda işlerlik kurallarını belirlemez. Program, bugünkü somut koşullardan gelecekte yapılması gerekeni ortaya koyar, onu belirler.

Diyelim ki, PKK programı bugün Kürdistan'ın içinde bulunduğu durumu tesbit ediyor. Bu tesbitten kalkarak, ileride yapmak istediklerini koyuyor. Bu nedenle program tüzüğü olmaz, bir örgütün tüzüğü olabilir, bir örgütün programı olabilir; ama programın kendisinin tüzüğü olmaz. Bu mümkün değil. Birincisi, terim olarak bile yanlış. İkincisi, silahlı propaganda diğer ülkelerin deneylerine dayanarak söyleyebilirim, yapılan bir eylem, yapılan bir işin propagandasının yapılması değildir. Örneğin, ne yapılmış diyelim, partimiz önderliğinde Batman'da, Ceylanpınar'da, Kars'ta şurada burada bir toprak işgali, bir grev, bir miting, bir toplantı ya da bir gösteri yapılmış, bunun propagandasının Elazığ'da yahut Ankara'da yapılması, silahlı propaganda değildir. Veya ona benzer bir şekilde bir ajanın, bir gericinin veya bir çeteye karşı, hareketin silahlı bir eylem koyması ve bu eylemin propagandasının ülke içinde veya dışında, ya da şurada burada yapılması, silahlı propaganda değildir.

Silahlı propaganda, silahın bizzatıhi kendisinin propaganda amacıyla kullanılmasıdır.

Parti iddianamede bir çete olarak lanse edilmek isteniyor, ya da bir ordu olarak gösterilmek isteniyor. Aslında siyasal bir organizasyondur.

Siyasal organizasyonlar, iktidar kavgası veren araçlardır, iktidar araçlarıdır. PKK'nin de iktidara yönelik bir hedefi var, bir çalışması var. Bu iktidarın mücadelesinde pek çok örgüt -mücadele denince burada siz özellikle bazı sempatanları falan sıkıştırıyorsunuz- mücadele, silahlı mücadele biçiminde veya öyle gösterilmek veya indirgenmek isteniyor; aslında öyle değildir.

Pekçok parti vardır, bunların her biri iktidara gelmek, hükümete gelmek çabası ve kavgası içerisinde, ama hükümete gelebilmenin, iktidara gelebilmenin de değişik yolları, araçları vardır.

Parti, ille kan dökülmesine taraftar değildir. Biz vampir değiliz ki, biz de insanız. Ama eğer iktidar kavgası mutlaka zoru kullanmayı gerektiriyorsa, önüne iktidar olmayı görev koyan bir örgüt, bir organizasyon bundan kaçınmaz, bu noktadan bakmak zorundadır.

Yani insan öldürmeyelim, insanları sevelim, insanlara saygılıyız, humanistiz demek, gerektiğinde savaşmaya engel değildir. Pekçok ülkede -ister bugün sosyalist olsun, ister kapitalist olsun- hepsinin polisi vardır, ordusu vardır, devleti vardır ve bu polisler, bu ordular niye oluşturulmuştur? Gerektiğinde savaşmak için oluşturulmuştur.

Yani siyasal mücadelede araç olarak zor da kullanılabilir fakat siyasal mücadele yalnızca silahlı zora indirgenemez. Çeşitli yollar vardır. Grevi de, gösterisi de, mitingi de, örgütlenmesi de, propagandası da, ajitasyonu da siyasal örgütlenmenin araçlarıdır.

Devamı Gelecek Sayıda

Kemal PİR'in Savunmasına devam.

Ama amaçları bunu yapmaktır. Yapabilirler bundan sonra. On sene sonra, yirmi sene sonra. Yani şey önemli değil. Bu ideoloji elli sene sonra da zafere ulaşsa zafere ulaştı demektir. İbrahim, Ahmet'in, Hasan'ın, Mehmed'in, Hüseyin'in de bu ideolojinin zaferiyle bulunması önemli değil. Ahmet olmaz da Mehmet olur. Bu uzun süreli halk savaşını amaçlıyor.

Bir de aslında burda iddia edildiği gibi şey var. PKK, tahmin ettiğim kadarıyla bir de silahlı bir çizgiyi tartışmamış; askeri çizgi üzerinde çalışma yapmamış. Eğer yapsaydı, bu askeri çizgisini oluşturmuş olsaydı deminki örgütlemeyi yapardı. Demekki bu zaman alacak. Zaman alacak bir iş olduğu için beş sene sonra, iki sene sonraya, on sene sonraya da ertelenbilir. Yani erteleme değil de şartlar o zaman oluşur o zaman yaparlar.

DURUŞMA HAKIMI- Halk ordusu nasıl teşkil edilecek; bu mücadele şekli nasıl olacak? Kısaca cevap ver.

SANIK- Dedim ya, profesyonel bir gerilla hareketi gerekiyor. Bu da gönül rızasıyla emperyalizme, sömürgeciliğe, Kürdistan'daki yerel gericiliğe karşı silahla döğüşmeyi kendine hedef edinmiş; Ama tüm ailesiyle ve düzenle bağlarını kesmiş insanlardan müteşekkil, profesyonel askerlerden oluşan bir şey bu tip insanlardan oluşturulacak ve örgütlenilecek gerilla birlikleri vasıtasıyla çeşitli aşamalardan geçen bir şeyle bu ordu oluşturulacak. Ordu oluşturma dönemi yirmi seneyi de olabilir. Yani uzun süreli bir halk savaşı. Bunun dünyada örnekleri var. Onların izlemiş oldukları yöntemin, ama buraya özgü şartları da dikkate alarak gerçekleştir.

DURUŞMA HAKIMI- Kafanda tahayyül ettiğin devlet dünyada var mı, bütün eşitliklerin olduğu bir devlet var mı?

SANIK- Var tabii... Bugün mümkün değil. Komünizm dünya çapında gerçekleşmemiş hiçbir yerde. Komünizm yok. Bugün komünizmin ilk aşaması var; sosyalizm...

DURUŞMA HAKIMI- Neresi buralar? SANIK- Sovyetler Birliği açık örneği. Vietnam, Angola, sosyalist ülkeler.

DURUŞMA HAKIMI- Yani böyle bir devlet düzeni mi istiyorsunuz; tahayyül ediyorsunuz veya özlüyorsunuz?

SANIK- Evet, ben öyle. Ama böyle bir de şey var; orada Marksist temele dayalı, Marksizm-Leninizm bir ideoloji, kurulan siyasi iktidar halk iktidarı olarak hüküm sürecek. Durum o.

DURUŞMA HAKIMI- Şimdi komünist Rusya'da cezaevleri, mahkemeler var mı yok mu?

SANIK- Var. DURUŞMA HAKIMI- Neden kuruyorlar?

SANIK- Sınıf farklılıklar ortadan kalkmamış Sovyetler Birliği'nde. Sovyetler Birliği'nde de bugün sınıflar ve sınıf mücadelesi var. Vietnam'da da sınıf farklılıkları ortadan kalkmamış. Orada proletarya diktatörlükleri var. Sovyetler Birliği, Vietnam ve Angola'da hüküm süren devlet sistemi proletarya diktatörlükleridir. Amerika'da da diktatörlüktür. Farkı, Amerika'da bir avuç burjuva sınıfın diktatörlüğü, oralarda ise halkın çoğunluğunun diktatörlüğüdür. Fakat bu, benim düşünce sistemimde kurulacak siyasal iktidarda, Türkiye'de olsun Kürdistan'da olsun veya bir Arap ülkesinde olsun; demokrasiyi kuracağız ama demokrasiyi bir sınıf karakteri vardır. Hangi demokrasi? Proletarya demokrasisini kurarsan bunun adı proletarya diktatörlüğüdür, burjuva demokrasisini kurarsan adı burjuva diktatörlüğüdür. Yani siyasal şeyleri proletarya diktatörlüğüdür.

DURUŞMA HAKIMI- Sanığa ait, klasör 12'deki dosya 6'da bulunan hazırlık ifadeleri okundu.

Daha önce bu olaylar sebebiyle savcılık ve sorğu hakimliğince ifadeleriniz alın-

mış. Özet olarak kısaca okuyorum. "Hiçbir öldürme olayıyla ilgim yok. 15.8.1978 tarihinde cezaevi firarisi olduğum için, Ankara'da saklanıyordum. Mehmet Ak-yüz'ün öldürülmesiyle ilgim yok. Arkadaşım baskı nedeniyle benim adıma vermiş. Olayla ilgim yok" demişsiniz.

Ayrıca sorğu hakimliğinde alınan ifadenizde "olay tarihinde Ankara'da idim. Polis öldürülmesine karışmadım" diyorsunuz.

SANIK- Evet, ben o dönemlerde Ankara'da idim.

DURUŞMA HAKIMI- Kürdistan tarihini incelediniz mi?

SANIK- Biraz, imkanlarım ölçüsünde. DURUŞMA HAKIMI- Incelediğiniz kadarıyla nereden gelmiş?

SANIK- Şimdi, ortadoğu halkların mozayığı, Elamlar, Asurlular, Sümerler, Akadlar; bütün bunlar Mezopotamya'da yaşıyor. Mezopotamya aynı zamanda uygarlığın da kaynağı, uygarlığın merkezi.

Dicle ve Fırat nehirlerinin bulunduğu yer ilk sınıflaşmanın olduğu, bilim, sanat ve bilim ürünlerinin ortaya çıktığı alan Mezopotamya'dır. Kürtler ise burada yaşamıyor; yani bu konuda bilimsel bir sürü iddialar var. Bazıları yerli toplumdur der.

DURUŞMA HAKIMI- Kim diyor bunun hangi eserler diyor?

SANIK- Hatırlamıyorum bugün kitapların isimlerini ama dünya çapında farklı görüşler var bu konuda, yani net olarak, bilimsel olarak ortaya çıkmış değil ve bugün bunun bilimselini bulmak bana ait olan bir şey değil. Yani ben tarihçi değilim.

DURUŞMA HAKIMI- Incelediğiniz kadarıyla soruyorum.

SANIK- Benim edindiğim bilgi ve doğru olarak gördüğüm görüş, Kürtlerin kuzey Avrupa'dan M.Ö. 2 bin yıllarında göç edip gelen, Dinyaper, Dinyester nehirleri arasında geçip kafkaslardan buraya indikleri noktasındadır. Bunun dayandırdığım temelde Kürtlerin Aryen soyundan olması, dilinin Hint-Avrupa dil grubundan olmasıdır ve Kürtlerden sonra buraya başka bir toplumun gelmemesinden dolayıdır.

Bu üç neden bu görüşümü doğrular diyorum ben, ama bunun bilimselini, tam gerçeğini, tarihçilerin işidir, bense devrimciyim, devrim teorisiyle uğraşıyorum, tarih bilgisiyle değil. Bu tarihçilerin işidir.

DURUŞMA HAKIMI- Başka görüşler bu hususta?

SANIK- Yerin burası olduğunu, hiçbir yerden gelmediği noktasında bir şey var. DURUŞMA HAKIMI- Başka?

SANIK- Hatırlamayacağım yani, bu konuda fazla şeye gerek yok, yani bilimsel gerçeklerini aramamıza neden yoktur.

DURUŞMA HAKIMI- Sizin kanaatinize göre kuzey-Avrupa'dan geldiği yönündemi kanaatiniz hakim?

SANIK- Evet. Bunu fazla bir şeyini aramamıza, derinlemesine incelememize gerek yok. Neden gerek yoktur? Çünkü bu toplum bugün vardır. Bugün varolan yapısını incelemekle karşı karşıyaydım ben devrimci olarak. Bunu ekonomik, politik gerçeğini aramak zorundaydım ve bunu aradım. Yani geçmişi fazla önemli değil. Geçmişinde belki yüzlerce toplumla kaynaştı, yüzlerce toplumdaki kültürel olarak birşeyler verdi, birşeyler aldı. Eski, geldiği gibi değildir. Mesela Türkler de ortaasyadan gelmiştir, evet, biz de ortaasyadan geldik, ama Anadolu'da çok farklı bir özellik kazandık. Bu da bir gerçek.

DURUŞMA HAKIMI- Sanığa ait nüfus kaydı okundu.

SANIK- Doğrudur, bana aittir.

DURUŞMA HAKIMI- Sanık ifadesine karşı askeri savcının bir diyeceği var mı?... yok.

yerinize geçin. GEREĞİ GÖRÜŞÜLDÜ:

Duruşmanın uzaması sebebiyle duruşmaya 20 dakika ara verilmesine oybirliğiyle karar verilip açıklandı. 26.5.1981

BAŞKAN DURUŞMA HAKIMI HAKİM ÜYE STENOĞRAF

TÜRK BURJUVAZİSİNİN ZOR SİSTEMİ

KEMALİZM VE 12 EYLÜL (2)

Bizzat kendisi zor olan, tamamen askeri zordan örülmüş olan ve bununla da iftihar eden Türk burjuvazisinin, belirlediğimiz ulusal ve uluslararası koşullarda bu özellikleriyle doğup gelişmesi, onun tarihi temellerine, Türk hakim sınıflarının tarihine tamamen uygundur. Daha ilk Türk boylarının şeflerinden itibaren, tüm feodal dönem boyunca Türk hakim sınıflarının, böyle bir özelliği olduğunu, yani yalnızca askeri ve siyasi bir güç olarak örgütlenediklerini, yalnızca şiddet kurumlarını kendi ellerinde tekelleştirdiklerini, buna dayanarak, üretimle uğraşmayı, yalnızca halkların ürettiklerini, zor uygulamasıyla, fetihçilikle, yağma, talan ve gaspla elde ederek yaşantılarını sürdürdüklerini belirtmiştik. İşte özellikleri böyle olan Türk hakim sınıflarının bir devamı olarak ortaya çıkan, onlara karşı değil, tamamen bu özelliklere sahip olan Türk feodallerinin dönüşmesiyle oluşan, yani devrimci bir yolla değil, uzlaşma ve dönüşüm yoluyla şekillenen Türk burjuvazisi, Türk hakim sınıflarının tüm bu özelliklerini bütünüyle devralmış ve bunları modern çağa uygun olarak ve kapitalist yöntemlerle birleştirerek daha da geliştirmiştir. Türk burjuvazisinin, Türk egemen sınıflarının tarih boyunca gaspçı ve talancı nitelikteki sömürsünü, bu dönemde kapitalist sömürüyle birleştirerek yarı-talan, yarı da üretim yöntemleriyle sürdürmesi, yani o vahşi, kaba, barbar geleneklerinin, bu dönemde emperyalist kapitalizmin uygar (aman ne de uygar! gerçekte en vahşi, en barbar, en asalak ve en hilekâr) sömürme yöntemlerine dönüştürmesi vardır. İşte tarihin derinliklerinden gelen ve kendisini salt şiddetle üreten, şiddet temelinde kendisini yaşatan Türk hakim sınıfının, 20. yüzyıla girdiğimizde böyle bir çehreyle, en gerici, emekçiler üzerinde katliamlarla sürdürülen azgın sömürücü, en yapay bir sınıf ve bu sınıfın dayandığı bir burjuva diktatörlüğü olarak karşımıza çıkması son derece talihsizlik ve talihsizlik olduğu kadar da tarihi zorunluluk olmuştur.

Karşımıza bu biçimde çıkan kemalist diktatörlüğü, toprak ağalarından, kompradorlardan, tüccarlardan ve küçük-burjuvaziden güçlü bir burjuva sınıfı yaratmayı ve güçlü bir kapitalist gelişme sağlamayı amaçladığını belirtmiştik. Çeşitli burjuva kesimlerini içinde barındırıyorsa, bu demek değildir ki, kemalist diktatörlük bir burjuva demokrasidir; hayır o, en temel yöntemi gerici şiddet olan yağma, talan ve sömürüyle, bu kesimleri burjuvalaştırma, burjuva bir sınıf haline getirme hareketidir. Kemalist diktatörlük, işçi ve köylülerin en gerici tarzda yoğun bir sömürsü, halkların talan edilmesine soygunu temelinde yükselen azgın bir siyasal gericiliktir. Halâ tartışmalı da olsa, biz buna, faşizmin bir öncülü, bir protipi diyoruz. Çünkü o, yönetimi ele geçirip toplumu burjuvalaştırarak, imparatorluğu emperyalist bir güç haline getirmek isteyen İttihat ve Terakki'nden ve onun bir devamı olarak ortaya çıkmıştır. Çünkü o, her türlü gericilik uygulaması ile güçlü bir Türk kapitalizmi yaratmayı ve emperyalist büyük güçler seviyesine çıkmayı amaçlamıştır. Tüm biçimleniş ve her alandaki uygulamaları bu amaca yöneliktir. Ancak ekonomik ve toplumsal temeli henüz elvermediği için faşist bir diktatörlük olamamıştır. Daha sonra göreceğiz ki, mevcut koşullarda emperyalist bir kapitalizm haline gelemeyen Türk kapitalizmi, çareyi emperyalizme bağımlılık altında tekelleşmekte bulup ve 1960'lardan sonra işbirlikçi-teknelci bir kapitalist gelişme ortaya çıkınca, kemalist diktatörlük de, bu yeni temele uygun olarak faşizme dönüşmeye başlamıştır.

Kemalist hareket, tepeden inme yön-

temlerle, en gerici tarzda bir kapitalist toplum yaratmak amacındadır. Ama bunu, proletarya devrimleri çağında yaratmak zorunda olduğundan, proletarya devrimlerine düşmanlığı, işçi-köylü düşmanlığını kendisine temel almak zorundadır. Bir yığın halklar karmaşığı olan egemenlik alanında, tüm halk kültürlerini yok ederek bir Türk uluslaşmasını başarmak çabasındadır. Bütün bunları yapmak için en gerici bir şiddet uygulaması sözkonusudur. Üretimle uğraşmayan, ne sanayii, ne de ticareti geliştirebilen, hep başkalarını çalıştırarak zorla onların elinden almaya alışık olan bu sınıfın, kemalist burjuvazinin, zorun her türlüünü kullanarak kendisine bir ekonomik temel sağlaması sözkonusudur. Elbetteki, bu sınıfın üreteceği kültür ve düşünce de, bu ekonomik ve siyasal özelliğine uygun olacaktır. Ve bütün bunların da, sadece bu kaba sömürücü çıkarılardan başka bir şeye hizmet etmeyeceği bir o kadar açıktır.

İşte Türk burjuvazisinin kemalist diktatörlüğünün, bu dönemdeki zor sisteminin en genel özellikleri bunlardır. Bu zor sistemine dayanarak Türk burjuvazisi, bu dönemde kendisine ekonomik, sosyal ve ulusal bir temel yaratmıştır. Dünya'da şiddetin en azgın bir hal alarak savaşa dönüştüğü ikinci dünya savaşı yıllarında, Türk burjuvazisi, bir yandan çeşitli yollarla savaşa girmeyerek, ama öte yandan savaş ortamından yararlanıp emekçi kitleler üzerindeki zor uygulamasını en üst noktaya çıkararak, sömürüyü, çapulu, vurgunu kat kat arttırmış, ve böylece ekonomik, sosyal, siyasal gücünü daha da geliştirmiştir.

Özellikleri; gelişimi ve işlevi böyle olan Türk burjuva zorunun bu dönemde Kürdistan'a yansması, Kürdistan'daki işlevi ve bu dönemde Kürdistan'ın kendi zorunun durumu nasıldır? Şimdi de, bazı yönleriyle bu konuyu açıklayalım.

En önce siyasi ve askeri zor olarak örgütlenen Türk burjuvazisinin Kürdistan'a yansması tümüyle bir zor olaydır; onun Kürdistan'daki varlığı tamamen gerici, ulusal baskıcı ve giderek sömürgeci bir zordur. Her dönemde bu böyle olduğu gibi, özellikle kemalist diktatörlük döneminde Türk burjuvazisi, Kürdistan'da yalnızca ve en açık biçimde asker ve jandarma demektir; her cinsiyetten ve her yaşta insana karşı yöneltilmiş açık, vahşi ve barbar bir saldırı, kan, katliam, imha, sürgün ve işkence demektir.

Türkiye'de siyasal tekelliliğini kuran Türk burjuvazisinin, bu tekelliliğini "misak-ı milli" olarak belirlediği sınırlar üzerinde egemen kılmak istemesi sözkonusudur. Siyasal egemenliğini bu sınırlar içinde kalan Kürdistan'ın yarıdan büyük parçası üzerine yaymak ve burada da sadece kendi mutlak egemenliğini kurma doğrultusunda çalışmalarını sürdürmeye başlar. Bu durum, Kürdistan'da hem hakim sınıfları ve hem de halk kitlelerini iki ayrı biçimde etkilemiştir. Türk burjuvazisinin, Kürdistan üzerinde mutlak egemenliğini kurması demek, Kürt hakim sınıflarının o zamana kadar devam eden işbirlikçi otonom varlığının sona ermesi, bu güçlerin Kürdistan halkı üzerindeki baskı ve sömürü çıkarlarından soyutlanması ve tüm alanın Türk burjuvazisinin eline geçmesi demektir. Kürt hakim sınıflarının ekonomik ve siyasal varlığını yok ederek tümüyle Türk burjuvazisinin varlığını egemen kılmaya yönelik bu durum, Kürt hakim sınıflarının çıkarlarıyla çelişir, bu çıkarları sarsar ve yokolma tehlikesi içine sokar. Öte yandan Türk burjuvazisi, Kürdistan'da ekonomi, kültür ve dil üzerinde de tekelliliğini kurmak, yani ulusal tekelliliğini kurarak tek bir ulusu yaratmak istemektedir. Halbuki Kürdistan'da, çok

geri de olsa kendi diline ve kültürüne sahip bir halk yaşamaktadır. Bu durumda Türk burjuva egemenliğinin yayılması, sadece işbirlikçi Kürt hakim sınıflarına karşı değil, tüm halka karşı gelişen bir ulusal baskı sistemidir.

Kemalist burjuvazinin programı, yani hedefleri, "Misak-ı Milli" içinde ülkesi ve milletiyle bölünmez tek bir Türk ulusu yaratmak "ve güçlü bir Türk kapitalizmi geliştirerek "muasır milletler seviyesine ulaşmaktır." Bunun için de, önce de belirttiğimiz gibi Ermeniler'in ve Rumlar'ın mal varlığına zorla el koyacak, işçi ve köylüler üzerinde amansız bir baskı ve sömürü uygulayacak ve böylece kapitalist ekonomik temelini geliştirecek; Ermeniler'i, Rumlar'ı, azınlıkları yokedecek, Kürt'leri yok etmeye çalışacak ve böylece Türk uluslaşmasını geliştirecektir. Kemalist burjuvazi, daha başlangıçta Ermeniler ve Rumlar üzerindeki bu gerici uygulamalarını başarıya ulaştırıp, işçi ve köylüleri azgın bir baskı ve sömürü altına aldıktan sonra, 1925'lerden itibaren Kürdistan üzerindeki amaçlarını gerçekleştirmek için saldırıya, zor uygulamasına başlar. Bu saldırıların amacı, Kürdistan'daki ekonomik, sosyal, siyasal ve ulusal tüm varlığı Türk burjuvazisinin çıkar potası içinde eritmektir. Ama henüz ekonomik temelini güçlendirememiş olan bu burjuvazi, Kürdistan'da ekonomik bir sömürgecilik uygulamaz; kendi ulusal temelini geliştirememiş olan bu burjuvazi, Kürdistan'daki geniş ulusal değerleri bir anda eritemez. Öyleyse ne yapacaktır? İşte bu amaçlarına ulaşmak için Kürdistan'ı güçlü bir siyasi egemenlik ve askeri işgal altına alacak ve ancak bu temelde diğer amaçlarını gerçekleştirebilecektir. Tersinden doğmuş, önce askeri ve siyasi zor gücü olarak örgütlenmiş olan Türk burjuvazisinin, Kürdistan'da da önce askeri ve siyasi bir güç olması, ilk uygulamalarını böyle başlatması anlaşılır bir şeydir.

Türk burjuvazisinin Kürdistan üzerindeki bu ilk uygulamaları, dünyada eşine rastlanmayan, hiçbir kural tanımayan, her yönüyle tahripkâr olan, en vahşi, en azgın saldırılardır. Bir ulusal baskı sistemi, ekonomik sömürgeciligi geliştirir, ama Türk burjuvazisinin ekonomik çerçevesi bu dönemde böyle bir sömürgeciligi gerçekleştiremeyecek kadar dardır; ulusal başkalaşımı amaçlar, dil ve kültürü asimile etmek ister, ama Türk burjuvazisinin ulusal gücü bunu yapamayacak kadar zayıftır. Bunun sonucunda Türk burjuvazisi, bir toplum olmak için vazgeçilmez öge olan dil yasağı koyacaktır. Ne kendi dilini öğretebilecek, ne de toplumun kendi dilini konuşmasına izin verecektir. Hiç dilsiz bir toplum düşünülebilir mi? Dünyanın başka bir yerinde hiç böyle bir uygulama görülmüş müdür? Türk burjuvazisi, halkın maddi yaşam koşullarına saldıracaktır; geliştiremediği için üretim araçlarını tahrip edecektir; halkı zorla çalıştıracak, zorla askere alacaktır. Çok şiddetli olan bu zora karşı elbetteki halkın tepkisi ortaya çıkacaktır ve çok geri toplumsal düzeyden dolayı Kürdistan'da halkın bu tepkisi, ilkel bir tepki, kendiliğinden sürüklenme olmuştur. Türk burjuvazisinin bu saldırıları, Kürt hakim sınıflarının ekonomik ve siyasal çıkarlarını yoketmeye yöneliktir. Tarihte her sömürücü sınıf, ne kadar geri ve zayıf olursa olsun çıkarlarını kaybetmemek ve korumak için mutlak direnmiştir. Kürt hakim sınıfları da, Türk burjuvazisinin bu uygulamalarına karşı, siyasal ve ulusal bir amaç için değil, sadece kendi ekonomik çıkarlarını, dar aile ve aşiret çıkarlarını korumak için direnecektir.

İşte, Türk burjuvazisinin, toplumun her alandaki tüm değerlerine yönelik bu sal-

dırlarına karşı, kendiliğinden, bilinçsiz ve örgütsüz olarak, 1925-1940 yılları arasında, halkın ve egemen sınıfların katıldığı bölgesel ve yerel düzeyde ayaklanmalar, Kürdistan toplumunun zor kullanması ortaya çıkmıştır. Denilebilir ki, Kürdistan'da bu dönemde ortaya çıkan ayaklanmalar, dünyada görülen en bilinçsiz ayaklanmalardan. Hakim sınıflar açısından da böyle olduğu gibi, halk açısından da onları zaten hakim sınıflar bu dönemde zift gibi kendilerine bağlamışlardır- bu, böyledir; yani halkın da siyasal ve ulusal bilinci fazla gelişmiş değildir. Modern toplumsal gelişme olmadığından bu ayaklanmalar da ciddi bir siyasal ve ulusal kurtuluş amacı, bir ulusal kurtuluş siyaseti ve bu doğrultuda modern bir örgütlenme yoktur; tam tersine her şeyiyle en geri, ortaçağın düşünce ve örgüt kalıpları, aşiretçilik, tarikatçılık ve mezhepçilik içinde hapsolünme vardır. Zaten planlanarak ve her alanda örgütlenerek geliştirilen ayaklanmalar değil, çok azgın, vahşi, katliamcı, her türlü toplumsal değeri tümüyle imhaya yönelik ulusal baskı uygulamalarına karşı duyulan kendiliğinden gelme tepkileridir.

Tabiatı, bilinçlilik ve örgütlülük düzeyi böyle olan bu ayaklanmalar, acaba başarıya ulaşabilirler miydi? Şimdi de bazı yönleriyle bu soruyu inceleyelim. Bu dönemde Türk burjuvazisinin Kürdistan politikası, tam katliam düşünceleriyle, burasını ekonomik olarak sömürme, bunun için de sömürgeleştirme düşüncesinin birlikte bulunması, işi geçmesidir. Kürdistan halkını, Ermeniler ve Rumlar gibi yokedemekte, ama Kürdistan'ı normal kapitalist sömürü esaslarına göre de sömürgeleştirememektedir. Kürdistan halkını toptan katletmek istese, bu, bir azınlık değil, milyonlarca insanın katledilmesi ve bir ülkenin boşaltılması olacaktır. Ayrıca bu durum, kendisine fazla yarar getirmeyecek, ekonomik sömürü amaçlarına hizmet etmeyecektir. Yine Kürdistan'ın çok geniş ve dağılımı, katliam uygulamalarını fiilen çok zorlaştırmakta, büyük boyutlara ulaşmasını olanaksız kılmaktadır. Kürtler, eski meşhur geleneklerini uygulayarak dağlara çekilir, ilkel bir tarzda da olsa dağlarda varlıklarını koruyabilirler. Bu nedenlerle, Türk burjuvazisi, uzun süre çeşitli alanlarda gerçekleştirdiği katliam uygulamalarını halkın tümünün katledilmesi haline getirememektedir. Türk burjuvazisinin politikasını, o dönemde Kürdistan'a genel müfettiş olarak atanmış İbrahim Tali Öngören çiziyor; yıllarca İngiliz sömürgeciliklerini incelemiş olan bu adam, Kürdistan'ı inceledikten sonra, "baskı ve katliamla halkın sindirilmesi ve bu temelde halkın inek gibi sağılarak iligine kadar sömürülmesi" politikasının burjuvazi için daha yararlı olduğu sonucuna varıyor. Ve daha sonra ekonomik olarak Kürdistan'ı sömürgeleştirmek amacıyla, tamamen örgütsüz ve siyasal perspektiften yoksun olan Kürdistan halk kitlelerini çok kaba bir ulusal baskı sistemi içine alma politikasını kemalist burjuvazinin önüne koyuyor.

Türk burjuvazisinin bu biçimde belirlenen bu politikası, bu dönemde başarıya ulaşabilir miydi? Karşılaştırsak göreceğizki mutlaka başarıya ulaşacaktır. Bir yanda belli oranda ileri bir toplumsal yapıya dayanan Türk burjuvazisinin "Misak-ı Milli" sınırları içinde tek bir Türk ulusu yaratma amacı, bunun için örgütlediği siyasal gücünü sürekli geliştirme egemen kılma doğrultusundaki örgütlü çabası ve yöntem olarak askeri ve siyasi

zorunu katliama varıncaya dek uygulaması vardır. Buna karşılık öte yanda, Kürdistan'da çok geri, siyasi perspektiften, örgütlenmeden, ulusal gelişmeden ve amaçtan yoksun bir toplum ve bu paramparça toplumun her türlü maddi ve manevi yaşam araçlarına yönelen saldırıya karşı yalnız ve yalnız kendi yaşamını korumak için direnmesi vardır. Bütün bu koşullar gösteriyor ki, bu dönemde Kürdistan'da ilkel ayaklanmalar biçiminde ortaya çıkan hakim sınıfların önderlik ettiği, zor, kemalist diktatörlük biçiminde somutlaşan Türk burjuva zoru karşısında başarısız kalmaya mahkûmdur; ve böyle bir zor aracıyla yürütülen Türk burjuvazisinin politikası Kürdistan'da başarıya ulaşacaktır.

Bütün bu yetersizliğe ve geriliğe karşın Kürdistan'da ayaklanmalar olmak zorundaydı. Çünkü, canlı bir organizma olan bir toplum, kendisine karşı böyle azgın bir saldırıya geçen bir güce karşı, bu güç isterse kendisini iki günde yutabilecek bir canavar olsun, yine de direnecekti. Yani sonucu hiç düşünmeden, Ermeniler ve Rumlar gibi yok olabileceğini hesap etmeden, elbetteki ayaklanacaktı. Zaten bildiği gibi Kürdistan'da da katliamlar büyük oranda uygulamaya konmuştu; ama yine de bu toplum, devrimci bir önderlikten ve bilinçten yoksun da olsa başkaldıracaktı. Bu ulusal baskı, başka türlü karşılanamazdı.

Bu dönemde Kürdistan'da ortaya çıkan direnmelerin yani ilkel ayaklanmaların, ulusal baskıya ve zulme karşı olma gibi çok haklı bir özü vardır. Ama bu haklı özün, ilerici bir içerikle ortaya çıkmasını, mevcut hakim sınıflar önderliği engellemiştir. Bu ayaklanmalara önderlik eden sınıf, en azından kemalist burjuvazi gibi ulusal amaçlı hareket edebilse, sosyalizmi istemese bile en az kemalistler kadar ulusal bir kapitalist gelişmeyi isteseydi, belki daha değişik gelişmelere yolaçacaktı. Ama bu hareketler, Kürdistan'da, Türk burjuvazisine karşı Kürt burjuvazisini ve kapitalizmini yaratmayı da amaçlıyordu. Bu nedenle, bu dönemde ortaya çıkan çatışmalar, iki egemen sınıfın milliyetçiliği arasındaki bir çatışma olmamış; Kürdistan tarafı bu konuda gelememiştir. Bu durumu, Kürdistan'daki aşiretçi-feodal önderlik engellemiştir. Direnmeler haklı ve kutsal olmalarına rağmen, mevcut önderliğin gerici durumu, ileri bir toplumsal sistemi, en azından Türkiye'dekine denk bir toplum biçimi gündemine alamayı, böyle bir sınıf konumunda dahi olamayışı, hatta daha geri bir biçimde ekonomik olarak kendi dar aile, aşiret ve ağalık çıkarlarını, ideolojik olarak "İslâm ümmeti"ni, yani feodal ideolojisini, siyasal olarak osmanlı sultanlarını geri getirme amacını öne çıkararak, aşiretçi-feodal önderlik, bu haklı direnmelerin devrimci bir ulusal kurtuluş mücadelesine varmasını engellemiştir. Bu nedenle, ilerici ulusal kurtuluş siyasetine dönüşmemiş ilkel ayaklanmalar diyoruz bunlara. Haklı, ama ilkel!

Kürdistan'daki ayaklanmaların bu konumuna karşılık, kemalist diktatörlüğün Kürdistan'daki uygulamaları, tamamen haksız, gerici birer vahşet, barbarlık örnekleridir. Kürdistan'daki üretici güçleri geliştirmeyi değil, yağma ve talanla tahrip etmeyi, dil ve kültür üzerinde tüm bir yasaklama koyarak ulusal imhayı amaçlayan, bütün bunları her türlü keyfi saldırı ve katliamla yürüten, dünyada eşine ender rastlanan bir ulusal baskı sisteminin uygulamasıdır.

Bu dönemde dünyada ulusal kurtuluş hareketleri, ya burjuva aydınları önderliğinde -örneğin, Hindistan'daki gibi- ya da komünistler önderliğinde -örneğin, Vietnam ve Çin'deki gibi- geliştiriliyordu. Kürdistan'da ne burjuva aydınları vardır ayaklanmaların başında -olsa bile tek tek-, ve ne de komünistler vardır -hiç yok- bu durumda, eğer Türkiye'de işçi sınıfı mücadelesi gelişebilse ve kemalist burjuvaziye karşı bir güç olabilse, bu gelişme Kürdistan'da etkileyebilecek ve ayaklanmalar içinde olan halkın kendi devrimci gücünü doğurabilecektir. Ama Türkiye'de

de böyle bir gelişme yok; işçi sınıfı adına hareket ettiğini söyleyen güçler, büyük çoğunlukla Kemalizmi desteklemek, Kürt ulusal sorununa ve Kürdistan'daki ayaklanmalara karşı duyarsız, hatalı bir tavır takınmak, ve hatta Kemalizmin Kürdistan'daki vahşetini destekleyip, övüp, onunla birlik olmak durumundadırlar. Ve bütün bunların sonucunda, Kürdistan'daki ayaklanmalar çağın gerisinde kalmış, bir ulusal kurtuluş akımı haline gelememiş, Ekim Devrimiyle ve ulusal kurtuluş hareketleriyle bağlantı kuramamıştır. Biz bunlara ek olarak, mücadele yöntemlerinin çağdaş yöntemlerden uzak, çok ilkel olması örgütlenmenin modern örgüt biçimlerinden uzak, çok ilkel aşiretçi-feodal örgütlenme olması, hatta daha doğru olarak örgütsüzlüğün hakim bulunması, bunlar içinde bir parti örgütünün bile olmaması -olsa bile adı var, fakat kendileri yoktur- gibi nedenleri saymaya gerek bile görmüyoruz.

Bütün bu açıklamalarımızı toparlar ve sorumuzu cevaplarsak: Ekim Devriminden ve Sovyetler Birliği'nden destek gören, içte kapitalist ekonomik temelini -sürekliliği geliştiren, askeri ve siyasi şiddeti elinde tekelleştiren, yani sağlam bir siyasal konumu olan, bunu ulusal bir konuma büründürebilen, kapitalizmin çeşitli zaaflarından ve avantajlarından yararlanabilen, çağına göre biraz uyanık -dar görüşlülüğü de açık, ama yine de bu durum onun uyanık olmasını engellemiyor- olan Türk burjuvazisine ve onun kemalist zoruyla karşı; Ekim Devrimiyle bağlantı kuramamış olan, ortaçağ toplumsal yapısına dayanan, bir ulusal kurtuluş siyaseti içine giremeyen, modern bir örgütlenmeyi tanımayan savaş yöntemleri de ilkel bir ayaklanmadan ibaret olan, halkın da katıldığı Kürdistan'daki ayaklanmalar, yani Kürdistan'da ortaya çıkan zor, bu dönemde başarıya ulaşamayacaktır. Bu nedenlerden dolayı, bu dönemde Türk burjuvazisi, onun zor sistemi Kürdistan'da egemen olacaktır.

Demek ki, koşulların bu biçimde irdelenmesi kemalist burjuvazisinin neden Kürdistan'da egemen olduğunu ve buna karşı Kürt ayaklanmalarının neden yenildiğini açıklamaya yetmektedir. Yine bir örnek verecek olursak, 1938'lerde -bizde de diğini açıklamaya yetmektedir. Yine bir örnek verecek olursak, 1938'lerde -bizde de direnmelerin olduğu dönemdir-, Çin'de, bazı güçler Habeşistan yenilgisini örnek göstererek teslimiyetçiliği geliştirmeye çalışıyorlar. Çin'de bu yenilgi örnek olarak gösterilirken, aynı şekilde Kürdistan'daki durum da örnek gösterilebilirdi. Ama bunun örnek olarak alınmaması, belki de Kürdistan'daki durumun uluslararası kamuoyu tarafından bilinmemesi, kemalist tekelleşimin bunu da engellemiş olmasındandır. Habeşistan yenilgisinin nedenlerini, Mao, şöyle izah ediyor: "*Habeşistan niçin yenildi? Birincisi, Habeşistan sadece zayıf değil, küçüktü de. İkincisi, Habeşistan, Çin kadar ileri değildi; kölelikten serflik sistemine geçmekte olan, Komünist Partisi şöyle dursun ne burjuva partileri ve ne de kapitalizmi olan, Sekizinci Hareket Ordusu şöyle dursun, Çin ordusuna benze-yen bir ordusu bile olmayan bir ülkedydi. Üçüncüsü, düşmanın karşısında tutunamadı ve uluslararası yardım gelene kadar bekleyemedi, savaşı bir başına vermek zorunda kaldı. Dördüncüsü, ve en önemlisi, İtalya'ya karşı verdiği savaşın yönetiminde yanlışlıklar vardı. Bunlardan dolayı, Habeşistan, boyunduruk altına alındı.*" (Mao, askeri yazılar, sayfa: 248, Sol yayınları). Kürdistan'daki durum her yönüyle daha geridir; bu açıdan yenilginin nedenleri daha çok izah edilir yanlara sahiptir.

Kürdistan'da 1925-40 yılları arasında ortaya çıkan ve özellikleri böyle olan ayaklanmaları, her türlü zor yöntemiyle ve kanla ezen kemalist burjuvazi, askeri işgali tamamlayıp, kapitalist siyasi egemenliğini kurarak, Kürt hakim sınıflarının askeri ve siyasi güçlerini tümüyle ortadan kaldırıp, ekonomik çıkarlarını iyice sınırlayarak, kendi ekonomik, sosyal ve ulusal yayılması için Kürdistan'ı hazır hale getirdi.

1945-1960 DÖNEMİ

Bu dönemde, bir yandan Türkiye'nin emperyalizme bağımlılığı artar ve kapitalizmin büyümesi ortaya çıkarken, öte yandan buna uygun olarak Kürdistan'daki egemenlik ve zor kullanımı da, önceki döneme göre biraz değişiklik gösterir.

Türkiye'de devletçilik temelinde gelişen kapitalizm, özellikle ikinci dünya savaşı yıllarındaki uygulamalarla büyümüş ve büyük burjuva sınıfın oluşmaya başlamasına yolaçmıştır. Kemalist iktidarın birinci döneminde tüm burjuva kesimlerin çıkarlarına hizmet eden devlet kapitalizmi temelinde, Türk burjuvazisi tarihinde önemli bir sermaye birikimine ulaşabilmişti. Böyle bir kapitalist gelişme kendi içinde ayrılmış gösteren burjuva kesimlerden orta ve küçük burjuvazi aleyhine, büyük burjuvazi lehine bir yönelime girerken, büyük burjuvazi çıkarları, ekonomi ve devletteki egemenliği yavaş yavaş gelişme gösterdi.

İkinci dünya savaşından sonra ortaya çıkan yeni uluslararası koşullarda bu durum daha da belirginleşerek, büyük sermaye lehine iç ve dış politikalara gereksinim duyuldu. Bunun sonucu olarak, o zamana kadar tüm varlıklı kesimlerin, toprak ağalarının kompradorların, orta burjuvazinin ve küçük burjuvazinin bir kesiminin ortak çıkarlarını siyasal planda temsil eden ve bunların burjuvazislenmesi politikasını izleyen CHP, ayrışarak, içinde daha çok büyük toprak ağalarının, komprador ve ticaret burjuvazisinin, banka sermayedarlarının önemli bir kesimini çıkarlarını somutlaştıran, güncel durumda bunu daha iyi koruma iddiasında olan DP ortaya çıktı. Bu parti, dışta daha çok emperyalizm yanlısı ve içte de daha çok büyük burjuvazinin çıkarlarına yönelik bir politika izleyerek, dıştan da destek bulunca, iktidar olmaktan güçlük çekmedi. 1950-60 döneminde iktidar olan DP, o zaman dünya genelinde yükselen ABD emperyalizminin yeni sömürgecilik sistemi içine girdi. Daha CHP iktidarı döneminde, 1947'lerde, Truman Doktrini ile ABD'nin yeni sömürgecilik ağına Türk egemen sınıfları, DP döneminde böylece bu tip adımları daha da sıklaştırdılar.

İkinci dünya savaşı arasındaki iç ve dış politikalarını ikinci dünya savaşından sonra ortaya çıkan yeni uluslararası ve ulusal koşullara hızla uyarlayan Türk hakim sınıfları, iç ve dış politikada daha çok siyasal gericiliğe yönelerek, ekonomik, siyasi ve askeri yönlerini ABD emperyalizmine ve onun yeni sömürgecilğine çevirdiler. NATO ve CENTO ya giriş, ABD ile yapılan ikili anlaşmalar, uluslararası tekelleri sermayenin Türkiye'ye girişi, buna bağımlı gelişen işbirlikçi sermayenin rolünün artması, tarımda kapitalizmin daha hızlı gelişmesi, siyasal gericiliğe yönelimin hız kazanması, dış politikada anti-komünizm ve ulusal kurtuluş hareketlerine düşmanlık- bütün bu yönelimler, Türkiye'deki kapitalist gelişmeye ve bu gelişme içinde büyük burjuvazinin sağladığı yere uygundu. Ve bu durum, artık Türkiye'nin değişik bir konuma, emperyalizme tamamen bağımlıya yeni sömürgeleşme doğrultusunda bir yöne girdiğinin açık kanıtıdır.

Böylesi gelişmelere açık olan Türkiye'nin, önemli stratejik-coğrafi konuma sahip olan Ortadoğu'da ve Sovyetler Birliği'nin bağrında yer alması, emperyalistlerin gözünde onun önemini daha da büyütüyordu. Geri bir tarım ülkesinde, devlet kapitalizmi temelinde sermaye birikiminin önemli bir noktaya geldiği ilk ülkelerden biri olan Türkiye'de, burjuvazi, bu dönemde ancak uluslararası tekellerle işbirliğine yönelerek, emperyalist sermayeyle daha çok ilişkiye açılarak kendi sermayesini büyütebileceğini anlamıştı. Ve dünya genelinde sosyalist ülkeler, proleterya ve ulusal kurtuluş hareketleri ile emperyalist ülkeler arasındaki kaplaşmada, yani iki kapın daha da ayrışması ortamında, Türk burjuvazisi tercihi emperyalist kampı yana yaptı ve böyle yapmaktan başka çareside yoktu. Artık o: Ortadoğu'da, kuzeyle Sovyetler Birliği'ne, güneyde ve doğuda ulusal kurtuluş hareketlerine kar-

şı geliştirilen emperyalist politikanın içine girmişti. CENTO bu amaçla geliştirilmiş, NATO'ya bu amaçla girilmiş ve içte ekonomi bu duruma göre ayarlanmıştı. Ve artık, bu politikanın başarılı olabilmesi için her türlü devrimci gelişme en sert önlemlerle bastırılıyor, siyasal gerici her alanda yoğunlaştırılıyor. Kısaca dünyanın çeşitli yörelerinde ABD'ye bağlı geliştirilen yeni sömürgecilik örneklerinden birisini de Türkiye oluşturuyordu. Bu durum, sadece dış politikada yapılan bir tercih değil, iç ve dış politikada ekonomiden kültüre kadar tüm alanları kapsayan bir yöneliştir ve yapısalıdır. Türkiye'nin tamamen emperyalist içinde yer alması ve bu sisteme bağımlı bir yeni sömürge olması durumu vardır.

Bu dönemde Türkiye'de meydana gelen bu değişiklikler Kürdistan'a da yansıyor, Türk devletini Kürdistan politikası, değişen bu yeni iç ve dış politikasına göre belirlendi. Türkiye'de kapitalist gelişme belli ölçüde olmuş, kapitalist sömür yöntemleri geliştirilmiş, uluslararası tekellerle işbirliğine gidilerek yabancı sermayenin Türkiye'ye çekimi sağlanmış ve bu temel gelişmeler biraz daha hızlandırılmıştı. Bunun dışı yansıması olarak, dış politika alanında emperyalizmle sıkı bağlar içine girilmesi sonucunda, Türkiye Cumhuriyeti'nin Kürdistan politikası, emperyalizmin Ortadoğu politikasıyla sıkı bir bağıllık içine alındı; emperyalizmin Sovyetler Birliği'ne ve Ortadoğu'daki ulusal kurtuluş hareketlerine karşı, genelde yöneldiği strateji içinde bir parça, bu stratejinin önemli bir halkası haline getirildi. Dolayısıyla artık, yalnızca Türk burjuvazisinin çıkarları değil, aynı zamanda emperyalizmin de çıkarları doğrultusunda oluşturulan bir Kürdistan politikası vardı. Böylece Türkiye'nin emperyalist sisteme sıkı bağıllığı, kendi egemenliği altında olan Kürdistan üzerinde emperyalizmin etkisinin gelişmesine, Kürdistan'ın emperyalizmin egemenlik alanı içine girmesine yol açtı. Kürdistan üzerinde uygulanan baskı ve sömürünün geliştirilmesinde emperyalizmin payı da bu dönemde hayli arttı.

1923-45 döneminin daha çok işgal ve istila dönemi olduğu, katliam ve talanlarla sürdürülen yoğun baskı ve sömürünün uygulandığı, çok az bir ajan kesim dışında egemen ve ezilen sınıflarıyla tüm Kürdistan toplumunun hedef alındığı tam bir ulusal imha politikasının güdüldüğü, ve tüm uygulamalardan çok büyük oranda şoven Türk burjuvazisinin sorumlu olduğu belirtilmişti. Bu dönemde ise başanya ulaşmış askeri işgal ve egemenlik temeli üzerinde Türk burjuvazisinin siyasi egemenliği pekiştirildi ve buna dayanarak ekonomik sömürünün geliştirilmesine başlandı. İlk dönemde ortaya çıkan ayaklanmaları ezdikten, halk üzerinde katliamlar uyguladıktan ve kendisine karşı direnen Kürt hakim sınıflarını ekonomik ve siyasi güçlerinden uzaklaştırdıktan sonra, Türk burjuvazisi, bu dönemde, Kürt feodal ve aşiret reislerini, eğer ayakta kalmak istiyorlarsa kendilerine tam bir teslimiyet, kendi sınıfsal, ekonomik, kültürel her alandaki çıkarlarının bir uzantısı ve tümüyle Türk ulusundan olma temelinde, Türk ulusunun ayrılmaz bir parçası olmayı kabul etme temelinde kendi içine çekme, bu uygulamaları kabul ettikleri oranda onların Kürdistan'daki sömürülerine yeniden olanak tanıma. Kürdistan halkı üzerindeki sınıfsal baskılarına gözyumma ve bu baskıyı geliştirmelerine izin verme politikasını izledi. Özellikle bu dönemde emperyalizmin yerel gerici sınıfları geliştirme ve kapitalizmi istisnasız dünyanın her alanına yayma politikası, Türk burjuvazisinin kendine Kürdistan'da destek bulma ihtiyacıyla birlesince, tam teslimiyet ve Türk burjuva ulusal yapısı içinde erime temeli üzerinde, Kürdistan'da yeniden tamamen yapay, ulusal inkarcı ve ajan nitelikli bir feodal-komprador tabakanın oluşturulduğu, Kürdistan halkı üzerinde bunların sınıfsal baskısının geliştirildiği, bu yöntemle Kürdistan'da Türk burjuvazisinin ve genelde emperyalizmin denetiminin sağlanmaya çalışıldığı görülmektedir.

Büyük Önder Haki Karer Ve Halil Çavgun Kürdistan Halkının Mücadelesinde Yaşıyor

18 Mayıs 1977'de büyük enternasyonalist önder Haki KARER, 19 Mayıs 1978'de de Kürdistan Ulusal Kurtuluş savaşçılarından Halil ÇAVGUN'un Türk sömürgecilerinin uşaklarınca katledilmelerinin bu yıldönümünde, Onların, bıraktıkları büyük mirasa layık olarak yükseltilecek yeni ve güçlü direnmelerle anıyoruz.

Biz bu yıldönümlerinde şehitlerimizi anmak için, PKK'nin Kürdistan Bağımsızlık

Mücadelesiyle birlikte başlattığı örneklerini Haki ve Halil yoldaşların sergilediği şanlı direnme geleneğinin en son ve en güçlü halkalarından olan MAZLUM yoldaşın, 1979 yılında Onlar için yazdığı ve değerlendirmelerinin, gücünü tüm Ulusal ve Sosyal Kurtuluş Mücadelemiz boyunca hissettireceği yazısını aynen yayınlıyoruz.

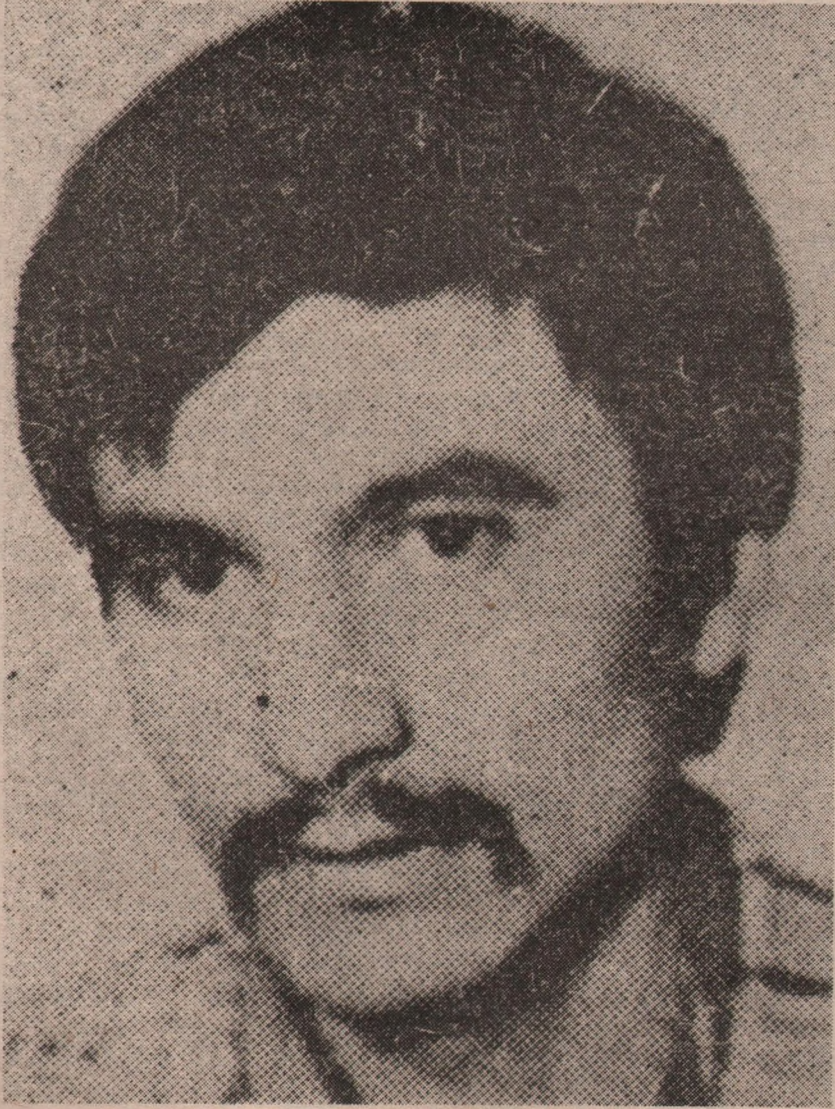
18 Mayıs 1977 ve 19 Mayıs 1978 Kürdistan kurtuluş hareketinin güçlü önderleri olan Haki KARER ve Halil ÇAVGUN'un sömürgecilerin ve yerli gericiilerin ajanları tarafından hain tuzaklarda alçakça katledildikleri gündür. Onlar yaşamaları boyunca yükselttikleri bağımsızlık mücadelesiyle soylu bir kavganın simgeleri haline geldiler.

Binlerce yıldır kölelik boyundurluğu altında yaşamak zorunda bırakılan halkımız, kölelikten kurtulmak ve özgür yaşamak için kahramanca sürdürdüğü mücadelesinin verdiği, kayıplara ve bundan duyduğu üzüntüye rağmen, her gün daha da ileri boyutlara vardmaktadır. Yıllardır maruz bırakıldığı hareketlerin ve acıların ızdırabını yüreğinin derinliğinde duyan Kürt halkı, artık PKK gibi bir örgüte kavuşmanın verdiği kıvanç ve coşku ile tüm acılara göğüs gererken; sömürgeciliğe, feodal-kompradorlara karşı verdiği mücadelede şereflice savaşarak şehit düşen devrimci evlatlarını da pratikte yaşatarak ölümsüz kılmaktadır.

Kürdistan halkının, mücadelesinde yaşatarak ölümsüz kıldığı kişilerden ikisi, Kürdistan devriminin büyük önderleri Haki KARER ve Halil ÇAVGUN yoldaşlardır. Katledildiklerinden bu yana, halkımızın kalbinde ve mücadelesinde yaşattığı doğan çocuklara onların adını vererek ölümsüz kıldığı Haki ve Halil yoldaşların devrimcilerle devir ettikleri bayrak bu gün mücadelemizin doruklarında dalgalanmaktadır.

Haki yoldaşın Kürdistan bağımsızlık mücadelesindeki yeri ölçülemeyecek derecede büyüktür. Haki KARER, bağımsızlık mücadelemizin ideolojisini ilk oluşturanlardan biridir. O'nun Kürdistan bağımsızlık mücadelesini örgütlemek için mücadele verdiği dönemdeki siyasal duruma kısaca göz atmak, Haki yoldaşın önemini daha iyi anlamamıza yardım edecektir.

1968'lerde kendini göstermeye başlayan Türkiye'deki devrimci gençlik hareketi ve cılız bir şekilde yükselen işçi sınıfı hareketi, 1970 yıllarına kadar doğru bir devrimci önderlik ve ideolojinin yoksun olduğu için fazla bir mesafe alamadı. Kemalist ideolojinin ağır etkisi altında olan devrimci gençlik hareketi, daha çok üniversite çatısı altında ekonomik ve akademik istemlerden öteye geçememesine rağmen, ABD emperyalizminin Türkiye'deki faaliyetlerine karşı önemli direnişler gösterdi. Türkiye işçi sınıfı ise, büyük oranda dağıntı, bir kısmı ise sarı sendikaların çevresinde toplanmıştı. 1970 yıllarına gelindiğinde emperyalizmin dünya çapında derinleşen bunalımından büyük oranda etkilenen Türk devleti, devrimci gençlik ve işçi sınıfı hareketine karşı saldırılarını yoğunlaştırdı. Dünyadaki devrimci gelişmelerden de etkilenen Türkiye sol hareketi ve işçi sınıfı mücadelesi, devletin varlığını tehdit eden boyutlara varmamasına rağmen, Türkiye egemen sınıfı 1960 anayasasının getirdiği sınırlı demokratik hakları ayaklar altına alarak 1971 yılında gerçekleştirildiği faşist hükümet darbesi ile işçi sınıfına ve sol harekete ağır bir darbe indirdi. Önderleri katledilen bu hareketler önemli oranda dağıldı. 1971 yılında büyük darbe yiyen Türkiye sol hareketi derinden sonra, dünya komünist hareketi içindeki bölünmelerinde etkisi ile parçalanarak gruplara ayrıldı. 1974 yıllarından sonra da, bölünmeye devam eden Kemalist milliyetçiliğin ufku kararttığı Türkiye solu, emperyalizmin ve Türk sömürgecileri tarafından "Misak-ı milli" sınırlarını meşru gören "devrimci" maskeli tezler geliştirerek Kürdistan devriminin

Haki KARER

örgütlenmesine karşı çıktılar.

İşte Haki yoldaş, sosyal-şovenizmin bağnaz bir biçimde kendini gösterdiği Türkiye sol hareketi ile kıyasıya bir mücadele içerisine girerek kendisi aslen Kürdistan'lı olmamasına rağmen, Kürdistan sorununu büyük bir cesaretle savunan ve ortaya koyanlarda biriydi. Henüz o dönemde Kürdistan'da bağımsızlıkçı bir hareket yoktu. Yurtseverlik adına yola çıkan KDP-DDKO gibi hareketler vardı. Ama, bunlar halkı bağımsızlık yolunda örgütleyecekleri yerde feodallerle işbirliğine girerek reformist ve teslimiyetçi taleplerle yetindiler. DDKO faaliyeti Türkiye'deki 1971 baskı rejimi ile dağıtıldı. 1974 yılına gelindiğinde DDKO'nun geride kalanları bu defa DDKD adı altında yeniden bir araya geldiler. Kürdistan'ın belirli yerlerinde açtıkları demoklerde topladıkları yurtseverleri teslimiyetçi ideoloji ile pasif hale getirdiler.

Görülüyorki o dönemde ne Türkiye'de, Kürdistan sorununu kabul eden bir hareket var, nede Kürdistan bağımsızlık yolunda Marksist-Leninist bir hareket, Türkiye'deki sol hareket tamamen sosyal-şoven bir temelde gelişirken, Kürdistan'daki sol hareket ise reformist milliyetçi bir çizgideydi.

Kürdistan'da Marksist-Leninist bağımsızlıkçı bir ideolojinin oluşması 1973 yılında Türkiye'de üniversite gençliği içindeki bir grup aydın kişi tarafından yaratıldı. İçinde büyük komünist Haki KARER'in de bulunduğu bir grup aydın kişi, dünyadaki ve Türkiye'deki devrimci hareketlerden etkilenerek Kürdistan'ı tahlil etme işine koyularak Kürdistan bağımsızlık mücadelesinin ideolojisini yarattılar. Oluşturdukları Marksist-Leninist bağımsızlıkçı ideoloji ilkesi ile Kürdistan'a gelerek kurtuluş mücadelesini her türlü zor ve acımasız koşullara rağmen örgütlemeye çalıştılar. İçinde Türkiye proleteryanının yılmaz savaşçısı, büyük Enternasyonalist Haki yoldaşın olduğu bu bir grup

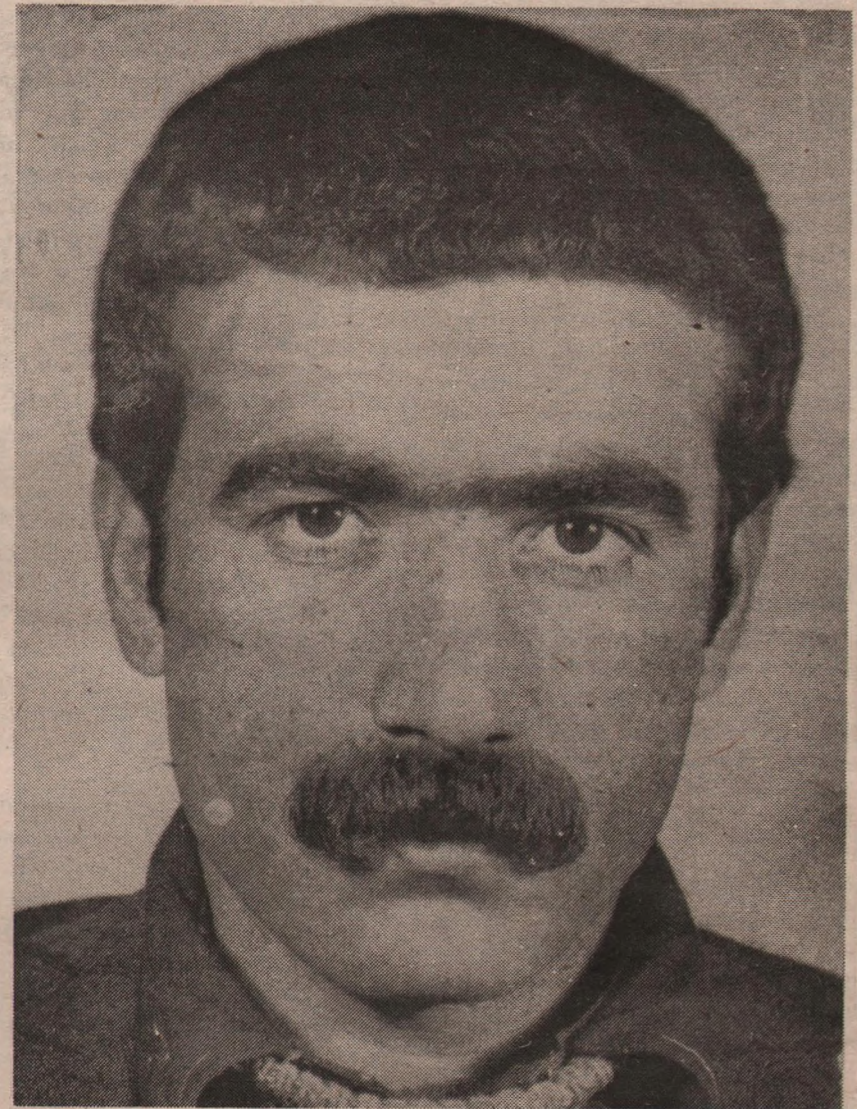
kişinin, Kürdistan kurtuluş mücadelesini örgütleme çabaları daha başından beri sömürgecilerin ve her türden gericiğin saldırılarına uğradı. Türk sömürgecileri Kürdistan sorununu kendi varlıklarını tehdit eden boyutlara varmaması ve kurtuluş hareketini daha doğmadan boğabilmek için ajan örgüt ve gruplar oluşturdular.

Haki yoldaşın kahpece öldürüldüğü komployu sömürgecilerin hareketimize karşı kurdukları "Sterka sor" adlı ajan örgüt hazırlamıştı. Haki KARER yoldaşın öldürülmesi bir tesadüf değildi. Sömürgeciler bu olayla mücadelemizi bastırmayı amaçlıyorlardı. Kürdistan'da yürüttüğü kararlı, ilkel ve onurlu mücadelesini hiç bir taviz vermeksizin yükselten Haki yoldaş, 18 Mayıs 1977 günü şerefliyle taşıdığı kızıl bayrağı yoldaşlarına devrederek ölümsüzleşti.

Haki Ve Halil Yoldaşlar Mücadelemizde Yanan Süreklili Bir Meşaledir!

Tarihteki devrim ve karşı-devrim mücadelesinin başarıya ulaşması veya yenilgiye gitmesinde bu mücadeleye önderlik eden, mücadeleyi örgütleyip yönlendiren, temsil ettiği sınıfın taleplerini formüleştiren strateji ve taktik belirleyen önderlerin büyük önemi vardır. İnsanlığın tanıdığı en son sınıflı toplumu yıkarak kendisini ve toplumu sömürü ve baskıdan kurtaracak karektere sahip çağımızın tek devrimci önder sınıfı olan proleterya, devrimci kurtuluş mücadelesinde güçlü, fedakar ve cesur önderleri yaratarak şehitlerin yerlerini süreklili doldurur. Devrimci önderlerin harekete geçirici, örgütleyici ve yönlendirici rollerini ezilen sınıflar kadar iyi bilen egemen güçler devrimci hareketleri dağıtmak için öndersiz bırakmanın en emin yol olduğunu bilirler. Haki ve Halil yoldaşların katledilmeleri bu tarihi gerçeği bir kez daha ortaya koymuştur.

Haki yoldaşın katledilmesiyle mü-

Halil ÇAVGUN

cadele durmadı: Tersine O'nun anısı Kürdistan devrimcileri tarafından maddi bir güce dönüştürülerek O'nun anısına yaraşır bir biçimde Kürdistan'ın dört bir tarafında yaygınlaştırıldı.

Hareketimize karşı daha o zaman oluşturdukları ajan örgütler ve düzenledikleri komploların devrimciler tarafından boşa çıkarılmasıyla bu defa feodal-kompradorlara açık destek sağlayan sömürgeciler, onlar vasıtasıyla hareketimizi yok etmeye çalıştılar. Ve 1978 yılının 19 Mayıs'ında Hilvan'da eşkiya Süleymanlar aşireti ile birlikte hazırladıkları bir komploya da büyük devrimci Halil ÇAVGUN'u katlettiler. Ama Haki KARER'in anısını kendi yaşantısında her gün yenileyen Halil yoldaş, katleden sömürgeciler, büyük fedakarlıklarla yürütülen mücadelemizi durduramazlar. Kürdistan devrimcilerinin hareketimizin varlığına kastedenlere karşı takındığı tavır ajan-provokatörleri işlemeze hale getirerek sömürgecileri büyük bir korku içine itti.

Haki ve Halil yoldaşların mücadelelerinin, yaşantılarının ve ölümlerinin yolaçtığı gelişmeler hareketimiz ve halkımız için önemli değerler olarak Kürdistan bağımsızlık mücadelesinde yaşatılmaktadır. Onların yarım bıraktığı mücadele, devrimciler ve halk tarafında sömürgecilere feodal eşkiya çetelerine, kompradorlara, faşistlere ve ajanlara karşı doğru bir eylem anlayışıyla sürdürülerek çeşitli alanlarda sağlam mevziler kazandı. Sosyal-şovenizmin Kürdistan'ın inkarı temelinde geliştirdiği teoriler Marksist-Leninist kesintisiz devrim teorisinin ülkemizde doğru uygulanması ile teşhir edildi ve bu güçlerin ülkemizdeki örgütlenme olanakları önemli oranda ortadan kaldırıldı. Ülkemizdeki reformist-teslimiyetçi ideoloji ve gruplar, ihtilalci bir mücadele ile ve geniş halk kitlelerini desteği ile teşhir ve tecrit edilerek Kürdistan'ın dört bir tarafından yükseltilecek mücadele ile teslimiyetin ve reformizmin Kürt halkının talebi olmadığı, savaşla ve savaş içinde varılmaktan başka bir yolun olmadığı gözler önüne se-

rildi. O nların yarım bıraktığı ideolojik safhadaki amatörce faaliyetler 1979'ların başlarına kadar ideolojik ve pratik eylem alanında sürdürülen yoğun mücadele ile yerini ideolojik ve politik birliğe bırakarak güçlü bir grup doğurdu ve belli bir program, strateji ve taktiğe dayanan PKK adlı bir parti kuruldu.

PKK hareketi adını alan mücadelemiz, sömürgeciliğe ve her türden gericiliğe karşı mücadele verirken Kürdistan devrimcileri hareketi her türlü saldırıya karşı koruma ve daha ileri mevzilere vardırarak için geniş halk kitleleriyle önemli bağlar kurarak, PKK mücadelesini Kürdistan halkına malettiler. O nların Kürdistan devrimcilerine devrettiği, ortaçağ-karanlılığının baskısı altında köleleştirilen Kürdistan köylüsünü de yanına alarak feodal-eşkiya çeteletine karşı mücadele Hilvan, Siverek:Batman, Mardin, vb. yerlerde yükseltildi. Feodal-kompradorlara önemli darbeler vurularak bunların halk üzerindeki otoriteleri parçalandı. Bu cephedeki mücadele her gün yeni boyutlar kazanarak yükselmektedir. Haki ve Halil yoldaşların Kürdistan bağımsızlık mücadelesine mutlaka proleteryanın önderlik etmesi gerektiği düşünceleri hayatta geçirilmiş, Kürdistan proleteryanı üzerinde uygulanan her türlü baskıya rağmen, ulusal bağımsızlık mücadelesinin en önünde kararlılık ve fedakarlıkla yer almıştır.

Bugün Kürdistan'ın hemen her fabrika ve iş yerinde proleteryanın PKK önderliğindeki grev sesleri ve bağımsızlık sloganları yükselmektedir. Yoldaşların mücadelede gösterdikleri kararlılık, uyanıklık, azim ve engin Marksist-Leninist teorinin ışığında hareket eden Kürdistan devrimcileri bu güne kadar her türlü baskı, işkence katliam ve tutuklamalara rağmen, işçi, köylü, gençliği yanlarına alarak halkla bütünleşmiş ve anti-sömürgeci, anti-feodal cepheye büyük bir güç haline gelmişlerdir. Yarattılan

cephelerdeki savaş onlarca devrimcinin ve yurtseverin kanyla dalgalanan bayrağımız dalga dalga yükselmektedir. Halkımızın ve yoldaşlarının yüreğinde komünist kararlılığın, boyun eymeziğin, halka ve devrime bağlılığın, komünizmin ve proleter enternasyonalizminin kellerine olan inancı kızıl bir güneş olan Haki ve Halil yoldaşların hain koplolar sonucu katledilmeleriyle yarım bıraktıkları mücadele yukarıda kısaca belirttiğimiz gibi onların anılarına yaraşır bir biçimde sürekli yükseltildi ve önemli mevziler kazandı. Onların Kürdistan halkının kurtuluşu için savundukları ideoloji ve çizdikleri yol halkımızın bağımsızlık yolunu aydınlatan kızıl bir meşale olarak sürekli yanmaktadır.

Ancak mücadelemizin kazandığı bu başarıları karşısında ne sömürgeci ne feodal-kompradorlar, ne faşistler, ne reformist-milliyetçi güçler ve nede ajan-provokatörler boş durmadılar. Her alanda hareketimize ve unsurlarına karşı saldırıya geçtiler. Bu zaman zarfında mücadelemizin çok değerli komünist ve halk önderleri şehit düştü, çok sayıda yurtseverin, mücadelenin yükselmesinde ve yeni mevziler kazanmasında kanı aktı. Yüzlerce kişi yaralandı, çoğu sakat kaldı, binlerce kişi zindanlara atıldı.

Sömürgeci ilan ettikleri sıkıyönetimle, çıkardıkları yeni yasalarla ülkemizi tam bir kan gölüne getirerek PKK hareketine ve yurtseverlere karşı tam bir savaş içine girdiler. Hergün düzenledikleri köy ve mahalle baskınlarıyla binlerce PKK mensubunu, yurtseveri, demokrati, aydını zindanlara doldurarak çok sayıda kişiyide işkencede katlettiler. Ama yapılan tüm bu saldırıları ve cinayetler halkımızın ve devrimcilerin mücadele azmini ve kinini daha da bileyerek, her gün onlarca kahramanlık ve yiğitlik örnekleri sergileniyor. Hilvan, Siverek, Batman direnişlerinden sonra, son Şikestun direnişi Kürt halkının bağımsızlık savaşında yeni bir direnme abidesi oldu. Teslim olmaksızın, savaşarak ölmeyi yeğleyen Şikestun kahramanları, ölümleriyle Haki, Halil ve diğer şehitlerimiz gibi halkımızın isyan bayrağı oldular.

Her devrimci 18 ve 19 Mayıs gün-

lerini mücadele azmini coşturma günü haline getirmelidir. Bu günlerde yoldaşların bize bıraktığı devrimci mirası daha da canlandırmalı, onların bize devrettiği kutsal isyan bayrağını hayatın her alanında daha da yükseltmeliyiz. Çünkü Haki ve Halil yoldaşların anılarına bağlı kalmak demek; sömürgeciğe, feodal eşkiya çetelerine, kompradorlara, her türden Marsizim ve halk düşmanı güçlere karşı daha aktif, fedekar ve örgütlü mücadele vermek demektir. Onların anılarını yaşatmak demek; yığınlaşma, kararlılığa, kaypaklığa, teslimiyete kapılmadan mücadele etmek, direnmek bu uğurda çekinmeden canını feda etmek demektir. Onları anmak demek; yurtsever Kürdistan işçisini, köylüsünü, aydını, kadını, çocuğunu, PKK'nin açmış olduğu bağımsızlık ve özgürlük bayrağı altında toplamak için halk kitleleri arasında örgütlü ve disiplinli çalışma yapma demektir. Onları mücadele de yaşatmak demek; taşıdıkları bayrağı daha da yükseltmek, bunun için ve Leninizmi sürekli okumak, dünya devrimci hareketinin zengin deneylerinden yararlanarak teori ve pratiği birlikte geliştirmek, ikisinden birisini ihmal etmemek gerekir.

18 ve 19 Mayıs bir yas günü değildir. Haki ve Halil yoldaşların kızıl kanlarıyla yazılmış halkımızın bir kez daha kutsal isyan günüdür. Kürdistan bağımsızlık mücadelesinin ölümsüz önderleri olan bu yoldaşların anılarına dalga dalga Kürdistan'a yayıldığı gündür. Kürdistan'ın bağımsızlığı için mücadele veren herkes bu günleri sömürgeciğe, feodal gericiğe, ajan provokatörlere, muhbirliğe ve her türden hainliğe karşı bir mücadele günü olarak görmeli, kendi eksikliklerini gözden geçirmelidir. Haki ve Halil yoldaşların Kürdistan halkının mücadelesinde onurlu bir bayrak, karşı devrimcilerle karşı bir korku, ülkesinin ve halkının bağımsızlığı uğruna her türlü fedakarlığı göze alarak ölüme giden devrimcilerle bir örnek olarak tarihimiz yüksekliklerinde duracaklardır. Haki KARER ve Halil ÇAVGUN'un anıları sömürgeciğe, feodal gericiğe, ihanete, kaypaklığa, teslimiyete, ajan ve pravakatörlere karşı mücadelemizde sürekli yaşayacaktır. O'nları, yükselttiğimiz mücadeleyle bir kez daha saygıyla anıyoruz.

Yiğit Önder, Büyük Enternasyonalist Savaşçı, HAKİ KARER'in anısına!

Yoktu hiç bir farkım
Diğer kullarından tanrının
Dokuz ay on gün
Ana rahminde kalan,
Doğan, büyüyen, konuşan,
Yemek yiyen bir candım.

Yırmıyedisindeydim daha,
Henüz ömrüne doymamış
Gencecik bir fidandım.
İyiye, güzele, yeniyeye, doğruya; dost
Kötüye, çirkine, eskiye, eğriye düşmandım.

Ben İNSAN'dım ...!
Canım aldılar ecelsiz
Pırl pırl bir onsekiz Mayıs günü
Yoluna baş koyduğum,
Vebalim, sevdalım, toprağıma uzandım.
Saplandı yağlı kurşunlar
Delikanlı bedenime;
Tepeden turnağa kandım.

Ben İNSAN'dım ...!
Ben cümle ezilenlerin sadık dostu,
Zulüme, baskıya, sömürüye düşmandım.
Bağımsızlık ve özgürlük kavgasında
En ön saflarıdaydım mazlum halkımın.
Elde silah kahramanca savaşandım.
Yokluğuma kadeh tokuşturdu hain takımı
Bilmedilerki ben söylenen türküde,
Yakılan ağıtta
Ve
Dinmeyen silah seslerinde yaşıyandım.

Ben İNSAN'dım ...!
Ben işçilerin, ben köylülerin,
Ben bütün ezilenlerin muhteşem kını;
Ben sömürgeciğe, emperyalizme,
Ve yerli gericiğe karşı
Şaha kalkan halkımın gur sesi:
Ben baştan başa isyandım ...
Ne beş meteliğe ırzını vermeye hazır
Bir hain, nede "yedilgi insan eti,
İçtiği kan olmuş" bir sultandım.

Ben İNSAN'dım ...!
Ben Karadeniz'de
Derya dibinde balıklara yem edilen
Onbeş özge candım.
Ağrıydım ben, Koçgırıydım,
Dersimdım, Zilandım ...
Deşilmiş karınlardan alınan
Gün yüzü görmemiş bebeydım ben,
Süngülerin ucunda sallandım ...

Ben İNSAN'dım ...!
Zulüm ve işkence, dert ve kahr
Unutulur belkide, ben unutulmam.
Çünkü ben dilden dile dolaşan
Bir dandım.
Dağlardan, barikatlardan
Düşmana kurşun sallayan
Gerillanın göğsündeki nişandım.

Ben İNSAN'dım ...!
Ben pençelerini ve iğrenç dişlerini
Vucuduma geçiren
Sömürgecinin ağızındaki kandım.
Ben toplu imhalar, ben idam, ben sürgün
Ben mecburi iskandım.

Elleri ve kolları birbirine bağlı
Kırve, hısım ve akraba,
Kimileriyle akradım.
Oracıkta benzin döktüler üstüme,
Küllerimiz birbirine karıştı;
Yüzbinlerle cayır cayır yanandım ...
Benzerlerimdi katil edenler beni,
Ama ben İNSAN'dım ...!
Tarihim ben, ezilenin, horlanmanın tarihi ...
Geçtim zulüm cenderesinden,
Kan kızıla boyandım.
İmparatorlar, Sultanlar cümle iblisler
Yok etmek istediler beni.
Saldım toprağımda kökümü,
Bu güne dek dayandım.

Ben İNSAN'dım ...!
Uçurdum kellesini zalim Dehak'ın
Demirci Kawa'yıdım ben,
Örse çekici sallayandım.
Eksilmedi bir daha hiç
Toprağımda isyan ateşi,
Kızıl bir meşâleydim ben:
Bütün 21 MART'larda,
Dağların doruklarında yanandım.

Ben İNSAN'dım ...!
Spartaküs'le beraberdim, Roma arenalarında
İlk umdu,
İlk gerillasıydım cihanın
Efendilerine karşı ayaklandım.
1871'de Paris'te, Rusya'daydım Ekim 1917'de ...!
Çin'de, Kore'de, Küba'da, Vietnam'da
Kızıl bayrağı taşıyandım.
Laos'ta, Kamboçya'da, Mozambik'te,
Angola'da kan kusan mitralyözüm ben ...!
Deştim karnını hainin, sömürgecinin:
Cepheden cepheye yankılandım.
Yurt sevgisini iğrenç bir maske gibi
Suratlarında taşıyanlar,
Canım aldılar ecelsiz.

Ben bir MİLİTAN'dım ...!
Savaşı ve sömürsüz
Bir dünya içindi kavgam ...
Henüz yirmiyedisindeyken ve
Gencecik bir fidanken daha,
Bağımsızlığın ve özgürlüğün
Kutsal özlemi uğruna al kanlara
boyandım.

Ben İNSAN'dım ...!
Ben bitmeyen kavgam,
Ben bağımsızlığa susamış ülke,
Ben kurtuluşun gübrelenmiş toprağı,
BEN K Ü R D İ S T A N ' D İ M ...!

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ PROBLEMİ VE ÇÖZÜM YOLU

1

OKUYUCUYA,

Halkımızın, Kürdistan'ın dörtbir yanında ulusal ve sosyal kurtuluşu uğruna yükselttiği mücadele, hem coğrafya ve nüfus büyüklüğü ve hem de bağrında gelişen çağdaş sosyal güçleriyle bu mücadelede önderliği temsil eden Orta-Kuzey-Batı Kürdistan'daki Bağımsızlık ve Özgürlük mücadelesinin içinden geçmekte olduğu tarihi dönem Kürdistan Halkını ve ulusal kurtuluşçu güçlerini, gerçekleşmesi zorunlu bazı temel görevlerle karşı karşıya getirmiştir. Özellikle Kuzey-Batı Kürdistan'da, 1975'lerden hızlanarak gelişmeye başlayan ve önemli oranda proletarya hareketinin damgasını taşıyan devrimci-yurtsever mücadele temelinde, o dönemde koşulları sonderece zayıf olan ulusal kurtuluş cephesi sorunu tekeli Türk burjuvazisinin bu mücadele karşısında karşı-devrimci zoru en uç nokaya kadar tırmandırıp askeri-faşist bir diktatörlüğe başvurarak Ulusal Kurtuluş Hareketimizi ve halkımızı tümünden imhaya yöneldiği bugün temel ve canalıcı bir sorun durumuna yükselmiştir.

Böyle bir durum karşısında ulusal kurtuluşçu olma iddiasındaki tüm güçlerin, Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesi karşısındaki konumlarını açık ve net bir tutumla belirleyerek, düşmanın tüm dünya gericiliğini arkasına almış vaziyette bizden hergün yeni bir parça koparmakta olduğu bir ortamda oyalayıcı, gündelik iş ve güçbirliği çağrılarını ortalığı bulandırmadan, ulusal kurtuluş gibi soylu ve fakat bir o kadar da ağır sorunlarla yüklü bir görevi gerçekleştirebilecek en kalıcı ve ciddi birlik olan ulusal kurtuluş cephesi birliğine yönelerek Kürdistan halkının binlerce yıldan beridir duyduğu ulusal ve sosyal kurtuluş özlemlerini gidermek için üzerlerine düşen bu tarihi sorumluluğu mutlaka layık ile gerçekleştirmek zorundadırlar. Böyle bir tarihi kavşakta, muhtevası böyle olan bir görevi gerçekleştirmek için yukarıda belirtilen yaklaşımı değil de şu veya bu örgütün kendilerine karşı şöyle veya böyle bir açıklama yapmalarını ön koşul olarak ileriye sürenlerin ve böylece görevden kaçtıklarını bir başka dille açıkça ilan edenlerin, tarih nezdindeki yerleri, "tarih yaratma, yeteneğinde olmayan çürü-

müş sınıfların temsilcileri olmaktan öteye gidemeyecektir

O nedenle ulusal kurtuluşçu tüm güçlerin gözlerini bu uğurda ciddi programlar ortaya çıkarma ve bu temelde bir ulusal kurtuluş cephesi yaratmaya dikmeleri, bunun dışında hiçbir oyalayıcı yönetime itibar etmemeleri gerekmektedir.

Sizlere sunmakta olduğumuz bu yazı, PKK'nın Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi Program Taslağını da içermek üzere "Kürdistan Ulusal Kurtuluş Problemi ve Çözüm Yolu" başlığı altında yayınlamaya tüm ulusal kurtuluşçu güçlere ve kitlelere sunduğu, soruna temel yanlarıyla ve bu konuda hiçbir ikircikliğe meydan bırakmaksızın eğilen en ciddi ve en seviyeli bir çalışmadır.

Gazetemizin, daha önce yayınladığı Anti-Faşist Birleşik Cephe Sorunu ile ilgili yazı dizisi de dikkate alındığında, bugün Türkiye ve Kürdistan devrimlerinin gündemindeki birbirine sıkı sıkıya bağlı ve gerçekleştirilmesi doğrultusunda yürütülen bu nevi çalışmalar ve ilgili pratik adımların birbirini sürekli besleyip geliştirdiği bu iki temel sorunu gerektiren programlar kapsamında Kürdistan ve Türkiye devrimci-demokratik kamuoyuna sunması, bu görevin gerçekleştirilmesinde üzerine düşen zorunlu bir görevdir.

Bu özellikleri nedeniyle ilgili diğer tüm devrimci-demokrat grup ve partilerin de yazıyı gerektiği biçimde eleştirip tartışılmasını diliyor ve bunun ulusal-kurtuluşçu olma iddialarının bir gereği olduğuna inanıyoruz.

Ayrıca gazetemiz, akılcı cinayetlere başvurarak Kürdistan halkının varlığını ve her türlü gelişim imkanını ortadan kaldırmaya uğraşan sömürgeci-faşist Türk burjuvazisine ve onun imha siyasetine karşı, PKK'nın yayınladığı UKC'si program taslağını yayınlamakla en uygun cevabı vemiş olacağı kanaatindeyiz.

SERXWEBÜN

KONU YA GİRİŞ

Kürdistan günümüzde çağa ulaşmanın sancılarını çekmektedir. İçte ve dışta yaşanan gelişmeler, Kürdistan'ı, yeni bir dönemin eşliğine getirmiş bulunmaktadır. Diğer nedenlerle birlikte emperyalizmin günümüzde yaşadığı bunalımın da sonucu olarak, Kürdistan'ın da içinde yer aldığı Ortadoğu bölgesinde emperyalizme dayalı klasik statüko parçalanmış, emperyalizm bölgede denetimini işbirlikçi ve kukla yönetimlerle sürdüremez hale gelmiştir. Özellikle Afganistan ve İran'daki gelişmelerden sonra bölgenin derin tarihsel, ulusal ve toplumsal problemleri günümüzde çözüm arar bir duruma gelmiş, her dönemde daha çok bu dönemde bölge problemleri devrimle çözülebilecek noktaya ulaşmıştır. Bölgenin bu durumu en güçlü bir biçimde Kürdistan'ı etkilemekte ve ondan etkilenmektedir.

Öte yandan Kürdistan'ın toplumsal yapısı değişmekte, ortaçağdan kalma aşiretçi-feodal toplum yapısı dönüşüm geçirmekte, büyük olumsuzlukları da bünyesinde taşısa bile yeni maddi koşulların hızla geliştiği, olgunlaştığı bir döneme varılmış bulunmaktadır. Eskinin geri sosyal yapısı genel olarak tüm alt ve üst yapı günümüzde kısmen değişikliğe uğramış bulunmaktadır, ve buna dayalı olarak, tarihin derinliklerinden gelen ulusal ve toplumsal sorun ilk defa günümüzde çözüme gitme olanaklarını beraberinde getirmektedir. Ortaya çıkan yeni sosyal güçler, kendi sınıf özelliklerini uygun olarak ne yapabileceklerini araştırmaktadırlar.

Daha düne kadar ülke olarak ve üzerinde yaşayan halk olarak varlığı yadsınan bir gerçeklik olan Kürdistan ve Kürt halkı, adeta ortaçağdan yeni uyanmakta, ortaçağdan kalma değerlerin emperyalist, sömürgeci ve iç gerici güçlerin ağır baskısı altında toplumun modern güçleri doğmakta ve hızla kendi sınıf konumlarına uygun olarak çözümleri dayatmaya çalışmaktadırlar. Bu, bir yığın olumsuzluğu da beraberinde getirmektedir; Kürdistan'da yaşanan her şeyde bir acemilik, gerilik ve ilkelik vardır. Tarihinde modern bir direnme geleneğine pek fazla sahip ol-

mamış ve yine ağır dış baskı nedeniyle gelişmiş bir sınıf mücadelesi yaşamamış olan toplumumuzun bu yapısı etkisini günümüzdeki modern güçler üzerinde de göstermekte, ve bu güçler, içine girilmesi gereken konuma bir türlü girememekte, özellikle dünya halklarının günümüze kadar bol bol sundukları deneylerden de yararlanarak kendilerini hızla çağa ulaştırabilecek yol ve yöntemleri bir türlü doğru ve yeterince gündeme getirememektedirler. Mevcut objektif gelişmeler, her alanda değişmeyi zorunlu kılmakla birlikte, özellikle modern sosyal güçlerin yeniliği etkisini ideolojik ve politik ve eğilimlerin gelişmesinde de göstermekte, üst yapıda ortaçağdan kalma değerler ağırlıklı olarak varlığını göstermektedir. Günümüzde dünya halklarının hemen tümünün modern ulusal haline gelmiş olması gereğince karşılık, ağır ulusal baskı sisteminin yaşandığı Kürdistan'da hâlâ dinsel, aşiretsel, kabilesel düşünce ve bağlılıklar uluslaşma önünde engel olmakta ve yeni sosyal güçlerin rollerini yeterince oynayamamalarına yolaçmaktadır. Bundan da öteye üst yapıya egegen olan yabancı ideoloji ve politikaya karşı Kürdistan toplumsal yapısını temsil etme durumunda olan güçlerin kendi ideoloji ve politikalarını evrimci bir tarzda geliştirememeleri ve devrimci yönemi de bir türlü kavrayıp uygulamaya geçirememeleri nedeniyle bir alanda olumsuzluklar alabildiğine yaygın bir durum arz etmektedir.

Kürdistan'da ulusal ve toplumsal kurtuluşun objektif şartları elverişli hale gelmesine karşın, ideolojik ve politik eğilimlerdeki bu netsizlik, berrak olamama çözüm yoluna girmeyi engeller duruma gelmiş bulunmaktadır. Ayrıca, bir yandan ülkenin parçalanmışlığı ve bu temelde uluslaşma ve toplumsal yapıda meydana gelen farklılıklar bunu engellerken, diğer yandan ulusal baskıcı güçler, bu durumdan da yararlanarak gelişmeleri eski yöntemlerle bastırmayı ve mevcut statükoyu devam ettirmeyi hâlâ bir politika olarak sürdürmeye çalışmaktadırlar. Çağımızla temelden çelişki içinde olan bu uygulamaları günümüz koşulları açısından aslında yaşanmaması gerekir. Çağdışı ulusal ve toplumsal baskı biçimlerinin, dünyanın hemen tümünde tasfiye edilmiş olan klasik sömürgeci-

liğin Kürdistan'da halâ güçlü bir biçimde yaşamasının en önemli nedenlerinden birisi, ulusal ve toplumsal kurtuluşta tayin edici rol oynaması gereken güçlerin bu rollerini halâ kendilerine yakışır bir tarzda, gerçek anlamda oynayamamalarıdır.

Kürdistan'da yürürlükte olan ideoloji ve politika, tüm üstyapı çağla, halkların bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm doğrultusundaki gelişimi ile, dünyanın sosyalizm yanlısı tüm güçleri ile tam bir çelişki halindedir. Ve bu çelişki durumun, bu baskı biçimlerinin sürdürülmesini, gerek kapitalist sistemin geldiği bu noktadaki iç mantığı, gerekse sosyalizm doğrultusundaki gelişmenin özellikleri mümkün kılmamaktadır. Yaşanılan süreç, iç ve dış koşullardaki gelişme sonderece hızlıdır. Bu hızla daha çok çağın akışından kaynaklanmaktadır ve çağın yoğun savaşan güçleri hızlı bir gelişme temposu ortaya çıkarmışlardır. Ve Ortadoğu'nun geri yapısı da bu gelişme karşısında aşılınca, Kürdistan'daki gerici üstyapının dayanması, ortaçağdan kalma ulusal ve toplumsal baskı biçimlerinin, kurumların, anlayışların varlığını sürdürmesi artık olanaksızdır. Bu anlamda belli bir maddi temeli olmakla birlikte, mevcut güçler bu gelişme hızıyla çelişmektedirler. Kürdistan'da modern olarak adlandırılması gereken sosyal güçler, böyle bir gelişme karşısında şaşkıncıdır ve hazırlıksız bir biçimde yakalanmışa benzemektedirler. Kürdistan'ın bu güçleri, gerek tarihin olumsuz mirası ve gerekse kendilerinin çarpık ve cılız oluşumu yüzünden, dünyanın diğer toplumlarındaki modern sınıfların, burjuvazinin emekçilerin ve aydınların oynamış oldukları rolü gerçek anlamda ve yeterince oynayamamaktadırlar. Ortaçağdan kalma özelliklerle modern, günümüze özgü özellikleri birarada yaşamakta, buna dayalı bir ideoloji ve politika üretmeye çalışmakta ve çağımızla çelişki içinde olan bunlar, ülkemize istenilen olumlu sonucu yaratamamaktadırlar. Ulusal kurtuluş probleminin çözümü olgun objektif koşullara kavuştuğu ve kendini dayattığı halde, ideolojik ve politik yetersizlikten ötürü adeta problem karmaşıklığa varabilmektedir. Mevcut sınıflar adına ideolojik ve politik temsilcilik yapmak isteyen güçler, geriliklerini ve ilkeliklerini her türlü demogojiye ve ikiyüzlülüğe başvurarak örtmeye, oynamadıkları rolleri başka güçlere oynatmaya çalışmakta, bütün bunlarla olmayınca çok basit ve sahte yalana sapmaktadırlar. Bu nedenle, ulusal kurtuluş için gerekli modern ideolojik ve politik temsilcilik, önderlik bir türlü gelişmemektedir. Buradan da açık bir biçimde şu gerçek ortaya çıkar ki, problemin objektif koşulları ne kadar olgun hale gelmiş olursa olsun, eğer subjektif koşullardaki gelişmeyle yeterince tamamlanmazsa, problemin çözümü mümkün olamaz.

Bugün Kürdistan sahinde ortaçağdan kalma ilkel üstyapı ile ulusal baskı sisteminden kaynaklanan üstyapı, en olumsuz bir tarzda varlığını sürdürmektedir. Aynı zamanda uzlaşmış olan bu iki yapı, her türlü modern gelişmeyi, yeni eğilimi, ulusal kurtuluşçu nitelikte olması gereken modern eğilimi yoketmek için en acımasız imha yöntemleri ile birlikte en aldatıcı, en sahtekâr, en yalan yöntemleri de kullanabilmektedir. Ortaçağdan kalma egemen sınıflarla, ulusal baskı temelinde ve onlarla çıkarbirliği içinde oluşan sosyal güçlerin halâ toplumda etkin bulunması, bu etkinin ulusal kurtuluşçu alanda yansımalarına yolaçmaktadır. Varlıkları bu yapıyla tamamen çelişmesi gereken sosyal güçler ise henüz yeni, özellikle ideolojik ve politik mücadeledeki yerleri çok yeni olduğundan ötürü, karşıt tarafın tarihsel ve hakim gücüyle çatıştığından çok dengesiz bir durum ortaya çıkmaktadır. Bazıları ise, problemi tüm bu gerçekliği ile açığa çıkarmak yerine sahteliğe yönelmekte, gerçeğin sadece teoride kabul edilmesiyse çözümlü sağlanabileceği gibi bir yanılsama içine düşmektedirler. Özellikle küçük-burjuva siyasetçilerinin ağırlıklı bir kesimi böyle bir yanıltıcı anlayış içinde bulunmaktadır ve bir çok aydın, problemin teorik çözümünün pratik çözümünü aynı olduğu gibi yanlış bir anlayışa kapılmaktadır. Teorik çözümün pratik çözüme dönüşmesi için o çok gerekli olan yoğun çabayı sarfetmemekte, ve binbir türlü bahaneyle pratik çözüme yaklaşmamaktadır. Diğer taraftan emekçi sınıfların-özellikle proletarya ve yoksul köylülüğün süzcüsü durumunda olması gereken eğilimler, bir yığın yetersizliğin yanında yeni olmanın da getirdiği acemilikle kendilerinden bekleneni tam olarak gerçekleştirememekte, bu konudaki geriliklerini bir türlü üzerlerinden atamamaktadırlar. Tüm bu hususlar birleşince günümüz Kürdistan'ında tam bir karmaşıklık ve çelişki yapı ortaya çıkmakta; olumlu yanla olumsuz yan, yani

çıklarlar birbirine tamamen zıt olan yaklaşımlar bir-likte; çağımızın her türlü geliştirici etkileri ile ortaçağın gerici etkileri içiçe; modern ideolojik ve politik eğilimlerle çağdışı ideolojik ve politik eğilimler birarada; radikal ulusal kurtuluşçu eğilimle teslimiyetçi ve işbirlikçi eğilim yanyana; modern örgütlenmelerle aşiretçi-feodal etkileri taşıyan örgütlenmeler içiçe bulunmaktadır.

Bütün bu karmaşıklığa rağmen aynı zamanda hızla bir ayrışma da sözkonusudur. Ekonomik ve toplumsal yapıdaki ayrışma etkisini hızla üstyapıya yansıtmakta ve bu alandaki ayrışmanın da koşullarını yaratmaktadır. Bu nedenle eski üstyapı artık dayanamamakta, çatırdamakta, kırılmakta ve bunun yerine yeni üstyapı özellikle ideolojik ve politik alanda kendini formüle etmeye, programlaştırmaya, örgütlemeye ve aktif bir güç haline getirmeye çalışmaktadır. Problemin çözümü için gerekli maddi şartların gelişmesi sonucunda subjektif şartların oluşmasının da adeta bir zorunluluk haline gelmesiyle birlikte, bu alanda da çözüm yolları ve güçlerin giderek boyvermeye başlamıştır. Ve tüm bunlar, bu karmaşıklık içinde cereyan etmektedir; ister sosyal, ister bireysel konumda olsun bir yığın gücün sağlıklı bir yapıya ulaşmasını zorunlu kılmaktadır. Mevcut karmaşıklık, çıkarları ulusal kurtuluşta yatan ve bu saflarda olması gereken güçlerin bir kısmının düşmanın bir yedek gücü durumunda olmasına yolaçarken, tersinden, yani düşman içinde olması gereken düşman saflarında oynayabilecekleri rolü ulusal kurtuluş adına oynayabilme durumlarını da sık sık ortaya çıkarmaktadır. Sosyal güçler ve bunların temsilciliğini üstlenmesi gereken ideolojik ve politik eğilimler eğer yerleri konusunda böylesine bir yanlışlığı işliyorsa, bunun nedeni temelde bu karmaşıklıkta aranmalıdır.

Bu karmaşıklık, aynı zamanda net çözüm yolunu ortaya koymayı gerekli kılmakta ve bunu da içinde taşımaktadır. Denilebilir ki, sosyal sınıfların yerlerini belirleme konusunda günümüz Kürdistan'ında var olan şaşkınlığa başka bir yerde rastlamak zordur. Mevcut toplumsal güçler, adeta kendilerini değil, düşmanın durumunu ve çıkarlarını yaşamaktadırlar. Ve bu durumlarıyla kendi öz ulusal ve toplumsal çıkarlarını yaşadıklarını sanmaktadırlar. Bu bakımdan onlar katmerli bir yabancılaşma içinde bulunmaktadır. Bu durum genel olarak netleşmeyi ve berraklaşmayı gerektirmekte ve herşeyden önce de ideolojik, politik alanda ve bunun devamı olarak pratik alanda netleşmeyi ve berraklaşmayı zorunlu kılmaktadır. Çözüm koşullarının oluşması, bu zorunluluğu daha da çok arttırmaktadır.

Günümüze kadar Kürdistan'ın ucuz emek gücü, aydın entelektüel gücü, siyasal güç ağırlıklı olarak ülkenin öz gereksinimleri dışında ve daha çok bu ülkeyle çelişki içinde olan güçlerin işine ve çıkarına kullanılmıştır. Bunların tersine dönüştürülmesi süreci, aynı zamanda toplumun, ulusun, halkın kendi çıkarlarına sahip çıkma sürecidir. Bugün gelinen nokta, böyle bir kavşak noktasıdır. Bu noktada arkasına emperyalizmi alan ve tarihin derinliklerinden gelme en baskıcı araçları kullanan ulusal baskıcı egemen gücün varlığını tartışmasız kabul eden ve bundan kurtulmanın en doğru yöntemlerine sahip çıkan, bu kurtuluşa önderlik etmesi gereken sınıfı tespit eden ve bu sınıfın tarihi rolünü uygun ve başarılı oynayabilmesi için özellikle ideolojik ve politik alanda ne yapması gerektiğini açıkça belirleyen çözümlemelere şiddetle ihtiyaç duyulmaktadır.

Kürdistan'ın parçalanmışlığı, ulusal ve toplumsal yapıdaki farklılaşma, cılız gelişme ve çarpıklık, ve bütün bunlardan kaynaklanan karmaşıklık, netsizlik ve berraksızlık ulusal kurtuluş probleminin özellikle ideolojik ve politik alanda berraklığa kavuşturulmasını, ülkenin kurtuluşundan yana olması gereken güçlerin sınıf ideolojisi ve politikalarını formüle etmelerinde kendini gösteren berrak bir anlayışa ulaşmalarını zorlaştırmaktadır. Çeşitli güçler sağlam bir tarih anlayışından sistemli ve bilimsel bir ulusal ve toplumsal durum değerlendirmesinden kaynaklanmayan ve çoğunlukla yanlışlarla dolu olan tesbit ve tahlillerle Kürdistan Ulusal Kurtuluş problemini ortaya koymaya ve "çözüm yolları" geliştirmeye çalışmaktadırlar. Ama bu tür anlayışların kendisi aslında problemin çözümü önünde bir engel olmaktadır. Tahlili böyle olan anlayışların ideolojik ve politik alanda berrak olmaları kendilerini sahte ve kolay bir çözüme inandırabilmeleri tehlikesini beraberinde getirir ki, bu da, problemin daha da ağırlaştırılması ve çözümün daha da zorlaştırılmasından başka bir sonuca ulaşmaz. Aslında bu tehlike, hiç de küçümsenecek bir tehlike değildir. Özellikle milli bir kapitalist gelişmenin ürünü olmayan ve daha çok feodalizmin yabancı kapitalizm tarafından kısmen çözülmesi temeline ve böyle bir kapitalizmin sosyal, kültürel her alandaki hakimiyeti altında oluşan burjuva ve küçük-burjuva sınıfının, problemin çözümü için önerdiği yollar son derece tehlike arz etmektedir. Klasik yapıyı temsil eden aşı-

retçi-feodal güçler tarih sahnesini hızla terkettiklerinden, onların günümüzde problemin çözümü için modern yaklaşımlar geliştirmeleri beklenemez. Yine bu güçlerle de yakın bağları olan, ama daha çok da yabancı kapitalizmle sıkı bağ içinde bulunan burjuva ve küçük-burjuva gelişmenin, problem için ciddi ve doğru bir çözüm yolu sunabilmesi, Kürdistan koşulları ile, tarihi, ulusal ve toplumsal gelişim özellikleri ile tam bir zıtlık arzeder. Bu sınıfın oluşum tarzına da bağlı olarak sorun ele alınırsa geliştirmek istediği çözümlerin, büyük oranda sahte ve çözümsüzlüğü daha da derinleştirmeye aday olduğu görülmektedir.

Bizim bu belirlemelerimiz, bu sınıfı hemen yermek veya eleştirmek için takınılan bir tavır değildir. Kürdistan'da burjuva ve küçük-burjuva sınıfların oluşum tarzı, ideolojik ve politik çözümlerinin sahte olacağını açıkça gösterir. Ne kadar ısrar ve iddia edilirse edilsin aşılın feodal-komprador ilkel milliyetçiliği, modern adikal bir devrimci milliyetçiliğe dönüşmeyecektir. Hızla aşılın ilkel milliyetçiliğin yerine burjuva ve küçük burjuva milliyetçiliğinden kaynaklanan radikal bir çözüm getirilemeyecektir. Bu durum, daha çok bu sınıfın özelliklerinden kaynaklanmaktadır. Herşeyden önce çağla çelişen bir olaydır. Zaten günümüzde devrimci milliyetçilik, emperyalizmden tamamen bağımsız ve ona sonuna kadar karşı bir temelde gelişmektedir. Hele hele emperyalizme bağımlı bir ülkenin klasik bir sömürgeci olan Kuzey-Batı Kürdistan'da devrimci milliyetçiliğin şartları daha başlangıçta engellenmiş bulunmaktadır ve Kürdistan'ın diğer parçalarında aşiretçi-feodal yapının ağır baskısı altında bu koşullar fazla gelişme ortamı bulamamıştır. Asya, Afrika ve Latin Amerika'da ortaya çıkan devrimci milliyetçiliğin, devrimci-demokratlığın bir benzerini Kürdistan'da aramak ya da yaratmaya çalışmak boşunadır. Ama ne yazık ki dünyanın çeşitli yerlerinde ortaya çıkan bu tip akımların Kürdistan'da da yaratabileceği düşünülme ve bazı güçler böyle bir akım yaratmaya soyunmaktadırlar. Bu güçler, dünya genelinde, belli sınırlar içinde devrimci ve önder bir rol oynayan bu tür akımların Kürdistan'da neden böyle bir rol oynayamayacağını, böyle bir gelişmenin olamayacağını ya bilememekte ya da Kürdistan'ın bugün içinde bulunduğu koşullardan sorumlu olan güçlerle ilişkilerinden ötürü geçeceği görmek bu güçlerin işine gelmemekte, daha başlangıçtan itibaren çözümsüzlüğü içinde taşıyan böyle bir çözümlemeyi, yani burjuva ulusçuluğunu, Kürdistan için bir gelişme yolu olarak ortaya koymaya çalışabilmektedirler. Yıllardan beri Kürdistan somutunda faaliyet yapan bu gücün, pratikte halâ bir arpa boyu kadar yol alamamış olması, ne durumda olduğunu açık-seçik ortaya serer. Ama gerçek durum bu iken hâlâ bu gücün çözüm yaratabileceğini, önderlik yaratabileceğini düşünmek oldukça büyük bir yanlış olacaktır. Bu durum, tarihin ve çağın bilimsel bir tahlili ile çeliştiği gibi, Kürdistan'daki objektif gelişmenin reddettiği ve bunun da ötesinde bu sınıfın kendi pratiğinin de açıkça ortaya çıkardığı bir olgudur. Onun için bu sınıftan kaynaklanan tahlil yanlışlarıyla, çarpıtmalarla doludur. Özellikle çok gürültü eden küçük-burjuvazi, sanki çeşitli demogojiler geliştirmekle, bukalemun gibi bir renkten başka bir renge girmekle bu durumunu gizliyecekmiş gibi bir yanlış içine de girebilmektedir. O, ulusal kurtuluştaki yetersizliğini ve yetersizliğini Kürdistan koşullarına uygun olarak anlayacağı ve olumlu olarak oynayabileceği rolün ne olması gerektiğini akıllıca irdeleyip bulacağı yerde, oynamayacağı sahip çıkmakta, söylememesi gereken sözleri söylemekte, özellikle özü başka görünüşü başka konulara girebilmekte, ortaya çıkarılan devrimci pratik karşısında ikiyüzlü bir duruma düşünce ve bu durumun izahı kendisinden istenince, bu sefer korkunç bir demogojyle ve yalanla geçeceği değiştirebileceğini sanmaktadır.

Kürdistan'ın geldiği bu noktada artık çağımızın en devrimci sınıfı olan işçi sınıfının ideolojik ve politik yaklaşımı Kürdistan'da gündeme girmek zorundadır. Başka bir deyişle dünya proletaryasını ve ezilen halkların gerçek kurtuluşa götüren Marksizm-Leninizmin devrim yaratıcı etkisi ile Kürdistan'a girmekten başka bir çare yoktur.

Kürdistan işçi sınıfı, maddi planda diğer toplumsal güçlerle aynı olumsuzlukları paylaşmaktadır. Ağır ulusal baskı altında ve ortaçağdan kalma toplum yapısı içinde ortaya çıkan bu sınıf, gerek kendiliğinden gelme hareket konusunda ve gerekse bilinçli hareketini formüle etmede henüz yenidir ve yeniliğinden dolayı birçok eksiklik ve yetersizlikle dolu bir durumu yaşamaktadır. Dünya çapında işçi sınıfı ideolojisi-Marksizm-Leninizm-ne kadar gelişmiş ve yetkinleşmişse, tersine bunun Kürdistan'a ulaşması ve maddi bir güce dönüşmesi de henüz o oranda sınırlı bir düzeydedir. Ama böyle bir ideolojinin klavuzluğu olmadan Kürdistan Ulusal Kurtuluş probleminin ne doğru bir biçimde tahlil edilmesi ve ne de çözümü mümkündür. Bu nedenle denilebilir ki, genel olarak

Kürdistan'da ve özellikle de Türkiye'nin egemenliği altındaki Kürdistan'da son yirmi yılın biricik olumlu ve önemli kazancı objektif olarak böyle bir sınıfsal gelişmeye tanık olunmasıdır. Eski toplumsal yapının içinden çok olumsuz koşullarda da olsa ortaya çıkan bu yeni sosyal güç, -durumu ne kadar elverişsiz olursa olsun- en azından kendi ideolojisine temel oluşturacak kadar bir gelişmeye sahiptir. Ve Kürdistan'ı modern bir gelişme yoluna sokacak olan da budur. Bu gelişme durumu ulusal ve toplumsal kurtuluşta önderlik edebilecek gücün ortaya çıktığını gösterir ki, bu hiç de küçümsenecek bir sonuç değildir.

Kürdistan'da böyle bir gücün -işçi sınıfının- ortaya çıkışıyla birlikte ve bu gücün çıkarları temelinde subjektif alanda da bir gelişme başlamıştır. Kürdistan'da bugün işçi sınıfının çıkarları demek, tüm ulusun çıkarları demektir. Proletaryanın çıkarlarıyla ulusal çıkarlar o kadar içiçe geçmiştir ki, birinden diğerini ayırmak adeta olanaksız hale gelmiştir. Denilebilir ki, Kürdistan'da proletaryanın katılmadığı bir ulusal kurtuluş bahsetmek, onun ideolojik, politik ve örgütsel önderliği olmadan gerçek anlamda bir ulusal kurtuluş hareketi geliştirebilmek olanaksızdır. Bu nedenle, emperyalizm ve işbirlikçi sömürgeci güçlerin dayattığı ve yine ortaçağdan kalma güçlerin yarattığı karmaşıklığı -altyapıdan üstyapıya kadar her alanda var olan mevcut karmaşıklığı- ortadan kaldıracak, burjuvaziden kaynaklanan ulusal ve toplumsal yabancılaşmanın karşısına dikilebilecek biricik güç, biricik çözümlü, işçi sınıfının çıkarlarının ifadesi olan ideolojik ve politik biçimlenmiştir. Kürdistan Ulusal Kurtuluş problemi için proletaryanın getireceği çözüm tarzı, herhangi bir çözüm değil, biricik ve zorunlu bir çözümdür. Bu, alternatif çözümlerden herhangi birisi değil, tek ve onszu gerçek bir çözümlenin olamayacağı bir alternatif çözümdür.

Günümüz Kürdistan'ında çeşitli arayışlar içinde bulunan toplumsal, ulusal güçlere gerçek yerlerini göstermek en önemli, acil ve hayati bir mesele haline gelmiştir. Bu sadece emekçi sınıfın çıkarları için değil, ulusal kurtuluşun çıkarı olan tüm sosyal güçler için böyledir. Ve biliyoruz ki, cılız olan milli nitelikli burjuvazinin, küçük-burjuvazinin, hatta yurtsever eğilimli olan ortaçağ kalıntılarının birçoğunun bile çıkarları ulusal kurtuluşu bir çözümden geçecektir. Bugün onlar, ideolojik, politik formülasyonlarıyla ve pratikleriyle böyle bir çözümün içinde olmasalar, hatta varlıklarıyla bizzat bu çözümü engelleseler ya da karşı olsalar bile, getirilecek doğru çözüm, onların da bugünkü durumlarına karşı kurtuluşlarını getirebilecektir.

Bu açıdan, tarihin de en hızlı ayrışma dönemini yaşayan günümüz Kürdistan'ında ortaya çıkan modern sosyal güçleri ve bu güçlerin ideolojik, politik temsilcilerini içinde buldukları yanılığardan kurtarabilmek; bunun yerine uzun vadeli pratik gelişme içinde onları da gerçek konumlarına getirebilecek, gerçek ulusal ve toplumsal çıkarlarıyla bütünleştirebilecek doğru çözümü dayatabilmek hele hele ulusal kurtuluş probleminin doğru çözümü için zorunlu ve temel bir biçim olan ulusal kurtuluş cephesi meselesini aydınlığa kavuşturabilmek gerekmektedir. Bunun için de, problemi derin bir tarihsel temelde ele almak ve bununla birlikte ulusal ve toplumsal yapıdaki olumsuz ve olumlu, farklı ve benzer öğeleri biraraya gelmesi gerekenle birarada bulunması imkansız olan güçleri ortaya koymak, çeşitli güçlerin birbirleriyle uyum derecelerini göstermek, hangi koşullarda, hangi düzeyde ve ne oranda biraraya gelebileceklerini belirlemek gerekir. Daha da somutlaştırsak, bilimsel bir teorik tahlilden kaynaklanan doğru ve sistemli bir ulusal kurtuluş programı önermek, bu programın hayata geçirilmesi için doğru stratejik ve aktif anlayışlar geliştirebilmek ve bununla da yetinmeyerek çözümlenici pratik öneriler getirmek, günümüzün yaşanan gerçekliği karşısında özellikle proletarya ve ulusal kurtuluş devrimleri çağına ulaşabilmek için çok gecikmiş olan ve bu yüzden de kendi gerçekliğini önemli oranda yitirmiş bulunan Kürdistan ve Kürdistan halkı için doğru çözümleri dayatmak vazgeçilmez ve ertelenemez bir görevdir. Ve bu görev, en çok da günümüzde yakıcı bir özellik kazanmış bulunmaktadır.

Öyle bir dönemden geçmekteyiz ki, eğer bugün bilimsel ve doğru tahlillerle, bundan kaynaklanan doğru program hedefleriyle, bu hedeflere uygun stratejik ve taktik yaklaşımlarla ve günlük olarak atılan pratik adımlarla ilerleyemezsek ve tüm bu öğeleri birleştiremezsek, son derece hareketli bir yaşam içine giren ve sürekli çözüm arzularında olan Kürdistan halkının ve bu halkın ulusal kurtuluşçu güçlerinin çok tehlikeli maceralara sürüklenmeleri, özünde kurtuluş isteyen arzularını, isteklerini ve bu uğurdaki enerjilerini boşa harcamaları, bunun da ötesinde kendi öz gerçekliklerine karşı kullanmaları tehlikesi hiç de küçümsenecek gibi değildir. Birazcık sağına-soluna bakabilen her yurtsever, bunu hemen anlayabilecek-

DIYARBAKIR KATLI KAMUOYUNDAK

Le Monde

LE MATIN
DE PARIS

DES MILITANTS KURDES DÉNONCENT LA RÉPRESSION EN TURQUIE

Une trentaine de militants kurdes (P.K.K.) et de sympathisants turcs résidant en France ont occupé, ce mardi 20 avril en fin de matinée, le hall du Monde, pour attirer l'attention sur la répression dont sont victimes les Kurdes dans les provinces de l'est de la Turquie. Ils ont déployé une banderole sur laquelle figurait l'inscription : « Nous protestons contre l'assassinat dans la prison de Diyarbakir ! »

Quatre cent quarante-sept membres du parti ouvrier kurde, dont le procès est en cours, sont détenus dans cette ville de l'est de la Turquie. Quatre-vingt-dix-sept peines de mort ont été requises contre eux. Le 5 avril, un écrivain turc exilé en Suède, M. Bakir, avait affirmé que trente-huit nationalistes kurdes détenus à la prison de Diyarbakir avaient été torturés à mort (Le Monde du 7 avril). M. Bakir affirmait tenir ces informations

de diverses personnalités de cette ville avec lesquelles il avait pu s'entretenir téléphoniquement. Selon les militants kurdes à Paris, les autorités de la prison de Diyarbakir « ont massacré les deux leaders du mouvement P.K.K., Mustafa Ergun, Kemal Pir et Hayri Durmus en les étranglant avec des cordes après les avoir torturés. Ils leur avaient dit qu'ils devaient déposer en justice, et après ils les ont envoyés aux chambres de torture pour les torturer d'abord et les étrangler ensuite. Ce n'a pas satisfait les bourreaux, ils ont d'abord bombardé les casernes numéros 35 et 37 où étaient enfermés les sympathisants de P.K.K., et ensuite ils les ont mitraillés. » Ces militants demandent « l'envoi d'une délégation neutre à la prison militaire de Diyarbakir, l'envoi d'un courrier de chaque organe de presse à cette prison », et l'envoi d'une aide en médicaments et en vivres aux prisonniers.

Des Kurdes investissent « le Monde »

UNE trentaine de sympathisants du parti ouvrier kurde (PPK) et quelques exilés politiques turcs résidant en France ont occupé quelques heures hier matin le hall du journal le Monde, pour attirer l'attention des médias sur les massacres exercés par l'Etat turc à l'encontre du peuple kurde. Selon eux, notamment, les autorités de la prison de Diyarbakir ont

**POLITIKEN
Mange myrdet
i fængsel**

Mellem 25 og 37 tyrkiske fanger er blevet myrdet i et fængsel i den tyrkiske del af Kurdistan. Desuden skal 300 af de myrdede pårørende være arresteret. Oplysningerne kommer fra Tyrkietkomiteen i København.

Urfa ve Çevresinde Terör, İşkence ve Sömürü Elele

Bilindiği gibi ülkemiz Kürdistan'da, tarımda feodal sömürüyle kapitalist sömürü iç içe geçmiş ve daha çok aynı unsurlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Feodal sömürünün, kapitalist sömürü yanında cılız kalması, feodal toprak ağalarının tarımda kapitalizmi geliştirmeye zorlamaktadır. Ancak tarımsal girdi ve çıktılarının Türk burjuvazisi tarafından kontrol edilmesi bu süreci yavaşlatmaktadır. Çeşitli tarihi ve siyasi nedenlere bağlı olarak, Türk hakim sınıflarının mülkiyetlerine pek az geçirebildikleri geniş Kürdistan toprakları üzerinde daha çok Kürt toprak ağalarının mülkiyeti hakimdir.

Urfa ve çevresi, aşiretçi-feodal yapının büyük ölçüde varlığını sürdürdüğü, verimli toprakların hemen hepsine ağaların sahip olduğu, tarımda modern makinaların kullanılmaya başlanmasıyla çoğunlukla göçmen işçiler durumuna gelen yoksul köylülüğün nüfusunu belkemiğini oluşturduğu bir yöredir. Bu yörede, devrimci hareket sağlam ve emin adımlarla gelişti; MHP'li faşistlerin şahsında sömürgecilere ve feodal-kompradorlara darbeler indirildi. Daha somut ifade edersek: Partimiz önderliğinde, ajanlaşmış yapı, kişi ve kurumlara karşı devrimci şiddet temelinde yürütülen mücadele sonucu ülke genelinde olduğu gibi, Urfa ve çevresinde devletin sivil yönetim aygıtları parçalanarak işleme hale gelmiştir.

Kürdistan Bağımsızlık Hareketini ve Türkiye devrimci-demokratik mücadelesini ezmek ve en ağır bunalımlı dönemini yaşayan ekonomisini onarmak için 12 Eylül faşist askeri darbesi yapıldı. Bu siyasal değişikliğin en önemli etkeni Kürdistan Bağımsızlık Hareketi olduğu içindir ki sömürgeci askeri-faşist cunta bu mücadeleyi bir

numaralı hedef olarak önüne koydu. Böyle bir yönetimden kaynaklanan baskı, sömürü, terör, işkence ve zulüm en çok etkisini Urfa ve çevresinde gösterecekti. Çünkü gelişen devrimci hareket, kendisiyle birlikte katışı-devrimi örgütleyerek ilerler. Nitekim faşist generaller çetesi iktidar olur olmaz tüm güçlerini Urfa ve kazalarına yığarak, bu güçleri vasıtasıyla geçmişte ve günümüzde imha edici, baskıcı ve yokedici yöntemler uygulamaktadırlar. İşte sömürgeci askeri faşist cuntanın terör ile sömürünün iç içe geçtiği uygulamaları:

Cunta öncesi toplum üzerinde otoritesi sarsılan, toplumu yönetemez duruma gelen işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi toplum üzerinde yeniden egemenlik kurmak için 12 Eylül faşist askeri yönetimine dayanarak kurumlaşmaya çalışmaktadır. Toprak susuzluğu içinde olan yoksul ve orta köylülüğü sömürmek ve baskı altına almak için "toprak reformu" hazırlıkları içindeyken, Viranşehir'de sergilediği oyunlarla şimdiden bu "reformun" kime hizmet edeceği pratikte belirginlik kazanıyor.

Geniş topraklara sahip olan (ki toprakların çoğu tapusuzdur.) Suphi ÖZTOK adındaki toprak ağası, cunta öncesi devrimci mücadelenin yarattığı korkudan ötürü tapusuz toprakların büyük bir bölümünü yüksek fiatla köylülere satıyor. Cunta sonrasında ise geçmişte köylülerle yapmış olduğu sözleşmeleri yetersiz bulan toprak ağası, daha yüksek fiat istiyor. Köylüler kabul etmeyince devlete şikayet ediyor. Tabii ki şikayet dilekçesinde köylülerin PKK'ye yardım ettiği ekşik değildi. Bunun üzerine devlet tüm köylülerin topraklarına el koyarak parça başına 100-150 bin liraya yeniden satışa çıkarıyor. Bu uygulamaya

karşı koyan köylülerde topraklarının çıkmaya zorlanıyor.

Sömürgeci askeri-faşist darbeden sonra halkımıza ve Türk halkına karşı azgınca bir savaş yürüten orduyu güçlendirmek için yürütülen "bağış" kampanyalarında halk kitleleri para vermeye zorlanmıştır. Üstelik "bağış" ta bulunanların açık kimlikleri alınarak, sonradan, askeri kışılara toplatılıyor ve verilen "yardımlar" yetersiz bulunarak orduya "bağlılık" larını ölçmek için açık artırma düzenleniliyor. Bu yöntemle hem sömürü gerçekleştiriliyor, hem de radyo ve televizyon vasıtası ile halkın orduya ve yönetime ne kadar "bağlı" olduğu kanıtlanmaya çalışılıyor.

Diğer bir sömürü biçimide şöyle gerçekleştiriliyor: faşist askeri cunta, devrimci gelişmeyi önlemek, devrimcileri tutuklamak, gelişmeler ve faaliyetler hakkında bilgi toplamak, devrimcilerin kitlelerle bağ kurmasını engellemek için toplumun bünyesinde örmeye çalıştığı ihbarcı ağı işlemez durumdadır. Çünkü devrimci kadrolar döneme uygun hareket etmektedirler. Gerekli "bilgi"yi elde edemeyen bu karşı-devrimci ağ, cuntanın geliştirdiği taktiği fırsat bileerek geçmişte devrimci mücadeleye çeşitli biçimlerde destek vermiş aile ve sempatanlara gözdağı vererek "ya bana para verirsiniz, yada devrimcilerle ilişkiniz vardır diyerek devlete şikayet ederim." demektedirler. Böylece, sömürgeci faşist devletin idari-askeri mekan imzasında yer alan halk düşmanı yöneticiler, salt bu iş için kendilerine bağlı özel ağlar oluşturarak, geçmişte devrimci mücadeleye çeşitli biçimlerde yardımcı olmuş sempatlan ve yurtsever kesimleri tutuklatıp onları rüşvet vermeye zorlayarak halkın sırtında palazlanmaya çalışmaktadırlar.

Suruç Halkı Sömürgeci Faşist

Baskılara Karşı Direniyor

Devrimin yükseldiği alanlardan biri olan Urfa ili ve çevresinde yoğunlaşan baskı ve zulüm artan bir hızla devam etmektedir. Suriye Kürdistan'ına sınır bölgede ilçe ve köyleri ise, sömürgeci faşist zulümün alabildiğine yoğunlaştırıldığı bir başka alan durumundadır.

Sömürgeci düşman, 12 Eylül faşist darbesiyle birlikte Kürdistan üzerinde yeniden giriştiği askeri işgal ve yıldırma hareketinin Suruç ve çevresinde de sürmektedir. Suruç, bir sınır bölgesi oluşundan ötürü geçmişten bu yana en ağır baskılara maruz kalmış, sürekli ölüm, tutuklama ve işkencelerle yüz yüze olmuştur. Devrimci mücadelenin yöre halkını sarak, onlara kurtuluşları doğrultusunda önderlik etmesiyle bu baskı ve sindirme hareketleri daha da anlamlı bir tarzda yoğunlaştırılarak sürdürülmüştür.

Fakat, sömürgecilğe ve yerli usaklarına karşı PKK önderliğinde birleşen yöre halkı, ulusal ve sınıfsal kurtuluşları için mücadele de yerlerini almıştır. Mücadelenin gelişip güçlendiğini, halk kitlelerini her gün artan bir coşkuyla sardığını gören sömürgeci düşman ve usakları, bu gelişmeyi engellemek için aşiretçiliği ve kan davalarını körükleyip, kumar, içki, faizcilik gibi yozlaştırıcı ve birliği bozucu araçları geliştirmeye çalışmışlardır. Ama, düzenlenen bu oyunda tutamamış, gelişen bağımsızlık mücadelesi bu oyunları açığa çıkararak, halka doğru yolu göstermede büyük başarı sağlamıştır. Devrimci mücadele etrafında kenetlenen yöre halkı, her türlü sorununu güvendiği ve tek kurtuluş umunu olarak gördüğü devrimci önderlere getirerek, üzerinde oynanmak istenen oyunları anlattığını ortaya koymuştur.

12 Eylül askeri faşist darbesinden sonra bu baskı ve oyunlar daha da artırılmış, yöre halkı askeri zorbalık ve katliamlarla yıldırılmaya çalışılmıştır. Suruç ilçesi ve köyleri, daha cuntanın birinci günü çok sayıda tanklı panzerli, havan toplu, ağır makineli tüfekli askeri birliğin saldırısına uğramış, bölgede adeta savaş durumu ilan edilmiş, tutuklama, işkence ve zulüm yaygınlaştırılarak artırılmıştır. Alel acele oluşturulan toplama kamplarında binlerce köylü işkenceye alınmıştır. Kapıların açılmasını beklemeye bile gerek görmeyen sömürgeciler, kapıları, pencereleri kırarak içeri girmişler, evlerdeki eşyaları talan ederek kullanılmaz hale getirmişlerdir. Uzun süre hızla devam eden bu uygulamalarda bir çok insan sakat kalmış, tutuklanmış yada göçe zorlanmıştır.

Tüm yıldırma ve pasifikasyon hareketlerine karşı, kendi halkını koruma bilinciyle hareket eden PKK savaşçıları sert direçleriyle karşılaştan sömürgeciler, çıkan bir çok çatışmada geri püskürtülmüşlerdir. Sadece bir hafta içerisinde Suruç'un ma-

halalle ve köylerinde 4 kez silahlı çatışma çıkmış ve her defasında da çok sayıda askeri ve zırhlı araçlara sahip olan düşman geri çekilmek zorunda kalmıştır. Devrimciler se hiç bir kayıp vermeden, çatışmalardan başarıyla çıkmışlardır. Faşist cuntanın birinci haftasında Üç pınar köyün de çıkan çatışmada bir asker öldürülmüş, iki asker de yaralanmıştır. 200 kişilik tam teçhizatlı birliğe sahip olan düşman, devrimci militanların savaşı üstünlüğü karşısında ölüyü dahi alma cesaretini göstermeden geri çekilmiştir. Yine aynı dönemde, Hasan Ağa isimindeki bir feodal-komprador ajanda devrimciler tarafından ölümlere cezalandırılmıştır.

Devrimcilerin gösterdikleri direnme ile kitlelerin dahada coştuğunu gören sömürgeci faşist düşman, geri çekilerek taktik değiştirmek zorunda kalmıştır. Başçavuş Sureya ve kontr-gerilla dan Polis Osman'ın yönetiminde sürdürülen operasyonlarda artık, köyler tek tek ve gündüz basılmaya başlanmış, böylece güçlerini dağıtmamaya çalışmışlardır. Birleştirilen askeri birlikler le tek tek basılan köylerde de halk, kadın-erkek ayırımı yapmaksızın meydana toplanarak hakarete, dayığa, işkenceye maruz bırakılmış, tutuklanarak günlerce toplama kamplarında tutulmuştur. Bu uygulamalar, hızında hiç bir şey kaybetmeksizin halende devam etmektedir.

Sömürgeci düşman, bir yandan bu baskı ve yok etme operasyonlarıyla halkın direnme ruhunu ezmeye çalışırken, diğer yandan da her türlü yozluğu ve gericiği geliştirmeye çalışmaktadır. Feodal-kompradorların aile çelişkilerinden yararlanarak aşiretçiliği körüklemeye çalışmak ta, daha önce Suruç'tan kaçmış olan feodal-kompradorların çocuklarını tekrar getirterek faşist örgütlenmeye zemin hazırlamaktadır. Yine, nurculuk, süleymanlık gibi çeşitli dinci akımların örgütlenmesinde bizzat körüklenmektedir.

Böylece tüm Kürdistan'da olduğu gibi Suruç halkı üzerinde de egemenliğini her alanda sürekleştirip, halkı devrimci direnişçi ideolojiden koparmak istemektedir.

Fakat, PKK'nin ideolojik-politik öncülüğüne sonsuz inancı olan yurtsever Suruç halkı, dün olduğu gibi bu günde devrimci ideolojiye sahip çıkarak, kendisine yabancı ve usaklaştırıcı her türlü düşünceleri lanetliyor. Faşist Türk sömürgecilerine karşı sonsuz bir kin ve nefret besliyor. Ona karşı daha güçlü bir mücadele başlatmak için uygun koşullar kolluyor ve bunu günlük yaşantısında kanıtıyor. Sömürgeci propagandalara itibar etmeyen, Suruç halkı eline geçen bildiriileri ölümlü pahasına en ücra köşelere kadar ulaştırarak ulusal kurtuluşun bilinci direniş ruhuyla taşıyor, yaygınlaştırıyor.

Diyarbakır'da Katliam

Baştarafı S:1'de edilenler arasında PKK önder kadrolarından M. Hayri DURMUŞ, Kemal PIR, Ali Rıza ALTUN, Mustafa KARASU, H. Hüseyin KARAKUŞ ve Muzaffer AYATA bulunmaktadır. Katledilen devrimcilerin sayısının ve adlarının tam olarak tespit edilememesi, özellikle saldırıya uğrayan, önder kadroların içinde bulunduğu 35. ve 37. koğuşlardan aylardan beri haber alınmamasından kaynaklanmaktadır. Yalnız Diyarbakır Askeri Hastahanesinde cenazesini almaya giden bir tutuklu yakını morgda çok sayıda insan cesedi ile karşılaştığını anlatmaktadır.

Zindanlarda yükselen devrimci direniş dalgasına bağlı olarak görüşmeye yasak konulması üzerine, içeride birşeyler olduğunu sezen tutuklu yakınları, bütün girişimlerine rağmen, yakınları hakkında bilgi sahibi olamadan geri dönmektedirler. Cezaevinin kitlelerden izole edilmesi nedeniyle gerçek ölüm sayısı saptanamamasına rağmen, şu ana kadar katledilenlerden üç devrimcinin cesetleri ailelerine teslim edilmiştir. MAZLUM DOĞAN Tunceli'nin Yaşaroğlu köyüne, Tahir ŞANIN'ın de memleketi olan Karakoçan'a gömüldüğü öğrenildi. Cesedi ailesine teslim edilen şehitlerden Önder DEMIRKOL ve Cemal KILIÇ'ın ise nereye gömüldükleri henüz anlaşılmadı.

Öte yandan tutuklu ailelerinden başlayan tedirginlik, çeşitli biçimlerde protestolara neden olunca, dışardaki yurtsever kitle üzerindeki baskılar da artmaya başladı.

KATLIAM KAMUOYUNA YANSIYOR

Katliam, gözlerden Irak sinsice gerçekleştirildiğinden, dünya kamuoyundan belli bir süre gizlendi. Ancak dışardan yapılan girişimler neticesinde yabancı basın ve TV kuruluşlarının habere deyinmesi, dünyadan gizlenen olayı açığa çıkardı. Sömürgeci-faşist cunta katliamını inkar edemez duruma düştü. Özünü çarpıtarak ta olsa olayın gerçekliğini kabul etmek ve açıklama yapmak zorunda kaldı. Türkiye Dışişleri Bakanı radyolar aracılığı ile yaptığı açıklamasında; olayın kısmen doğru olduğunu, ama "ölümlerin işkence sonucu olmayıp, intihar etme ve hastalıktan ölme biçiminde olduğu" yalanını utanmazca duyurdu.

Dışarda veya daha sonra yakanarak düştüğü zindanlarda Kürdistan Kurtuluş Hareketine ve önderi PKK'nin onuruna layık militan devrimci mücadelesi, dost düşman herkes tarafından yeterince bilinen MAZLUM DOĞAN'ın intihar ettiğine dair uydurulan yalanın kamuoyunca teşhir edilmesi hiç te zor değildir.

Çünkü çok iyi biliniyorki intihar çıkmazı MAZLUM gibi proleter devrimci önderler için değil, olsa olsa ağababaları Hitler ve taslakları için geçerli olan bir çaredir. Kaldı ki katliam olayının sessizce geçiştirilmek istenmesi bile cuntayı yalanlar niteliktedir. Uğruna canını feda ettiği soylu davasına birgün daha hizmet etmek için yaşamının gereğini çok iyi bilen MAZLUM yoldaşın intihar etmesi bir yana, bunu düşün-

le mümkün değildir.

Gerçek, düşmanın propagandasının tam aksidir.

Katliamın hem NEWROZ gecine uygun düşürülmesi, hem de 35. ve 37. koğuşlara (buralar aslında ölüm hücreleridir.) yönelik olması bilinçli bir toplu imha hareketine giddiğini göstermektedir. Özellikle PKK'nin önder tabakalarını hedef alan girişimin, mahkemelerin savunma aşamasında olması ve gündeme alınan resmi idamların göze alınmaması nedeni ile bilinçli ve planlı yapıldığı kendiliğinden anlaşılmaktadır.

Tüm siyasal güçler, uluslararası kuruluşlar sömürgeci-faşist Türk cuntasının yaptığı Diyarbakır katliamının üzerine kararlılıkla yürümeli yalan ve demogojiye dayalı provakasyonlarını boşa çıkarıp, teşhirini ve tecritini gerçekleştirerek, protesto etmeli ve yeni katliamları durdurabilmek için omuz omuza yürümelidirler.

Kendilerinden Haber Alınamayan, Hayatlarından Endişe Edilen 35. Koğuşun Listesi

M. Hayri Durmuş, Teoman Düzgüner, Ahmet Demir, Mehmet Çiçek, Selim Çürükkaya, Salih Doğumtekin, Vedat Alataş, Tacettin ant, Hamit Baldemir, Sinan Caynak, Hisar Ekincioğlu, M. Timur Fidan, Nedret Gül, Mustafa Karasu, M. Ali Kılıç, Yıldırım Merkit, Ali yener, Akif Yılmaz, Resul Yaşar, Kemal Aktaş, Mahmut Alagöz, İsmail Çavgun, Hüseyin Düzgören, İrfan Güler, Medeni Çelik, Hasan Hüseyin Karakuş, Muzaffer Ki-

zartıcı, Ali Kılıç, İbrahim Kaya, Hamit Kankılıç, Ramazan Ödemiş, Salih Ağaç, Bedrettin Kavak, Ali Yaverkaya, Abbas Yokuş, Ali Çiçek, Ferzende Tağas, Burhan Akdağ, Seyithan Akkoyun, Selahattin Ayana, Sürmeli Çelik, Mehmet Çakar, Mehmet Çelik, Mahmut Demirtaş, İdris Güzel, Rauf İnşel, Faik Keser, Ali Yavuz, Ali Yılmaz, Faruk Altın, Mehmet Kanlı, Abdullâh Tüzün, M. Kazım, Doğum Tekin, Nuri Aslan, İzettin Ak-

taş, Senayi Erbay, Maşallah Öztürk, Mahmut Tanrıkulu, Kazım Ateş, Ahmet Tanrıkulu, Halef Çarpar, M. Şükrü Gülmüş, M. Emin Keskin, M. Şirin Özdemir, Medeni Gürgen, Zülfükar Tak, Erkan Uzun, Paşa Uzun, Mehdi Zana, Ruşen Aslan, Mümtaz Kotan, Yılmaz Eler, Rıza Sayın, Rıza Al, Garabet Demirci, Zeki Bayrak, Edip Galin, Davut Harnar, Aysel Öztürk, Gönül Atay, Sakine Cansız, Salih

Latin-Amerika Halkları ABD Emperyalizmi Ve Kukla Rejimlerine Karşı Mücadelelerini Yükseltiyorlar!

Emperyalizmi ve özellikle de ABD emperyalizmini ciddi bir şekilde tehdit eden Latin-Amerika halklarının mücadelesi, bu nedenle yoğun saldırılara maruz kalmaktadır.

Nikaragua devriminden sonra bölgede kabaran devrimci dalga, Salvador, Guetemala, Honduras gibi ülkelerde içine alarak daha da yükselmiştir. Halk güçlerinin sürekli yükselen mücadeleyi ve başarıları karşısında gerileyen ABD emperyalizmi, hem arka bahçesindeki bu ciddi gelişmeleri durdurmak için yeni oyunlar düzenlemektedir. Doğrudan kendisinin desteğiyle ayakta duran kukla rejimlerin yıpranması karşısında, yönetimlere taze kan vermek amacıyla seçimlere başvurmakta, askeri ve ekonomik yardımları arttırarak, buradaki rolünü dünya kamuoyunun gözleri önünde açıkça göstermekten çekinmemektedir. Fakat, hiç bir kitle desteğine sahip olmayan karşı-devrimci partilerin katıldığı bu seçimlerde göstermelik olmaktan öteye gidememekte, bir çok entrikayla gerçekleşen seçimler sonucunda da yine askeri darbeler birbirini kovalamaktadır.

Mücadelenin en kızgın olduğu Salvador ve Guetemala'daki son seçimler de, emperyalizmin buradaki çıkmazının en açık kanıtı durumundadır. Halk kurtuluş mücadelelerinin bütün kitle desteğininide alarak ciddi gelişmeler katettiği bu ülkelerde, daha çok baskı ve katliamdan başka hiç bir çıkar yol göremeyen kukla rejimler, çok kısa bir zamanda yıpranmakta ve artık emperyalizm için dahi ağırdan savunulamaz duruma gelmektedir. Bu ise peş peşe gerçekleşen darbeleri adeta zorunlu kılmaktadır.

Vietnam devriminden yediği sa-

marın sersemliğinden henüz kurtulamamış olan emperyalist dünya, Latin-Amerika ülkelerindeki devrimci gelişmelerden büyük tedirginlik duymakta, ancak yeni bir darbe yemek içinde farklı yöntem arayışları içinde bulunmaktadır. ABD'nin bu ülkelerdeki doğrudan girişimlerinden kaygıya kapılan Avrupa emperyalistleri, özellikle doğrudan bir askeri müdahaleye karşı çıkmakta, yeni bir Vietnam deneyiminin sonuçlarına daha dayanamayacaklarına ağırdan belirtmektedirler. Fakat gelişmeler çok açık olarak göstermektedirki, Latin-Amerika halkları her gün biraz daha devrime yaklaşmakta, bu ise emperyalist güçleri daha da saldırganlaştırmaktadır. Emperyalist güçlerin bütün oyunları boşa çıkmakta, tüm emperyalist dünya tarafından her yönüyle desteklenmesine rağmen kukla rejimler birbirini arında çökmektedir. Emperyalizm, son Salvador ve Guetemala seçimlerinde de bütün çabalarına rağmen büyük bir yenilgi almaktan kurtulamamıştır.

Salvador'da seçimler yapılır, daha doğrusu her türlü baskı ve sindirme yöntemiyle yapılmaya çalışılırken gerilla mücadelesinin yükseldiği boyut, parlamento binasının zirhlarla örülü duvarlarının ardındaki yönetime korkulu anlar yaşatmış, seçimler öncesinde olduğu gibi, sonrasında da bir çok köy, kaza, hatta şehir gerilla bölgeleri arasına katılmıştır. 5 milyon nüfuslu bu orta Amerika ülkesinde halk, seçimleri boykot kararına en geniş şekilde katılmış, emperyalizmin dünya çapında yaptığı propagandalara ve askeri baskılara rağmen seçimler tam bir fiyaskoyla sonuçlanmıştır. Bir çok devlet kuruluşu ve

resmi binalar gerilla saldırısı sonucu tahrip olmuş, yine bir askeri birlik gerillanın başarılı saldırıları sonucu ağır kayıplara uğramış, yada imha olmuştur. Nitekim ABD emperyalistleri, açıklanan rakamlara göre gerilla saldırıları sonucu yönetimin sadece son bir kaç haftada uğradığı zarar için 55 milyon dolarlık silah yardımı yapmıştır. Bu yılki ABD bütçesinden El Salvador'a yapılacak askeri yardım toplamı ise 126 milyon dolar olarak açıklanmış ve bunun 100 milyon dolar daha arttırılacağı belirtilmiştir. ABD emperyalistleri ayrıca, doğrudan bir askeri müdahale yerine, açtıkları eğitim merkezlerinde karşı-gerilla hareketleri için Salvador askerlerini eğitmektedirler.

Salvador'da son iki yılda, ABD'nin planladığı ve kuklaları tarafından uygulama geçirdiği saldırılar sonucu 40 binin üzerinde insan öldürülmüştür. Bu öldürülen insanların çoğunluğunu ise silahsız ve savunmasız halk oluşturmaktadır. Silahlı devrimci güçler karşısında sürekli gerileyen ABD ve kuklaları, baskılarını halk üzerinde yoğunlaştırarak bir yılgnlık ve pasifikasyon ortamı yaratmaya çalışmaktadır.

Salvador'un yanısıra Guetemala'daki gelişmeler de devrime daha da yaklaşan bir hızla devam etmektedir. Latin-Amerika yangınına söndürmeye çalışan emperyalizm, tüm çabalarına rağmen her geçen gün biraz daha alevler içinde kaldığını görmektedir.

Guatemala'daki son seçimlerde bu yangın içindeki son çırpınışlar muhtemelen öteye gidememiş, daha seçimlerin üzerinden üç hafta geçmeden yeni bir darbe gerçekleştirilmiştir. Seçimleri "kazan" General An-

gel Anibal Guevera daha göreve gelmeden, General Efrain Rios Muntt'un başkanlığından gerçekleştirilen bir askeri darbeyle iktidardan uzaklaştırılmıştır. Eski başkan General Romeo Lucas Garcia ise, "bilinmeyen" bir yere gitmek üzere ülkeden çıkarılmıştır.

ABD kuklaları, 7 Mart'ta yapılan seçimlere hile karıştırdığını belirterek, kendilerince darbeye bir haklılık zemini yaratmaya çalışmaktadırlar. Ancak, gerçekler ortadır. Yükselen devrimci mücadele karşı güçleri çılgına çevirmiş, yönetimler daha iktidara gelmeden yıpranır duruma düşmüşlerdir. Elbette bu darbe de generallerin çıkar çatışmalarının ve emperyalist burjuvazinin kuklaları arasında yaptığı tercihinde rolü vardır. Dolayısıyla daha sert ve şiddetli bir anti-komünist olarak bilinen general Efrain Rios Montt'da halk mücadelesine karşı sürdürülen savaşta yeni yöntemler için tercih edilmiş yeni kukladan başka bir şey değildir.

Guatemala'da, resmi açıklamalara göre son bir yıl içinde 15000 üzerinde insanın öldürüldüğü bildirilmektedir. Ülkenin ekonomik durumu ise tam bir yıkıntı halindedir. Tümülde askeri yardımlarla ayakta duran bu kukla rejimin yıkılması pek uzak görünmemektedir. Tarıma dayalı bir ekonomiyi sahip olan ve küçük sanayi üretiminin yaygın olduğu Guetemalada halk kitleleri her gün biraz daha yoksullaşırken, işbirlikçi burjuvazide mevcut sermayesini emperyalist bankalara aktarmaktadır. Son iki yılda dışarıya kaçırılan sermayenin resmi belrlemelere göre 500 milyon doların üzerinde olduğu açıklanmıştır. Bunun yanısıra döviz rezervleri ve yat-

tımlarda sifra inmiştir. Buda göstermektedir ki rejimi ayakta tutacak bir ekonomik ve güçlü sosyal destek bulunmamaktadır. İşbirlikçi burjuvazi de geleceğinin garantide olmadığını görmekte ve ancak ABD'nin zorlama ve destekleriyle ülkede kalma cesaretini gösterebilmektedirler.

ABD emperyalistlerinin Latin-Amerika halkları üzerindeki iğrenç oyunlar, başta Amerika halkı olmak üzere tüm dünyada tepkilerle karşılanmaktadır. ABD'nin Salvador ve Guetemala'daki son girişimlerini protesto eden 50.000 nin üzerindeki Amerikalı büyük bir gösteri düzenlenirken, Avrupa merkezlerinde de binlerin katıldığı protesto eylemleri gerçekleştirilmiştir.

ABD, başta kendi halkı olmak üzere tüm dünya halklarının tepkileri karşısında daha da hırçınlaşmıştır. En yetkili ağızlardan yapılan tehditlerde göstermektedir ki, ABD jandarmalık rolünü sürdürmeye çalışmaktadır. Gelişmelerin dayattığı nokta artık emperyalizm içinde bir ölüm kalım dönemecini oluşturmaktadır. Bütün bu dayatıcı zorlamalar karşısında, başta ABD olmak üzere emperyalist devletlerin sesiz kalması beklenemez. Fakat onlar, doğrudan bir askeri müdahaleyi de göze alamamakta, bununda kendi sonlarını getireceğini çok iyi bilmektedirler.

Kısaca, emperyalizm tam bir çımaz içine girmiştir. ABD, hemen kendi arka bahçesinde daha tüm tirpanlamalarına rağmen devrimci mücadeledenin boy atmasını engelleyememektedir.

***

Guatemala Hakkında Kısa Bilgiler...

El Salvador ve Guetemala'nın tarihleri de göstermektedir ki, bu ülkeler emperyalist ve saldırgan güçlerin sürekli tehdidi altında yaşamışlardır. Halk güçleri bağımsızlıklarını kazanmak, ülkelerini yabancı istiladan korumak için bitimsiz bir mücadele içinde olurlarken, egemen güçler kendi halklarının köleliği pahasına işbirliğini seçmişlerdir.

Serxwebün 2 de, FMLN-FDR'nin İsveç Y.D temsilciliği üyesi Raul Flores AYALA ile yapılan röportajda Salvador hakkında kısaca bilgi verilmişti. Burada sadece Guetemala'nın direniş tarihi ve direnişçi güçleri hakkında kısaca bilgi vermeye çalışacağız.

Latin-Amerika halklarının yabancı istilaya uğraması, XV.yy la kadar uzanmaktadır. XV.yy.da İspanyol sömürgeciliğinin egemenliği altına alınan kıta halkı, bu yüzyıllardan itibaren çeşitli güçlerin saldırısına uğramıştır.

Tüm Latin -Amerika'da olduğu gibi Guetemala halkının yabancı egemenliğe karşı mücadelesi de İspanyol egemenliğine karşı mücadeleye başlamıştır. XV.yy.dan itibaren bu topraklar üzerinde egemenlik kuran İspanyollar, İndianalar adını taktıkları yerli halkı, tam bir kölelik ilişkisi içinde yıllarca sömürmüşlerdir. Geniş ve verimli topraklara sahip olan Guetemala'da yerli halkı, Maya ve Artek'lerden oluşmaktadırlar. Süreç içinde İspanyollarla yerli halkın karışımından oluşan kesime ise Grouslar denilmektedir. Grouslarla yabancı İspanyollar arasında zamanla doğan çelişki iktidar mücadelesine dönüşmüş, bunlar İspanyollara karşı mücadele de günümüze değin önemli rol oynamışlardır.

Kıta Avrupa'sında burjuva demokratik devrimlerinin geliştiği, özgürlük ve bağımsızlık düşüncesinin en geniş şekilde yaygınlaştığı bu dönemin etkileri Guetemalaya da yansımış, yerli İspanyolların önderliğinde gerçekleştirilen bir halk ayaklanmasıyla yönetim ele geçirilmiştir. 15 Eylül 1821 de de bütün Latin-Amerika İspanyol egemenliğinden kurtulmuş, ancak yerli İspanyolların egemenliği altına girmiştir.

Guatemala'da bu dönemden itibaren sosyal ayrışma milli farklılıkların ağır etkisini taşımıştır. İndianalar en çok sömürülen ve horlanan kesimi oluştururken, melezler daha avantajlı durumda olmuşlardır. Bunlar arasında her alanda kesin sınırlar oluşmuş, karşılıklı bir tepki gelişmiştir.

Melezlerle yerli İspanyollar arasındaki mücadele sonucu, Melezler 1871 de iktidara gelmişler, tüm İndianalar ve kilisenin elindeki toprak-

lara el koyarak plantasyon üretimi dönemini açmış, kilisenin egemenliğini yıkılmışlardır. Almanların ve Amerika istilacılarının Guetemala'ya girişleri de bu tarihlere rastlamaktadır. Toprakları işletecek güce sahip olmayan bir yönetim, işletilmek üzere yabancılara vermiş, bu da emperyalist güçlere ülke kapılarını açmıştır. Emperyalist güçlerin Guetemala'ya el attıkları bu dönemde, kapitalist ilişkiler belli oranda gelişmiş, bu ülkenin feodal yapısının yarı-feodal bir

özelliğe kavuşmasına yol açmıştır.

XIX.yy sonu ve XX.yy başlangıcı boyunca iktidar üzerinde aralıksız bir mücadele hüküm sürmüştür. Halk muhalefetine önderlik eden milli burjuvazi 1944 de iktidarı olarak, ülke tarihindeki en demokratik dönemi başlamıştır. Milli burjuvazi 10 yıl içinde büyük reformlar yapmış, İndianalar özgür işçiler durumuna getirilerek, plantasyon üretimi ve kölelik kaldırılmıştır. İşçi Partisi'nin ortaya çıkışında bu döneme rastlamaktadır.

ABD emperyalistlerinin Guetemala'ya müdahaleleri 1950 yıllarına uzanmaktadır. ABD emperyalistleri, Guetemala, Şili ve Arjantin dışından tümüyle diktatörlüklerle yönetilen Latin Amerika'da, bu ülkeleri bir çımban başı olarak değerlendirmiş ve saldırılarının hedefi haline getirmiştir.

1954 de gerçekleştirdiği müdahale ise, bu saldırıların başlangıcı olmuştur. Fakat seçimlerdeki oyunlar ve darbe başarısız olmuş, bunun üzerine ekonomik ambargoya başvurulmuştur. Tutulan paralı askerlerle ülkede karışıklık çıkarmaya kadar bir çok saldırı ve provakasyon eylemleri boşa çıkarıldığı gibi, ülkenin kendine yeten ekonomisinde ekonomik ambargonun etkilerini aşmıştır.

ABD'nin, halk için gelen silahları havaya uçurtması bardağı taşırın son damla olmuş, güçlü bir halk ayaklanması başlamıştır. Halk milisleri örgütlenirler silahlandırılmış, fakat ordu üzerinde denetim sağlanamamıştır. Nitekim ordu üst kademeleri tümüyle teslimiyeti seçmiş ve bütün bu gelişmeler sonucu yönetim 1954 te düşmüştür.

1954'ten 1958'e kadar geçen yıllar, Guatemala için özgürlüklerin

gasp edildiği bir dönem olmuştur. Yönetimi ele alan generaller, ağır bir baskı uygulayarak bütün demokratik

kazanımları ortadan kaldırmışlardır. Fakat bütün baskılara rağmen halkın örgütlenmesini kıramamışlardır. Yönetimin kendine bağlı olarak kurduğu sendikalar dahi, devrimci işçiler tarafından ele geçirilmiştir.

Generaller yönetiminin ülke üzerindeki ağır baskılarına karşın, halk içinde olduğu gibi orduda da tepkiler gelişmiş, bu muhalefete önderlik eden genç subaylar 1962 de bir darbe gerçekleştirmişlerdir. Ancak muhalefet güçlerinin dağınlı olması ve darbecilerin geniş destek ve örgütlenmeden yoksun bulunmaları gibi etkenler darbenin başarısızlıkla so-

nuçlanmasına yol açmıştır. Darbeciler, bir kaç şehiri ele geçirmelerine rağmen sonuçta dağa çekilmek zorunda kalmışlardır.

İşçi Partisi bunlarla ilişkiye geçmiş ve aralarında kurdukları birlikle FAR örgütünü oluşturmuşlardır. Bunlar daha çok melezlerin yaşadığı Doğu Guetemala'da örgütlenmeye çalışmışlardır.

Aynı dönemde, kilise de, faaliyete geçerek devrimci gelişmeyi durdurmaya çalışmıştır. Halk kitlelerinin devrimci örgütlerle ilişkisini engellemek, onları yönetimin etkisi altında tutmak için İndianalar başta olmak üzere tüm yoksul kesimleri toprak vaddi ile etkilemek istemiştir.

Gerilla hareketinin İndianalarla kurduğu ilişkiler baskıların daha da artmasına yol açmıştır. Bu baskılar sonucu dağlarda bannamaz durumuna gelen gerillalar şehirlere inerek mücadelesini burada sürdürmüş ve önemli başarılar elde etmişlerdir. Gerilla hareketinin sürekli yükselmesi karşısında hükümet, anti-gerilla grupları oluşturarak bu gelişmeyi durdurmaya çalışmışlardır.

Gerilla hareketine ve halka yönelik baskıların çok yoğun olduğu bu dönemde, çıkan görüş ayrılıkları nedeniyle FAR örgütü bölünmüştür. Silahlı mücadelenin erken başlatıldığını ve baskıya neden olduğunu söyleyen bir grup ayrılarak PGT hareketini oluştururken, ayrılan diğer bir grupta EGP ismiyle örgütlenmiştir. Ayrıca bir grup daha ayrılmış ve bunlar sekiz yıl süren isimsiz bir mücadele sonucunda kendilerine ORPA adını takmışlardır.

Halende mücadele etmekte olan bu örgütler, direnişlerini bu gün 4.lü CEPHE adı altında sürdürmektedirler. Cephe için ilk adımları, Ho Şie Minh adıyla bir gerilla üssü kuran ve İndianalar içinde örgütlenen EGP ile, yine aynı bölgede örgütlenen ORPA arasında atılmış, daha sonra Komünist Partisi ve PGT de cepheye katılmışlardır. Cephenin en büyük örgütü ise EGP dir.

Guatemala'da bu cephenin dışından, demokrat ve ilerici sendika, parti ve demokler için alan ikinci bir cephe -31 Mart Cephesi- daha vardır. Başlangıçta legal olan 31 Mart cepheside yeraltına çekilmiştir. Daha çok şehirlerde örgütlenen bu cephe, diğer gerilla hareketine yardım etmekte, barikat savaşları vermekte ve sabotajlar geliştirmektedir. Geniş bir dış ilişkiye sahiptir.

Guatemala devrimci hareketi ile El Salvador devrimci hareketi arasında da güçlü bağlar olduğu bilinmektedir.

***

İsrail'in Son Saldırıları Ve İşgal Altındaki Filistin

Emperyalizmin Ortadoğu'daki en azgın ileri karakolu İsrail, son günlerde, saldırgan politikasının dozunu yeniden arttırdı. Halkın değer yargılarını hiçe sayacak kadar azgınlaşan siyonizm, Filistin halkının en kutsal saydığı yer olan Mescid-i Aksa'ya 11 Nisan 1982 günü saldırmıştır. Bu saldırı sonucu 3 kişi ölmüş ve bir çok kişi de yaralanmıştır. İsrail siyonizmi, bu saldırgan eylemin verdiği teşhir ve tecritini engellemek için, olayı gerçekleştiren katilin deli olduğu yalanına başvurdu. Olayın hemen ardından, askeri güçlerini harekete geçiren siyonistler halka baskı ve terörü estirdiler. Olayın, Arap halkı içerisinde yarattığı nefret hemen tepkilere dönüştü, 14 Nisan 1982 günü tüm Arap aleminde protesto gösterileri, bir günlük işi bırakma eylemlerini gerçekleştirdiler. Siyonistlerin bu terör eylemine elbetteki, en büyük tepki yine Filistin halkından geldi. Siyonistler büyük kitle gösterilerinde bulunan Filistinli-

lerin üzerine kurşunlar yağdırarak ölüm ve yaralanmalarına sebep olmuşlardı.

Özellikle; Nisan ayı başından beri siyonist baskı ve zulüm, işgal altındaki Filistin topraklarında olduğu gibi, diğer işgal altındaki topraklar üzerinde yaşayan Arap halkına (Batı Şeria, Gazze, Golan ...vs.) karşı da uygulanmaktadır. Bu baskı, zulüm ve terör uygulamalarına rağmen, Filistin ve diğer Arap halk kitleleri, okul gençliği, zindanlardaki savaş esirleri kahramanca direniyorlar ...

İsrail, halk kitlelerini sindirmek için uyguladığı bu baskılarda salt askeri güçleriyle yetinmemekte ayrıca, oluşturduğu "stratejik köyler" veya yahudilerden oluşan sun'i köyler vasıtasıyla da sistemli saldırılarda bulunmaktadır.

Amerikan emperyalizminin jandarması İsrail, sadece işgal ettiği topraklar üzerindeki halk kitlelerine değil, tüm bölge halklarına karşı her an tehlike teşkil etmektedir. Saldırganlıklarda bulun-

makta, örneğin, Nisan sonlarında 4 Fırka (40.000 asker) ordu gücünü, Lübnan sınırına yığması, 21 Nisan 1982'de Lübnan'daki Filistin mülteci kamplarına ve FKÖ askeri ve sivil kamplarına 60 uçakla saldırıda bulunması, bu saldırgan politikanın en açık kanıtlarıdır. Bu terör, baskı, zulüm ve işkence uygulamaları İsrail siyonizmi Filistin halkı ile Ortadoğu halklarının ortak devrimci dayanışması ile yok edilinceye kadar devam edecektir.

Siyonistlerin giderek arttırdığı bu şiddet politikası, uzun vadeli bir savaş politikası olup "sınırlı savaş stratejisi" veya "parça parça saldırıp dağıtma" (EL-Hürriye) politikasıdır. Birden her alana saldırması halinde, geniş bir direniş savaşıyla karşılaşacaktır. Bundan dolayı da, parça-parça darbe vurmaya daha uygun görmektedir.

Ortadoğu devrimci mücadelelerinin odak noktası durumunda olan, Filistin devrimini

boğmak için çeşitli komplolara başvurdular. Tüm bu komplolar, Filistin halkı ile bölge devrimcileri tarafından boşa çıkarıldı. En son olarak Sina çölünün boşaltılması da aynı türden karşıdevrimci bir komplodur.

Sina'dan, İsrail askerlerinin çekilmesi bir iyi niyet veya barış çabası değildir. Tersine, başta Filistin halkı olmak üzere, tüm bölge halklarına ve ilerici, devrimci güçlere daha güçlü saldırmasına hizmet edecektir. Bunun en açık kanıtı Sina çölünün boşaltılması sırasında Begin'in yaptığı açıklamalardır. Begin; açıklamalarında şöyle diyor: "eğer FKÖ İsrail mevzilerine ateş açarsa, biz FKÖ'yü yoketmek için, Lübnan'a gireceğiz." Zaten bu tür bahanelerle sık sık Filistinlilerin sivil ve askeri kampları ile Beyrut, saldırılara maruz kalmıştır. Lübnan sınırında 40.000, İsrail askerinin niçin bekletildiği açıkça görülmektedir. Ve bu tür bahaneler her an uydurulabilir.

Ama bu tehditler de sökmeyecektir. Nasıl ki, geçmişte emperyalist damgalı çözüm çabaları boşa çıkarıldıysa, Sina gerici çözümlü de, aynı şekilde boşa çıkarılacaktır.

Sürdürülen bu savaşın amacı; başta FKÖ olmak üzere, Filistin kurtuluşu için savaşan tüm örgütleri yoketmek ve buna bağlı olarak ADB emperyalizminin, Ortadoğuya yönelik planlarının hayata geçirilmesi gelmektedir. Ancak; halkların haklı davalarının ve sınıf mücadelesinin kanunlarına uygun düşmeyen bu planların gerçekleşmesi mümkün değildir. Çünkü, FKÖ başta olmak üzere Filistin için savaşan tüm örgütler arap ilerici demokratik güçleri, Ortadoğu devrimci demokratik ve ulusal- devrimci-demokratik güçleri, dünya ilerici-devrimci güçleri ile sosyalist ülker, emperyalizmin destek verdiği bu politikaya karşın aktif tavn almışlardır.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Problemi ve Çözüm Yolu

Baştarafı S : 11'de

Ve görecektir ki, çözümsüzlüğü çoktan farkedilen en ilkel anlayışlar tekrardan piyasaya çıkarılmakta, sınırlı bir kafa yormakla işbirlikçi karakteri hemen anlaşılabilir olan yaklaşımlar çeşitli biçimlerde tekrar tekrar piyasaya sürülmekte, en bayağı kişisel, ailesel çıkarlar ulusal kurtuluşçuluk görünümü altında kendini gizlemeye çalışmakta, egemen ulusal baskıcı güçlerle, sınıfsal çıkarlarını birleştirmeye ön plana alan güçler ve bunaların ideolojik, politik temsilcilikleri sahtekârlıklarını sürdürmektedir. Ve eğer, Kürdistan halkı gerçekten çağa ulaşmak istiyorsa tüm bu engelleri görebilmesi ve bunlara karşı doğru siyasal hedeflere sahip olması gerekir. Eğer Kürdistan halkı, bu siyasal ilkeler ışığında, doğru stratejik ve takik yaklaşımlarla tüm gücünü pratikte harekete geçirirse, yüzyıllardan beri arzu edilen ve günümüzde dünya halklarının yaşadığı bir gerçek olan bağımsızlık ve özgürlük çağına, sosyalizm çağına doğru hızlı adımlarla ilerlemesi ve bunlara ulaşması mümkün olacaktır.

Böyle bir çağa ulaşma doğrultusunda ve ortaya çıkan modern sosyal güçler temelinde Kürdistan'da 1970'li yıllarda bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin başladığı bilinmektedir. Bu mücadeleyi daha da ileriye götürebilmek için, içinde bulunduğumuz dönemde en acil ve en önemli görevin, Kürdistan'ın her parçasında ulusal kurtuluş mücadelesine temel teşkil edebilecek cephelelerin yaratılması ve ulusal kurtuluşçu güçler arasında sıkı bir koordinasyon oluşturulması olduğu, lafta ya da inanarak olmak üzere herkesçe kabul edilmektedir. Ve bugün herkes, birlik ya da cephe üzerine çeşitli tonda düşünceler ileri sürmekte, açık ya da gizli olarak bu tür çalışmalarını yürütmektedirler

Biz onların bu mücadeleye katılmalarını sevinçle karşılıyoruz ancak Lenin diyor ki;

"Tarihimizin çok önemli bir döneminden geçmekteyiz. Rusya'daki hayatın genel gidişine bağlı olarak işçi sınıfının uyanışı, toplumun çeşitli kesimlerini harekete geçirmiş bulunuyor. Az çok bilinçli olarak, bu köhne düzene karşı mücadeleye şu ya da bu yoldan katılmak amacıyla örgütlenmeye çalışıyorlar. Onlara başarılar dileriz! Sosyal-Demokratlar, böyle bir mücadeleye katılan herkesi ancak sevinçle karşılarlar. Ama Sosyal-Demokratlar, bu gibi müttefiklerin Sosyal-Demokrasi ellerinde bir oyuncak haline getirmeleri için, onu istibdada karşı mücadeledeki önder rolünden yoksun bırakmamaları için ve en önemlisi, devrimci mücadeleyi doğru yoldan sapıtırmak, onun gelişmesini kösteklememeleri için, uyanıklıklarını titizlikle korumak zorundadırlar. Devrimci mücadelenin son yıllardaki gelişmesini dikkatle izlemiş olan herkes, bu tehlikenin hayal ürünü olmadığını açıkça görebilir."

Kürdistan gibi geri ve hakim sınıfları bağımsız bir ideoloji ve siyaset üretemeyecek kadar güçten düşürüldüğü bir ülkede, proletaryanın temsilcileri olarak bizler, sömürgecilikten kaynaklanan eğilimlere, bunların temsilcilerinin Kürdistan Bağımsızlık Hareketini yolundan saptırıcı ve haretimizi bu mücadelede önder rolünden alıkoyucu çabalarına karşı, yukarıda da belirtilen nedenlerden ötürü çok daha titiz ve uyanık olmak zorundayız.

Kürdistan'ın Türkiye egemenliğindeki parçasında bugün işçi sınıfının ideolojik, politik ve örgütsel temsilciliği olarak biz -PKK-, ulusal kurtuluşun ancak en geniş yurtsever güçlerin içinde toplanacağı bir cephe

temelinde gelişip zafere gideceğini biliyoruz. Ve de-

Kürdistan'ın Türkiye egemenliğindeki parçasında bugün işçi sınıfının ideolojik, politik ve örgütsel temsilciliği olarak biz -PKK-, ulusal kurtuluşun ancak en geniş yurtsever güçlerin içinde toplanacağı bir cephe temelinde gelişip zafere gideceğini biliyoruz. Ve değişik güçlerle ittifak yapamayanların kendine güveni olmayan güçler olduklarını da biliyoruz. Ancak bu noktada, «birleşmeden önce ve birleşebilmemiz için, herşeyden önce sağlam ve kesin sınır çizgilerini çizmemiz gerekir» (Lenin) diyoruz. Bu anlayışla, önceden kesin sınırlarını çizmiş olduğumuz proletarya hareketinin ulusal kurtuluştaki yerini ve rolünü belirlemek için ve bu doğrultuda Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuluğunun teorik, stratejik ve taktik alandaki doğru ve kesin sınır çizgilerini çizmek için, burada Kürdistan Ulusal Kurtuluş probleminin tarihi ve toplumsal temellerini, problemin boyutlarını, çözüm yolunu açıklayacağız ve böyle bir mücadelede yer almak isteyen güçlere bazı pratik önerilerde bulunacağız.

Biz, bu güçlerin, ulusal kurtuluş mücadelemizin, cephe örgütlenmesi ve programı gibi ciddi ve gelişmiş araçlara muhtaç olduğu bu dönemde, sorunu bulanıklaştırıcı, sonuç yaratmayan, yüzeysel yaklaşımlardan kaçınarak, bir program temelinde ortaya çıkmaları ve kendileri dışındaki güçlere de bu temelde yaklaşımlarını en tutarlı, en sağlıklı ve en geçerli yol olduğu inancındayız.

Bu nedenle daha önce hazırlamış olduğumuz bu yazıyı, Kürdistan Ulusa Kurtuluş Program taslağımızı da ekleyerek, soruna seviyeli, anlamlı ve sonuç alıcı bir yaklaşım kazandırmak için ilgili tüm çevrelere ve kitlelere sunuyoruz

GUNDİYÊN MINTIQA MÊRDİNÊ, LI HÊLÊN MIDYAT-GERCOS Û NÛSAYBINE

Li vê mintiqê herxwedanên berê gelek qewî çêbûne. Welatparêzi ji, gelek qewiyê. Yek di ji, eşirti, ji berê ve li derê berdewam kiriye. Li ser vi bingehi dijmin her dem eşirti li di ji berxwedanên hêlê; bi hevalbendên kedxwarên kemalist Şêxmûs Çelebi û bi maliyên wi de, aşirti hatiye şixulandin. Parvetin u dijminiya ku xistine nava gell û parvekirine, bi rêberiya tekoşina şoreşgera şê aşirti û dijmintiya nava gell hatiye temirandin, ajan û tevgêra muxbira binke-tiye û di nava gell da, hebûn û ditina aşirti, yek hevi daye der. Gell bê vê jinê gelek şabû bû. Li diji parvekiriya aşirtiyê (hevîrki-dekşûri) şoreşgera birati, yekiti xiste nava gell. Û gelek ajan hatin cezakirin û melisandin.

Bi diktatoriya faşist 12 ê Tirmeh de; bi tank û top, kontirgerilla, helikopter û bi hezaran komandoyên bi jimar ve, hêlê weki kû ji nû ve, vê derê îşxal kirin. Midyadê û li hêlê; gıştki dibistan, û nexweşxane kirine ciyê lêdanê, girtingeh û da-

digeha. Iro ev ci bi vi awayi tên şêxlandin. Piştî van ji, li hêlê û hawirdorên wê, bi rêberiya Şêxmûs Çelebi û maliyên wiye li gunda gelek şoreşger û welatparêz tên girtin, ev bi xwe van kesên girti di lêdanê da derbasdikin. Ev girtin û zorbaziyên dijwar li van gunda çêdibin; Salhê, Deyvan, Zêliyê, Kerkine, Kerboran û Marinê.

Ji Tirmehê ve buyerên kû çêbûne hinek ji vana evin; a- Bi gilikiriya mixbirên mala Çelebi lêşkerên kedxwar li gündên Gercosê li Zêliyê û Kerkinê bi hêzek 8 cemsên komando davêjin ser gundan, bela kesê kû li wan digerin nabinin, ji ber vê yekê ji, gıştki gundiyan li qada gund li hev dicivinin. Kesên li wan digerin, ji maliyên wan qizeki (15 salî) û kureki (14 salî) li ber çavên gundiya, li qada gund di din ber lêdanê. Kesê kû li diji vê lêdanê bêrê derdikeve, bi dipçikên çekên xwe li wan dixin û wan ditirsinin. Zarûkan bi xwere dibine Kerkinê. Disa li Kerkinê ji gıştki gundiya li qada

dibistanê di civinin. Yek bi yek li cızdanê wan dirênin û ji wan pîrsa dîkin. Li hêla di ji, lêşkerên kedxwar gefa li gundiya dîkin û ji bo kû wan baş bitirsinin, her dû zarûkên kû bi xwera anibûn, disa ji xistine ber lêdanê. Keçika piçûk, bi lêdanê kû xwariye, dikeve ber halê mirinê û bêhiş dikeve. Kedxwarên hov, sebiyê di vê rewşa mirinê da, di hêlin û 5 gundiyan digrin, bi sebiyê cem xwe va dema kû ji gund herin van tiştê ji gundiya di bejin, "we apociyan hewand, evê ev tişt were serê we gıştki." Ji bo kû gellê hêlê bitirsinin, bi van metod û pilanên hovitiyê zarûkên bê sûc û bê guman di lêdana de derbasdikin.

b- Li gundiya Midyadê Helêxê bi 8 cems operasyonê bi ci tinnin. Kesê kû lê digerin bi destê wana na-keve. Ji ber vi kesi (endamek PKK ê bû) jin û birayê wê digrin û dibin. Sebiyê pîrekê 3-4 mehi bû disa pîrekê birin ciyê lêdanê, tugava komandoya Mêrdînê. Di lêdanê de, pîrek tiyê xwe, di parêze û van tis-

LI BERXWEDIDIN

ta dibêje "ji bûna girtina tiyêmin sebeb tne, keseki kû kû ji ber mêrêminbê girtin hebe, dibe kû ew ji ezbin. Ji ber van gotinên pîrekê tiyê wê ber didin. Lê lêdanê dijwar lê dîkin. Bi van lêdana ji amanca wan naçe seri, ica sabiya pîrekê datinin "hucrê" û dengê giryên sebiyê didin godarkirin, bi vi awayi ji tesira psikolojik ji li ser pîrekê amanca wan bi ci nayne. Bi ev bûyer di nava gell da, gelek tesir ava dike û hîrsa gell zêde dibe. Gell tê gıştiyê kû bê berxwedaneka

tevayî, rîzgari tne, çare berxwedaneka yekdestiyê. Bi ev bûyerê gell, nêziki hev kiriye. Di dema çile da, bi metodên nû, faşistên kedxwar di bin tê'adeya da gundiya Gercos û Midyadê bi çeka nobetê li diji şoreşgerên PKK ê didin girtin. Lê amanca wan ji naçe seri, ev li diji wan çê bû. Dev ji vê metodên ji berdan. Çima ev çek li di ji endam û têkoşerên PKK ê, li destan ne dihat seknandin, bi esasi ji, ji bo parêztina şoreşgera, li destên gundiya de di sekinin.

***

Ji bo
Serxwebûn û Azadi'ya
xwe; Serxwebûn; bixwine,
bide xwendin û bela kirin

JI MAHKEMÊN ÖRFI-IDARA DIYARBEBKIR KÛ DEST PÊ KIRINE, JI DAWAYÊN PKK Ê, ABUQAT ŞERAFETTIN KAYA DI DE DER

“xebat û pîlanên karbidestên hepsê, li ser girtiyên Diyarbekir ji bo qirkirîne ne...”

Mahkemên örfi-idarê, mahkemên aza ninin. Ev mahkeme, bî serdestanre girêdayine. Ev di dawayên PKK ê da, baş xuyadibin û girêdayiyên wan dertê ber çav.”

Ji bona dawa PKK ê, “iddianameya” hatiye çêkirin û gihîştîye destên girtiya, girti ji ji bona xwe bî parêzîna dest bî hazîriyên xwe kirin vîrde, karbidestên kedxwarên faşist; ji bo kû paraztîna girtiya bê imkan bîkin, li ser abûqatên girtiya zîlma xwe, aşkere û bî dijwari bî karxistin. Bella kû, Şerafettin Kaya; 3/4 girtiya paraztîna wan sipartîbû xwe vê politikên xwe bî girani li ser abûkat Şerafettin Kaya bî cih anin.

Şerafettin Kaya ji ber sebebeki tewliheva di şazdê Sebâtê 1981’i de, hate girtin û heft meh û niv, di bin eziyet û lêdanên dijwar de wi hiştin. Di van mehên kû derbasbûne de, disa bi sebebeki tewliheva, bî bîrîyarên mahkemê; mafe wi yê abûkati ji destê wi hat sitendin û piştî ji wi berdan der. Beri bî girtîna bin çav û piştî girtîna wi pê de, kû kedxwarên Tirk bî fen û leystîka rewşa hepsa Diyarbekir, zîlm û zorbazîya kû li ser girtiyên hepsêne, rewşa mahkema û rastiyên di derheqên dawaya PKK ê da, ji bo kû veşêre gelleki pîlan bi cih anîye. Şerafettin Kaya, di derheqên wan mese-la da, berxwevanên kadroyên PKK û welatperweran de, tişte kû ditiye û ditinên xwe, van mesela bî roportaja rojnama me pêra çêkiriye, tê da bî firehi tine ber çav.

Iro; him li ser girtiyên, him ji li ser abûkatê wan bî girani ji, li ser abûkatên girtiyên PKK ê eziyet û lêdanên dijwar, bê hed û hesabîna. Disa weki kû, Şerafettin Kaya di de diyarkirin, ev zîlm û zorbaziyên bî destê kedxwarên faşist, li ser girti û abûkatan bî cih tîne, yek ji wan ji; bella kû, abûkatiya girtiyên PKK ê kîriye û endamê komala abûkatên Diyarbekir re ji ber wan yeka Hüseyin Yıldırım ji hatiye girtin. Di derheqê girtîna Hüseyin Yıldırım da gili û gotinên ji Şerafettin Kaya re hatine kirin Şerafettin Kaya li gora van gotîna rewşa girtîna Hüseyin Yıldırım bî vi awayi dide nişandan; ji ber kû Hüseyin Yıldırım eziyet û lêdanên dijwar bella kû diye, dibin van rewşên dijwar de, hatiye kirteka kû, ji jina xwe bibe. Em, gotinên di nava rojnama SERXWEBÛN û Şerafettin Kaya de çêbûne di weşînin.

SERXWEBÛ; Di dema em hatine sala 1980’i, tekoşîna rîzgariya gellên Kürdistan, gellek bîlind bûbû. Li diji vê tevgerê; di sala 1978 û 1979 an da, ji bo kû diktatoriyeka faşist, bê sazîrîna, gellek xebatên serdesta hebûn. Ji bona vê yekê ji, beri her tiştî, ji bona girtîna endam û rêberên vê tekoşîne, dewletê serdest qampanyaki vekirîbû. Di ajotîna xebata vê girtîne da ji disa, ji bona kû sazûmana diktatoriya faşist, xebata xwe berdehan dikin.

SERXWEBÛN; Tî, keseki kû nêzîki girtin û mahkemê, beri cûnta û

piştî cûnta bûyi, di derheqê girtîne piştî cûnta û kî hebin, di derheqên mahkemên siyasi da, hin gotîna kari ji mera bêji? Yani, çikas girti habûn? Di wê demê da, di derheqê girtîna da armanca wan çibû? Rewşa van girtin û mahkeman di rexên hûqûqî da bî çî awayî bûn, metodeka bî çî awayî hebû?

ŞERAFETTIN KAYA; Li Kürdistan tekoşîna netewî, di beri sala 1970 yi de, di navan çend salan de, derbû û şekil sitand. Piştî 12 ê Adarê sala 1970 yi pêda, pêşve çû û firebû. Li ser bîngeha burjuwa ye netewekar, tevgera burjuwaziyên piçûk, di pêşketîne da, li ser bîngehên xwe yê çîni rûnişt û tewr girt ew sosyal demokratên kû hatine ser sazûmanê, kû ji bona qanûnê Cumhûriyeta Tirkîyê, yê 141 û 142 ya ji olê rakin ew ji, ji vê tewrê, pêşve çûne û ji tekoşîne bî tîrsa ketin. Grûbên kû ji hev par bûbûn, her kî li gora bir û baweriyên xwe li hawirdorên hin ditinên ideolojîkî û stratejîkî di xebatê da bî kar bûbûn û di derheqên Kürdistan û tekoşîna netewî şoreşa demoqrati de, ditinên xwe zelal kirin bî ideolojîkî û bî stratejîkî û bî hin niqetên dinê de ji, kû yekiti derkete derve, ev tewr, bîngeh û pêşveçûn bû bîngeha tîrs û şîka. Bî esasi ji, sebebên tîrs û şîka ev bûn. Ditinên çepên tirkîyê û partiyê wê yê sosyalist ji, bella kû di derheqê tekoşîna gellên Kürdistan de, bir û bawerîya wan nerm bûbû û sosyal sovenîzm ji, kû bî kîrteki kû hatîbû şîkandin, yekiti û piştîgirtîna ji, kû li ser bîngehê, ilmê cihanê hate axaftin, di wê demê da, di derheqên meselêyîna Kürdistan de tîrs û şîkkên burjuwaziyên serdest, hêzê militarîst, hin zêdetir bûn.

Di sala 1978’yi û pêşveçûnê da, di sala 1979’i de bî gîştî ew rewş hebû. Di vê demê da, siyasettên di nav xwe de, ji hev perçe bûn û ev perçebûn gellek zêde bû. Ji niqeteki ji bîngeha va tiştî qariyerîzm bû. Xebatên di nav sendîqa, lîxistinên girseyên gel û di nav van yekan de ji, di nava xebatên siyasi de, kû di nav rêxistinên de şerû berberî çêbûn, ji ber van sebeb, di neticê da ji, ji bona gihîştîna yekitiya ideolojîkî û siyasi, yekitiyên hêzi û bî tevgerên cephi hatin hole. Di van meselan de, di nava çepê Tirkîyê û Kurda de, xebata dan û sitandîna siyasi bî lez ket. Ji bona destpêkê, potansîyleka erîni bî hêvîbendî li holê, bî kar hatîbû.

Ha.. di xebata serrastkirîna vê rewşê da, Cûnta û diktatoriya faşist, hate ser sazûmanê. Hêzên din; MIT (teşkilata mûxaberata netewî) û kontrgerilla vêya pîlan kirîbûn û bî vê serhatîne ji, xebata xwe bî cih anîbûn.

Bî leystîk û pîlanên CIA, kû li Maraşê, şerrê kû bî cih anin, bî zanistiyeka bî pîlan, bî navê Alewîti û sînitîyê vi şerri dane diyarkirin. Van hadîsa, sebeb dane nişandan, li ser vê yekê di Kürdistanê de, li ser şeş bajêra örfi-idarê saz kirin. Li ser van bajara dema kû örfi-idarê saz kirin, armanca wan; kû me di axaftîna xwe da gotîbû, li Kürdistanê pêşketîna tekoşîna tevgera demokratîkî bû. Ji ber vi sebebî bû, ji xwe di demeki kurt de, mintiqên di bin örfi-idarê da fireh kirin. Û li pênc bajarên Kürdistanê yê dinê ji,

örfi-idarê li dar xistin.

Di dema awîli de, ji sebebên mafên politîkî, Diyarbekir nexistîbûn bin sazûmana örfi-idarê. Piştî vê demê ji, li Diyarbekir, di 26 ê Nisanê 1979 anda örfi-idarê bî cih anin.

Ji bona hatîna cûnta, di dema awîli de, ji hêleki li sebebên huqûqî dema kû lê digeriyan, ji hêla di ji; ji bo kû, alikari û piştîgirtîya gel bistînin, hesaba ji xwera çêdikirin. Ji van sebeb, ye kû, bî pîlanên çêkiri di çûn ser bûyera. Ji hêzên paşverû û ji erîşên axayên Kurdistanê ra çavên xwe di girtin. Hetta ji van hebû tewrên xwe bî politîkî datanin. Hetta kû, di şerrên navberan siyasetan de ji, nedîçûn ser van şera, derheqên van rewşan de tewrên xwe danetanin. Tabî, ew qadroyên kû, di tekoşîna netewî demokratîk de bî tesîr bûn, di çûne ser wan û wan di xistin zindana. Lê, ev girtîne cîvaki, weki kû cûnta hatiye seri ve pê da, girtin û eziyetên bî cih anîne, neweki dema berê bû. Girtin û eziyet hê dijwartir bû.

Di meha Mîjdarê, sala 1979’i de, hejmara girtiyên hepsa Diyarbekir, nêzîki 150 kesi bû. Wek ez dizanim, hejmarên girtiyê hepsa Edenê ji, şoreşgerê Kurd, nêzîki 50 kesi bû. Li Ankara, Istanbûl û Izmirê ji, ev hejmar nezi 60-70 yi bû. Li gora ifadên abûkatan gotîne, li hepsa Elezîzê da, di meha Nisanê sala 1980 yi de, nêzîki 300 kes girti bûn. Di vê tarîxê da, hejmara girtiyên hepsa Diyarbekir, gihîştîbû 300 di. Her hawqasi ji, di bin girtîna ber çavi de bûn. Di 12 dê Ilonê da hejmara girtiya gihîştîbû 700 kesi. Hejmara kesên girtiyê bin çavi ji, weki li gora gotîne, “Adli Mûşavîrîk” ê zêdeyi 3 hezari bû. Piştî kû cûnta hate seri pêda, di meha Sebâtê sala 1981 i de, li gora vê tarîxê; hejmara girtiya gihîştê 4 hezara. Lê, li gora esasên “Adli Mûşavîrîk” ê li Diyarbekir, Mêrdîn, Urfa, Siirt, Wan, Hakkari û li van bajarên hejmara girtiya nêzîki 40 hezar kes bû. Ev kesa, bî destê leşker, polis û MIT ê ji malên wan, ji ser karên wan, wan birîne, demeki di girtîna bin çav de, di tuxayên leşker, di qereqol û di cihên lêdanê da bî kêmahî 10 rojan mane, eziyet û lêdan li ser wan çêbûne, hin ji wan; ifadên wan hatiye sitandin û hatine berdan, hin ji wan ji, bê ifade kirin piştî lêdan û eziyettan hatine berdanê, kû hînek ji vana ji anîne Diyarbekir, piştî demek derbasbû vana ji girtîne.

Beri kû cûnta were, bî kîrteki be ji, qanûn di hatin meşandin. “Yargîç” û “Sawci” bî bir û bawerî di derheqên tewgêra netewî Kurdistan de hişk û bî bîrîyar bûn. Yê kû ji vê bir û baweriyên bin ji, bî girani wan cezadîkîrîn. Lê bella, bî kîrteki be ji, li usûl û qanûna bî cih binin, tewrên wan bî hîndeki be ji, başbu. Tewrên wanê erîni hebûn. Ev ji tesîra hawirdorên wan û ji tesîra dan û sitendîna wanê bî demoqrati kû, adaletê temsîl dikîrîn, ji vê tewrê bû. Bî misaleki; dilekçeyên girtiya derheqên eziyet û lêdanê da distendin, gotinên wan qeyd dikîrîn. Lê bellê, tu caran, ji bona van eziyet û lêdana derxîna der, an ji lîserê bîsekîna dema tê dar erîni çênebûye. Vê nedidane ber

tewrên wekîri nedistendin ji bo kû Abûkati li ser dawa girtiyên xwe şop neajo mane’an derdixistin.

Bî taybetî, abûkatên girtiya derdixistin bozberî. Leşkerên hov, bê insaf, bê fam û yargîçan delileki piçûk ji, ji bona sûç û cezakîrîne têr didîtin. Ji bona maddeya ceza bî cih binin, heddê cezayê kêmahî bîkar dianî. Bî esasi, ev tewrên van kû mîrov bî erîni bibîne xeletîye. Lê çibeji, piştî kû cûnta hat û li gora bî cih anîne wê, ew tewrên wan me bî erîni hesapkir.

Di qanûn da, ji bona girtîne, pîvandîna li gora ecîbandîneye. Di mahkema leşkeriya örfi-idarê Diyarbekir de, “Yargîç” kû wezîfe dikin, ji nav van xeynî du “Yargîçan” pêda yê dinê, di vi tewrî da gellek hişk bûn. Bîrtîna bin çav, wek di qanûnde dane xuyakîrîna jê irêjtîr digirtin. “Adli Mûşavîrîk” bî zaneyî vê tewrê dom kir. Ancak, yê kû serbest hati berdan, bîrîyarê derxistîna wi, yê kû ji hepsê hatîbe wan di rojê da berdîdan.

SERXWEBÛN; Bî taybetî kû li diji tekoşîna serxwebûna gellên Kürdistan, ev girtîne çêbûne, girtiya li Diyarbekir dane cîvandîna. Ev girtin û ev dawayên kû hatîne vekîrîne, li diji wan, di vê demê da girtiyên şoreşger û welatparêz, ji bona; hêla vi kesî bî siyasi bîdin der û ji bona vi binin mahkeman tewrên wan çawa bû? Yani, ji vi girtîna li diji van bî cihanînen wan re hesasîyet çê bû?

ŞERAFETTIN KAYA; Kesên tîne girtîne, pêşî wan dixîne bîngirtîna berçav, demeki di di eziyet û lêdanê de ifadê wan tîne stendin. Hêja wan derdixîna pêşberî “Yargîç”. “Yargîç” ji bî kurtî bersîvên girtiya distînin. Hatta jê heye pîrs bersîvên kurt dibîre. Carna ji; li gora, ifaden di dosyayê dane bîrîyarê girtîne, an ji yê berdanê “Yargîç” distîne. Li vê derê her çikas xelet be ji, “Yargîç” bîrîyarê xwe; ifade kû di bin eziyet û lêdanê de hatîne sitendin, li gora van dîde.

Rewşa ifada bella kû eve, girti dema kû dertê ber “Yargîç”, ji bona girtiya, parastîna siyasi û imkana, derxistîna van, xeletî û bêrêyîya bî siyasi tîneye, bê imkana, çûki, iddianameka kû hatîbe hazîrkîrîna tuneye û bî vekîrîna dawa kamû ji, kes derneketîye peş “Yargîç”. Paraztîna siyasi ancak dema kû, iddianame bî hazîrkîrîna, li pêş “Yargîç” û li hola gohdaran çêdibe.

Demî kû wên dibêjin, di demê de, dawayên grûba hê vînebûbûn. Derheqên hin kesên girti de, li ber hin bûyeran dawa hatîbûn vekîrîn. Vana ji, dawayên grûbi ninbûn. Ji ber vê yekê ji, ji ber kû, di demên pêşîde dawayên siyasi ve bîbin, ji bo kû tesîrên nerîni li ser van dawayan çênebin, girtiya di vê demê da; tewrên paraztîna siyasi, bî cih neanin. Ancak, di dema dawayên grûbi hatîna vekîrîn, ev bî cih hat. Ji xwe bî hatîna cûnta ji, dawayên grûbi ji, hatîna vekîrîn. Ancak, beri kû cûnta were, di vê demê da ji; yê kû xwe endamên PKK ê ditin û habûna PKK diyarkîrîna der, dema ku; davêjin, wan yê grûbi vebûn hîngê paraztîna xwe bî siyasi bî vi bî cih binin ji hebûn. Ez vê ji bîdîm nişandan kû; paraztîna siyasi, vejîmandîna piştî girandîna iddianamê, dawa qamû û li gora rîhîntîna wê demê de, ancak mîrov dîde berçav.

SERXWEBÛN: Beri cûnta, dawayên siyasi yê hatibin vekirin habûn? Dî van dawayan da rewş çî bû?

ŞERAFETTIN KAYA: Wek lî johrê mîn got, beri 12 llonê hîn qismek dawa venebûbûn. Vana jî, jî bona çend kesa û jî bona hîn bûyeran vekirin. Vana jî 100 î zêdetir bûn. Lê dî van de jî, teşhira siyasi tînebû. Lî diji iddia, bî siyasi ne dîhate rîhêntin. Bî heba siyasi jî, ev çenedibû.

Misal; **Orhan AYDIN** û hevalên wî de dawaya hatibû vekirin, bî wî tewrî bû. Dawaya deheqê **Zeki YILMAZ** de jî, hatibû vekirin jî bî wî awayî bû. Dawa ne dawayeka grûbî bû, yek dî jî, dî dawayê da bir û bawerîya siyasi ne dî pêşde bû. Girtîya paraztîna siyasi kû bî cîh bianîna, piştî dawayan vana mezîna hînga were vekirinê ewê tesireka nerînî lî ser bî kîrîna, jî ber ev bir û bawerî lî wan hebû dî be kû parastîna siyasi, teşhîsa siyasi bî cîh neanîne.

Dî derheqê **Zeki YILMAZ** cezayê mîrnê, an jî cezayê 24 salî lî gohra qanûna bê imkane, bê rêye. Yek delîlek tenê dî dosyayê da heye. Ew jî, raporê balestîke kû derheqê wê çekê daye ku, ev çek dî demekî de dî kuştîna kesekî de hatiye bî karkîrîna. Kû, lî gohra wî delîlî dî derheqê kesî de ceza sitendîna bê imkane. Dî daweyeka wûsade û lî diji van delîla, paraztîna siyasi jî bêrêye. Kesekî kû bêjê ezê paraztîna siyasi bî cîh bînim lî ew sûçe kû bîxwe bî de qebûlkîrîna, 24 sal ceza bîxwe ne karê aqîle. Jî xwe dî dawê da jî, danû stendîne siyasi ne mewzû bûn. Dî dawa **Orhan AYDIN** û hevalên wî de, piştî kû dawa bî biryar bu, girtîya sloxan avêtin û teşhîra siyasi bî cîhanîna. Piştî kû; mahkeme, dî derheqê **Orhan AYDIN** de bîrarê bîdarîstîne, dî derheqê yêndîna da jî, jî 20 salî zêdetir stendîna ceza xwend; girtîyan; **Bimre kedxwarî, Bijî teko şîna nîzgariya netewa Kurd, Bijî PKK** avêtin, ev tewr, bî carekî; hîm pro-

testoya mahkemê, hîm jî, lî diji ev biryarîna mahkemê bû, çîmkî; mahkemê, biryarê xwe lî ser bîngeha îjadên kû dî eziyet û lêdanê da hatîne sitendîne dabû kû **Orhan AYDIN** û havalên wî bî emrê "Sawcî" ev îşkence lî wan dibe, û eziyet û lêdan dî hîzûra "Sawcî" de îlî wan çêdibe dî îfadên xwede dabûn. Raporên wanê îşkence û eziyetê jî dî dosyayê wan de hebûn.

Dî nav protesto û teşhîra siyasiya lî diji ev biryarên bê heq dî salonê de dî nav gohdaran de sebîkî 11 salîyî tewrê xwe danibû. Ev sebîyê bîrayê **Abdurrahman KAYIKÇI** dî demek dîrêj de, dî girtîna bî çav de bû gellek eziyet lê kîrîbûn.

SERXWEBÛN: Beri 12 î llonê, rewşa hepsa û rewşên şoreşger û welatparêzên dî hepsa da çî bû?

ŞERAFETTIN KAYA: Beri 12 î llonê, tewrê wan, dî hepsa de, wekî iro jî hîşkî nînbûn. Zîlm û zorbazîyên wan jî, wekî ana nînbûn. Lê, disa jî wekî rewşa lî hepsên normal eziyet û zîlma vana hê zêdetir bû. Lî gora ditîna karbîdestan pêştî, weşîna nedîxîstîna hepsê. Jî xeynî; kitabên lî ser Atatürk, lî ser millîyetçîtiya Tîrk hatîne nîvisandîna, tî kitabekî jî netîxîstîna hepsê û xwendîna yêndîna jî, yasaq bû. Girtîya; lazmaniye xwe, jî derva nedîkarîbûn bînim cîh. Têra raketîna girtîya, doşek û lîhêf, tînebûn. Imkana şûştîna van jî, tînebû. Girtî; bî sîppîya dîketîna. Kitabên qanûnan jî, hatîbûne yasaqîrîna. Girtîyên jî eziyet û lêdanê dî anîna, wan tedawî nedîkîrîna. Yêndîna kû, bî nexweşîne dîketîna, nedîbîrîna doktorîna û nexweşxanê. Bî hînek zorê, car bî carna, doktorên pratisyen dîhatîna û ew jî, lî rûkên girtîya dîrîhêntîna, lî wan gohdarîdîkîrîna û bê aleqetîya nexweşînen wan dermana dîdan.

Wekî ku, lî gohra gohdarî û ditîna mîna, dan û stendînen girtîya baş bûn. Yekîti û piştîgirtî dî nav wan da hebû.

Ez, bî girtîyê kû paraztîna wî mîna danîbû serxwe, bî wan re, dan û stendînen mîna; lî ser dawaya û pîrsgrîkên dawayan bû.

Hîma hîma, jî her kesên girtîyê siyasetan re, kefaletîya abûkatî, mîna dîkîr. Dî xebêrdanên navbera me de, wekî kû ez tî dîgîştîm; dî nava siyasetan de, dan û stendîne erîne, dî rewşa hepsê û derheqên hî nîqtan de, ditîna wan nêzîkî hev bû, hevalbendîya wan çêbûbû. Kû dî wê demê da, jî bona jîna wekhevi (komûn) de yekîti, jî bona mesela avakîrîna yek komunekî, jî bo hevalbendîya nava komuna jî, dîhate axaftîna û lî serê xebêrdîdan. Lê, ev xebêrdan û dan û stendîna, beri kû, hepsa yekemîna bî mehekî vala bîkîna destpêkîrîbû. Lî gohra ditînen mîna, tî netîceki jî dernexistîna. Dema kû ev dan û stendîna hebû, girtîya derbasî hepsa duyemîna kîrîbûn. Bella kû kawûşa jîhev dîrî xîstîna, dan û stendîna wan jî bê îmkana bû. Ev rewşa kû dî nava hepsêda bû, bî tevayî jî bona nêzîkbûna van mesela îmkana mîna tînebû.

SERXWEBÛN: Lî diji van girtîna, tewrê kes û hêlên huquqî, sazûmanên demokratî û tewrê rojnama çîbû?

ŞERAFETTIN KAYA: Ev pîrsa we bî gumanîm kû, dî derheqê rewşa beri 12 î llonê dabe. Dî wê demê da, bella karbîdestîyê sîvîlî, lî ser sazûmanê bû, jî ber wî awayî jî, xebat û dan û stendîna jî bo hîna tîştan bî îmkana bû. Jî bo sekna, lî diji van girtînen bêrê, bî taybetî jî, jî bo kû lî diji rêtengîya paraztîna girtîya û lî diji eziyet û lêdanên bîncavîde, lî diji van tîştîna bî gîştî xebatên me yê erîne lî hîna dera bî cîh me anî. Lî diji van tîştîna hîna tewrê me çêbûn. Jî ber kû em, wekîlê girtîya bûn; me vana jî kesên berpîrsîyara re dabu diyarkîrîna. Me serî, lî hîna cîha da, lê, bersîvên me nedan. Wezîrên adaletê û komala yekîtiya abûka-

ta, tenê bersîvên me dan. Komala yekîtiya abûkata, kopîyekî jî van diyarkîrînen me şandîbû, cem wezîrê adaletê, bersîvên kû stendîbû jî, bî nîvîseki va jî mera şandîna. Wezîrê adaletê jî, bersîvên xwe bî nîvîsî jî mere şand. Dî herdû nîvîsande jî, jî bona van pîrsgrîka "ev şîkayet bella kû me îlaqadar nake, îlaqadariyên wan îrfî-îdarê ne, tî ma'emeleki em nîkarîna bî cîh bînim..." Dî bersîvên nîvîsên wan de, ev hatîbû nîvîsandîna.

Me, van bêrêyîya; jî gîştîki sendîqên Tîrkîyê, raxîstînare, avayîyên demokratîkre, dî wê demê da kowarên kû derdîketîna jî wan re, rojname, jî partîyare me hîm jî bî dî û bawên girtîya daye diyarkîrîna. Rojname û ev awayî bî rastî jî dî lî ser vana, ez bawerîm ku nesekîne. Ger kû, tîştîki wan bî cîh bîhatana evê, rojnama bînvîsandîna û wana jî, evê dîderheqê xebatên xwe da jî me re bîdana xuyakîrîna.

dî wê demê da, van tewra me jî endamên parlamentoye re jî şandîbû. Kû parlamentekî jî, belge jî me xwestîbû. Nameyên dî û bîvavên girtîya, îfade û raporên, dî derheqê eziyet û lêdanên lî ser girtîyan de, tîr nedîtîbûn. Kû ev parlemeter jî, piştî demekî dîna hate gîtinê. Wî berdîna û disa girtîna. Ew bîxwe jî, dî bîna eziyet û lêdana da derbasbûbu...

Yekîtiya abûkatên komala Îstambolê, avayî û rêxîstînen şoreşger, sendîqa, bî taybetî jî, yekîtiya hukûçîyên nûdemî, lî ser van pîrsgrîka jî dîl dîsekînin. Jî xeynî rewşa hepsa Diyarbekîr, lî ser bêrêyîya, eziyet û lêdana, kêmahî û xeletîyên mahkemên yêndîna hêlên dîne, lî ser van dîsekînin. Lê ev xebat tîr nedîhat. Lî gohra bawerîya mîna, ev, jî tewrê qomûtanên îrfî-îdarê û jî tewrê mahkeman, jî sazûmana wê hîngê kû lî ser van tîştîna zêft û hîşkî dîsekînin jî ber van sebebînbû.

Nîvîs berdewam dîke

Katliama Lî hepsa Diyarbekîr

Qîrkîrîna endamê KM-PKK **MAZLUM DOĞAN**, gellek tekoşerên **PKK** î û welatparêz hatîna qîrkîrîne.

Cûnta faşîste kedxwar herba lî diji, gelê Kûrdîstan û rêberê wê vekîrîye, bî gîştîki dijwariya xwe dom dîke. Ne bî gîrêdayîya mafê mirovatîyê û wekhevîyê em dev jî wî berdîna, bî tevger û sazûmanîya xwe lî diji gîştîki ka'îdê pêşketîna mirovatî û civatîyê hetta kû; bî cîh anînen xwe ev faşîst, lî diji hukûkî ka'îdê xwe jî dîsekînin. Jî mehan ve lî ser girtîyên esîrên zîndanîna eziyet û lêdanên kû bî cîh tîne, ne lî gora aqîlê insanîna. Bî van dijwariyên xwe jî, berxwedanên girtîya lî hepsa bela kû bîna nexîstîye û nemelîsandîye, vî hîngê dest bî qîrkîrîne kîr.

Bî van pêkanînen xwe dî netîcêda, lî hepsa Diyarbekîr, dî nav wan de sazvan û endamên **PKK** î, rêzanê bî rûmet **MAZLUM DOĞAN** û gellek dîlxwazên Partîyê û hîna jî şoreşgerê girtîyê grûbên dîna hatîna qîrkîrîne.

Roja 21 î Adarê 1982 yan de bî sebebê kû protestoya bîrçîbûnê dî demekî dîrêj da dest pê kîrîbû û jî bo vî berxwedanê bîşîkînin bî îrîşên xwe yê dijwar, dîzî û rûşî va 13 berxwedîna hatîne qetîlkîrîna. Lî hêla diji wek lî gora axaftînen dî nava gel de dî nava ev sê mehan de hêjmarên kuştîya 38 e. Jî ber kû, jî demek dîrêj va kedexekîrîna ditîna girtî û malîyên wan heye, zîlm û zorbazîya kû dî ser, malîyê girtîya ye, dî derheqê vî bûyerê de sitendîna xebêrên bî rewşeka tevî, bê imkane. Jî xwe jî ber vî yekê, jî hejmara kuştî-

ya karbîdestên hepsê dîveşîrîna.

Wekî ku; xebêrê jî **SERXWEBÛN** ra hatîne qîrkîrîna bî wî awayî çê bûye. Bella ku, berxwedanê dî hepsê da, bîrêxîstîna dîke, dî der heqê eziyet û lêdana de nîvîsan bî dan û stendîne xwe dî de derva û dîweşîne, jî ber van yeka, **MAZLUM DOĞAN** dî meha Adarê de tîdîxîna bîna eziyet û lêdaneka dijwar. Hettanî 21 î **NEWROZÊ** eziyet û lêdanê kû ne lî gora aqîlê mirova lî serê bî cîh tînin, piştî van çîma kû berxwedan berdewamdîkîna, wê hîngê wî dî "hücrê" da, bî hovîna dî xemqîmîna û qetîdîkîna. Piştî kuştîna **MAZLUM** berxwedanên girtîyên hepsa Diyarbekîr bella kû hîna zêdetir bê serxwarî bîlîndîna wê hîngê; karbîdest û pêxwazê cûnta faşîst, wekî sehên har û dev bî gîlêz îrîşî ser girtîyê hepsê dîkîna. Û bî vî îrîşa qîrkîrîne jî, dî netîcê da gellekî militan jî jîna xwe dîbîna.

Dî cejna gelê Kûrdîstan "hebûna geli û bî rêketîna azadîyê" **NEWROZÊ** de dî vî qîrkîrîna kû bî cîh hatiye, yêndîna kû jî jîna xwe bûne, pîranîya wan tekoşerên **PKK** î ne, yêndîna dîna jî, jî hîna tekoşerên **PKK** î ne, yêndîna navên wan hatîne diyarkîrîna, jî nav wan heval **Cemal KILIÇ**, **Önder DEMIRKOL**, **Tahir ŞAHİN** û bî pîranî tekoşerên **PKK** hîna jî, jî grûba Partîzan û jî grûbên dîne ne.

Bî **MAZLUM DOĞAN** re, bî gumanîyeka zêdeyî, yêndîna hatîna kuştîna û hettanî endîna hay û guman jî jîna wan tîneye, kû nehişeka mezin dî derheqê jîna wan de heye, endam û rê-

berên **PKK**; **M. HAYRI DURMUŞ**, **KEMAL PIR**, **YILDIRIM MERKIT**, **ALIRIZA ALTUN**, **MUSTAFA KARASU**, **H. HÜSEYİN KARAKUŞ** û **MUZAFFER AYATA** ne. Hejmara kuştîya û navên wan, bela kû bî temami-nehatîye xuyakîrîna, jî ber van sebebî; jî demek dîrêjva bella kû jî mehan vî da tî xebêr jî qavîşên 35. û 37. nayên sitendîna û îrîşên kedxwarên karbîdestan jî, lî ser rêber û militanên vî hêlêne, jî ber van yekaye, xebêr baş nayên sitendîna. Lê, yekî kû çûye lî "morga" (cîhê meytî) nexweşxana leşkerîya Diyarbekîr meytê xwe rake, lî morgê gellek laşê insana dîbîne.

Nas û malîyên girtîya, jî ber pêlê berxwedana tekoşîne, kû dan û sitendîne malî û girtîya hatiye qedexekîrîne, bî gumanîya hîna tîştîna lî hepsê çêbûne, bî vî şîkê, jî bo kû girtîyê xwe bîbînin gelek xebata dîkîna. Lê, ev xebata wan tî netîceyekî nesitendîye û dî derheqê vî bûyerê da jî, tîştîki nakeve destên wan û paşde vedîgenn. Bî hepsa Diyarbekîr, dan û sitendîne gel hatîne qedexekîrîna. Gel û hepsê jî hev qetandîne. Jî ber van jî, hejmara kuştîya dernakeve derva. Yêndîna hatîne kuştîna, jî van şehîda **MAZLUM DOĞAN** lî gundê "Yaşaroglu", **ÖNDER DEMIRKOL** û **CEMAL KILIÇ** hettanî neha lî kuderê hatîne veşartîna nexuyaye.

Lî hêla dîna, jî ber vî bûyerê, dî nav malî û nasên girtîyan de, nexweşîya kû derketîye derva lî diji vî bêrêyîyê, bî tewrê tekoşîna tevger datînin. Jî ber vî yekê, zîlm û zorbazî jî, lî derve-

yi hepsê jî lî dar dîkeve.

QIRKIRIN LI ALEMA GIŞTI PÊL DA...

Bela kû vî qîrkîrîne bî pîlanên rûreş, hov û dîzî bî cîh anîne, bûyer hetta demekî jî alema gîştîre veşartî ma. Lê lî derve, dî derheqê bûyerê da, xebat û dan û sitendîne kû hatîne kîrîne dî netîca van de; weşînen beyanî, sazûmanê TV lî ser vî bûyerê û xebêrê sekînin pê da, bûyera kû jî alema gîştî dîhate veşartîna, dî nava alema gîştî de derketî derva. Jî ber van tesîra cûnta faşîsta kedxwar, bê înkarkîrîna û bê çare ma. Bî awakî derew lî rewşa bûyerê xwedî derket. Wezîrê derve yê Tîrkîyê dî weşînen radyoya de, rastîya bûyerê dî de der û bî rûşî "kuştîna wan ne bî netîca eziyet û lêdanêye, xwe xenîqandîne, bî nexweşîne ketîne û mîrîne..." Bî vî derewê û bê heya bûyerê bî wî awayî da der.

Tekoşîna wî ya şoreşgerî lî derva û piştî girtîna û ketîna zîndanê, bî gîrêdayîya serfîrazî û rûmetîya tekoşîna nîzgariya gelê Kûrdîstan û rêberîya **PKK** bîrvîrvanîya **MAZLUM DOĞAN** bî dost û dijîmîna tî naskîrîna û tî zanîna. Diyarkîrîna xwe xenîqandîna wî, jî derewekî pêştîr pêşte naçe. Çîmkî; baş tî zanîna kû, xwe xenîqandîna ne jî bona şoreşgerê proleter û rêberê bîrvîrvîr **MAZLUM DOĞAN** raye, kû bîbe bîbe ev, jî bona kesên bê çare, sermayexwaz û jî nexweşgera ra ye. Kû bê deng derbasîrîna vî bûyerê, vî derewê dîde

xuyakîrîna. Jî bona vî daweya mezîna û bî rûmetra xîzmet bîke, bî agahdarîya yek roj tenê jî, bî vî jîna fedayîyê dozê va gîrêdayî bû. Jî bona vî dozê gîringîya jîna xwe zaneye, hogîrê **MAZLUM DOĞAN**, ne xwe bîxenîqîne, bîranîna vî tîştî jî, jî bona wî bê imkana.

Rastîyên vî bûyerê lî diji propaxandê dijîmîna

Qîrkîrîna hîm dî şeva **NEWROZÊ** da, hîm jî lî ser girtîyên qavîşê 35. û 37. (bî esasî ev der cîhê mîrnêne) bî cîh hatiye. Ev pîlanekî bî zanîstî û qîrkîrîna gîştîki girtîya dî de xuyakîrîna. Bî taybetî, bî pîranî jî gîrîşên rêberên **PKK** daye ber çavên xwe. Û ev bûyer dî dema kû mahkeme ketîne merhala paraztîne de û bîdarîstînen kû bîrvîrvîr lî serê dane, nadîna ber çavên xwe, jî van yeka bûyerê bî cîh anîne. Zanîstî û pîlanên wan jî ber xwe ev bûyer dî de der.

Gîştîki hêzên siyasi û sazûmanên navnetewî. Em bî bîrvîrvîrî lî ser kedxwarîya cûnta faşîst, bî cîh anînen wê û qîrkîrîna hepsa Diyarbekîr bîsekînin. Prowakasyon û demagojîyên wê yêndîna derew, rûşîyên wê betal bîkîna. Bêrêyî, rûşîyê î hovîtiyên wê derxîna der, vî bûyerê û zorbazîyên wê protesto bîkîna. Jî bo kû hîna qîrkîrînen nû bîdîna sekînanîna, gavên xwe bî hevra bavêjîna, em yekdest û piştîgirtîna hev bînim...!

***

Baştarafı S :20'de

1MAYIS

Sıcak bir devrimci ortamı yaşayan Ortadoğu'da, son yıllarda gelişen Kürdistan Ulusal Bağımsızlık mücadelesi hızlandırıcı bir etki yaratmış, kilit bir devrim özelliğine sahip olmasından ötürü de daha gelişmesini ilk yıllarında emperyalizmin bölgedeki varlığı için bir tehdit haline gelmiştir. Şu açıktır ki, bölgede bir bağımsız Kürdistan hayalini görmek dahi, en az Türk sömürgeciliği kadar emperyalizmi de can evinden vurmaktadır. Bölgede bağımsız bir Kürdistan demek, her şeyden önce bir numaralı uşığı Türk yönetimini yıkılması demektir. Yine bu, bölgedeki gerici ittifak içinde onarılmaz bir çöküntü olacak veçözüksüzlüğe giren bir çok sorun devrimle sonuca ulaşarak, emperyalizmin tümüyle Ortadoğu'dan kovulmasına yol açacaktır. İşte bu nedendir ki Kürdistan Bağımsızlık mücadelesi tüm emperyalist sistem için bir çıban başı durumundadır. Kürdistan daha şimdiden bir savaş alanı haline getirilmiş, bir çok köy askeri birliklerin yanısıra uçakların bombardıman saldırılarına da maruz kalmıştır. Halka karşı düzenlenen alçakça saldırılar ve cezaevlerindeki insanlık dışı uygulamalar ise artık bilinen bir gerçektir.

Sömürgeci faşist Türk devleti bütün gücünü ortaya koyarak gelişen bağımsızlık mücadelesini ezme için temel amacı haline getirirken, Kürdistan'da böyle zorlu bir savaşı omuzlama gücünde olan tek sınıf şüphesizki ancak proleterya olabilir. Bağımsızlık savaşının hummalı bir hazırlığı içinde bulunan proleteryanın temsilcileri, bu gerçekten hareket ederek sürdürdükleri savaşın zafere ulaşması için, mümkün olan tüm çabayı harcamakta, başta Türkiye devrimci güçleri olmak üzere bölgedeki tüm ilerici güçlerle ilişkilerini geliştirmeye çalışmaktadırlar.

Ancak, yaşadığımız dönemde Kürdistan proleteryanının tarihi rolünü ve karşı karşıya bulunduğu görevleri kavramak ve onun temsilcisi olmaya hak kazanmanın ne demek olduğunu anlamak açısından, Kürdistan proleteryanının ortaya çıkış koşulları ve bugün içinde bulunduğu duruma kısaca değinmek gerekecektir.

II. paylaşımlı savaşın ardından ABD emperyalizmi önderliğinde geliştirilen yeni-sömürgecilik ilişkileri içine giren Türk devleti, bu yarıdan itibaren Kürdistan'ı da ekonomik sömürüye açmış, bu ise sınırlı olsa kapitalist ilişkilerin Kürdistan'a girmesine neden olmuştur. Kürdistan'ı osmanlı imparatorluğundan miras olarak alan sömürgeci Türk devleti, zayıf ekonomik temelleri nedeniyle Kürdistan üzerindeki hakimiyetini 1940 yıllarına kadar askeri zor temelinde bir siyasal egemenlik biçiminde sürdürmüştür. Emperyalizmle girdiği bu yeni ilişkiler sonucu ucuz emeğe gereksinimi artıp zenginlik kaynaklarının önemi kendisini duyurdu. Kürdistan üzerindeki ekonomik sömürü ve talanı hızlandırmıştır. Bu süreçte, Kürt egemen sınıfları isyanların bastırılmasıyla tümüyle Türk burjuvazisinin bir ajanı olma yoluna girerken, emekçi sınıflarda eski serflik bağlarında koparak, kısmen proleter kısmende özgür köylü duruma gelmeye başlamışlardır.

Kürdistan'daki proleterleşme, ülkenin kendi iç dinamiklerinin gelişmesi sonucu olmayıp, tümüyle Türk kapitalizminin Kürdistan'a girişi oranında da olmuş ve ancak buna bağlı bir gelişme göstermiştir. Sömürgeci kapitalizmin kırdaki feodalizmi çözmesi oranında topraktan kopan köylülük, Türkiye ve Avrupa'nın metropol kentlerinde en tortu işlerinde, Ege-Çukurova bölgesinde ise toprakta ırgatçılık biçiminde proleterleşirken, Kürdistan'da da zenginlik kaynaklarının talanına yönelik devlet işletmelerinde proleterleşme süreci içine girmiştir. Toplumun ve ulusun gelişimi doğrultusunda olmayan bu proleterleşme, modern anlamda bir proleterleşme yaratmadığı gibi, çok dengesiz bir gelişmeye ortaya çıkmıştır. Taşkınlıkları çok geri ideoloji ve inaçlarla yabancı bir toplum içinde proleterleşme sürecine sokulan bu insanlar, yeni düşünce ve inançlarla bütünleşemedikleri gibi eski anlayışlarından da kopamamış, bu ise Kürdistan proleteryanının çağın çok gerisinde kalmasının önemli bir etkeni olmuştur.

Köylülük sınıf yapısı gereği kendisini örgütleyemediği gibi, proleterya da çağın üzerine yüklediği sorumlulukları yerine getirmek bir yana, yakın bir döneme kadar bulunduğu durumu kavramaktan dahi uzak kalmıştır. Hücrelerine kadar dağıtılmaya çalışılan ve bunun yerine tümüyle Türk kapitalizminin ve Türk burjuva uluslaşmasının hizmetinde olan bir kurumlaşmanın yaratılmaya çalışıldığı bir toplumda, elbetteki proleterya da çağdaşlarının içinde bulunduğu durumda olması beklenemez. Kendisi için bir sınıf olmaktan çok uzak olan Kürdistan proleteryanının, sosyal ve ulusal kurtuluş sorunuyla tanıştırmak,

onu bu mücadeledeki gerçek yerine oturtmak, ancak dışarıdan götürülecek bilinçle gerçeklik kazanabilir.

Fakat, Kürdistan proleteryanına bu bilinci kim götürecektir, Kürdistan proleteryanının karşı karşıya bulunduğu tarihsel sorumlulukları yerine getirmesinde kim ona yol gösterecekti? Bütün bunlarda, Kürdistan için 1970'li yıllara gelindiğinde dahi henüz çözümlenmiş sorunlar değildi.

Dünya halklarının bağımsızlık mücadeleleriyle ardarda zafere ulaştıkları bu dönemde, Türk burjuvazisinin bir ajanı durumundaki yerli hakim sınıflar böyle bir sorunu tanımadıkları gibi, küçük-burjuvazide böyle bir görevi yerine getirecek yetenekte değildi. Bir yandan diğer parçalarda gelişmekte olan ilkel milliyetçiliğin bir uzantısı durumunda olan bunlar, diğer yandanda Türkiye'deki bu nitelikli hareketlerin Kürdistan'daki etkileri ile oluşan reformist-burjuva akımların temsilciliğini yapmaktadırlar. Bağımsızlıkçı bir ideolojiden uzak, otonomi ve özerklik gibi çağdışı taleplerle hareket eden küçük-burjuvazinin temsilcilerinin Kürdistan proleteryanının sosyal ve ulusal kurtuluş talebine cevap vermesi mümkün değildi.

Kürdistan'da proleterya hareketinin gelişimi 1973 yıllarından sonra başlamaktadır. Bu yıllar, Türkiye'de devrimci hareketin hızlı bir gelişme gösterdiği, Asya ve Afrika'da bir çok halkın bağımsızlık mücadelelerini yükseltmek zafere ulaştıkları bir dönemdir.

Bütününü unutturulmaya çalışılan Kürdistan sorununda, dünyadaki ve Türkiye'deki gelişmelerinde etkisiyle bu dönemde canlılık kazanmış, bu sorun etrafında oluşan bir grup, Marsizm-Leninizm klavuzluğunda ele aldıkları Kürdistan Bağımsızlık meselesinin çözüm yöntemlerini araştırmaya başlamışlardır. Proleterya hareketinin gelişiminin birinci dönemi olarak değerlendirilecek bu süreç, 1973 yılından 1977 yılına kadar devam etmiş, yoğun bir araştırma ve tartışma ile geçen bu dönem Program Taslağı'nın hazırlanmasıyla sona ermiştir.

Proleteryanın temsilcileri olma iddiasında olanlar için bu dönemde görevler çok ağırdı. Tam bir örgütsüzlük içinde bulunan ve her türlü ulusal-toplumsal öz çıkarlarından uzaklaştırılan halka bağımsızlık bilincini taşımak, onu proleteryanın öz örgütlenmesi etrafında bağımsızlık temelinde örgütlemek bu görevlerin başında geliyordu. Fakat, o güne değin bu konuda tek bir adım dahi atılmış değildi. Bu süreç içinde, Marsizm-Leninizmin klavuzluğunda ülke koşullarının, tarihin ve dünya devrim pratiğinin incelenmesi ile Kürdistan proleteryanının öz ideolojisini yaratmada önemli mesafeler kateten bu küçük grup, sayıca çok az olmasına rağmen daha ilik anda proleteryanın gerçek temsilcisi olmaya layık olan tek güç olduklarını ortaya koydular.

Bu nedenle de, henüz işin başlangıcında iken çok yönlü bir saldırıya maruz kaldılar. Sosyal-şoven akımlardan, reformist-Kürt milliyetçilerine kadar bir çok güç saldırılarına daha bu dönemde başlarken, sömürgeci Türk devleti de yoğun bir izleme ve önderlere komplo hazırlıkları içine girdi. Çok yönlü süren bu saldırıların doruk noktası ise, mücadelenin önderlerinden Haki KARER'in 18 Mayıs 1977'de Türk sömürgecilerinin ajanları tarafından katledilmesi olmuştur. Haki KARER'in katledilmesi olayı, düşmanın mücadeleye ve önderlere karşı komplo hazırlıkları içinde olduğunu ortaya koyarak, böyle bir hareketin gelişmesine kan ve barutla cevap verileceğini gösterdi.

Ancak, Kürdistan devrimcilerinin düşmanın Haki KARER'i katledilişi ve yeni komplo hazırlıklarına verdikleri cevap, devrimci mücadeleyi daha üst boyutlara ulaştırmak olmuştur. Haki KARER'in kaybında duydukları acıya rağmen, onun anısına en çok layık olanı yapmaya çalışarak 1977 Eylülünde Program Taslağı'nı hazırlayıp tartışmaya sunmuşlardır.

Program Taslağı'nın hazırlanarak tartışmaya sunulması, 1979 sonlarına kadar sürecek olan yeni bir dönemi başlatmıştır. Bu dönemde hareketin teori ve programı halk kitleleri içinde ajitasyon ve propaganda ile yaygınlaştırılmaya, bağımsızlıkçı düşünce halk yığınları içinde kök salmaya başlamıştır. Hareketin politik gelişme dönemi olarak değerlendirilen bu aşamada saldırılar daha da yoğunlaşmış, mücadelenin ancak şiddet temelinde gelişebileceği açıklik kazanmıştır. Devrimci iddiasında olan bir çok güç, harekete karşı kadro ve sempatanların katledilmesine kadar varan saldırılar düzenlerken, sosyal-şoven akımlarda saldırılarını yoğunlaştırmışlardır.

Bağımsızlıkçı ideolojinin halk kitleleri içinde kök saldığını ve mücadelenin günbe gün yükseldiğini görenek ürküntüye kapılan sömürgeci-

ler, bir yandan ajan örgütleri vasıtasıyla saldırı ve komplolar düzenlerken, diğer yandan da sivil-faşist güçlerini ortaya sürmüşlerdir. Fakat, Kürdistan genelinde sivil-faşist güçlere karşı geliştirilen mücadelede önemli başarılar elde edilmiş, bu güçler bir çok yerde geriletilerek dağıtılmışlardır. Türk sömürgecileri ve sivil-faşist güçlerle birlik halindeki feodal kompradorların saldırılarında bu dönemde yoğunluk kazanmıştır. 1978 Mayısında Halil ÇAVGUN'un Hilvan'da yerli egemen sınıflarca katledilmesiyle hızlanan bu mücadele, dönem boyunca sürmüştür.

İdeolojik ve politik alanda hızlı bir gelişme gösteren bağımsızlıkçı mücadeleyi durduramayan sömürgeciler, 1978 sonunda kontrgerillanın Türk ordusu içindeki ajanlarına planlanan Maraş katliamını düzenleyerek, geleceğe ilişkin planlarında ortaya koymuşlardır. Maraş katliamı, Kürdistan'da gelecekte olan bir harekete verilecek cevabın katliam, işkence ve saldırganlık olacağını açıkça göstermiş, Haki KARER ve Halil ÇAVGUN'un katledilmesiyle sindirilemeyen bağımsızlıkçı mücadele daha gelişkin bir katliamla sindirilmek istenmiştir.

Kürdistan'ın inkarı temelinde ve burjuva milliyetçiliğinden kaynaklanan tüm görüş ve akımlar kıyasıya eleştirilerek proleterya önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesinin stratejik ve taktiklerini ortaya koyan parti programı ve kuruluş bildirgesinin kitlelere sunulması ile 1978 sonlarından itibaren bu dönem yerini Kürdistan proleteryanının öncü müfrezesinin ve kitlelerin örgütlenmesinin gerçeğe dönüştürülmesine çalışıldığı üçüncü döneme bırakır. 1979 yılından itibaren, merkezi düzeyden başlayarak bölgesel düzeylere kadar bir örgütlenme faaliyetine girişilmiş ve bu örgütlenme çabaları geniş halk kitlelerine kadar bir yaygınlık kazanmıştır. Kızgın bir mücadele ortamı içinde süren bu gelişmeler, tüm Kürdistan yanında geniş bir sempati ağı yaratmış, halk kitleleri coşkuyla karşıladıkları PKK hareketinin etrafında en aktif şekilde mücadeleye katılmışlardır. Hilvan olaylarında bu yıllarda genişleyerek giderek Siverek'i de içine almıştır. Ancak, örgütsel çalışmalar bütün bu gelişmeleri kucaklayamamış, genişliğine bir gelişme söz konusu iken örgütsel alanda fazla bir başarı sağlanamamıştır.

Fakat burada şu belirtilmelidir ki, gelinen noktada artık Kürdistan'daki örgütsüzlük olayı parçalanarak, proleteryanın önderliğinde yeni temelde bir örgütlenme olayı başarılmıştır. Kürdistan halkı, tarihinin hiç bir döneminde tanık olmadığı ulusal ve toplumsal birliği, PKK tarafından yükselen bağımsızlık mücadelesinde görmüştür. Gelişen bu mücadele, aşiret, mezhep, aile vb. ilişkilerle parçalanarak, adeta birbirine boğazlatılan halkı tek bir çıkar etrafında bütünleştirmede önemli mesafeler katetmiş, ve bununla yetinmeyerek Türk ve Kürt halkları arasındaki her türlü sahte birlik sloganlarını yerle bir ederek, özgürlük ve bağımsızlık temelindeki gerçek birliğin ön koşullarını yaratmıştır. Salih KANDAL, Cuma TAK gib onlarca Kürdistan devrim şehidi'nin kanyla elde edilen kazanımlar, halkın bilincine ve yüreğine kazınmış, orada yer etmiştir.

Türk burjuvazisinin devleti faşistleştirmeye ve harekete bütününü imha etme yöneldiği bir dönemde, hareketin kadrolarının dışarıya taşınarak yaşatılması sorununda kendisini dayatmış, Türkiye kamuoyunun devrimci güçlerinin kafalarının günlük çatışmalar içine gömdükleri böyle bir dönemde geleceğin önceden görülmesiyle gerçekleştirilen bu eylem, Türk devletinin 12 Eylül 1980'de ulaştığı askeri-faşist yönetimine karşı en güçlü cevap olmuştur.

Kendi deyimleriyle "anarşi ve terör"ü önlemek, "ülke birlik ve bütünlüğü"nü tehdit eden "bölcüklük" tehlikesini ortadan kaldırmak, ülkeyi içine düştüğü ekonomik bunalımdan çıkarmak için yönetime gelen askeri-faşist cunta, daha ilk günden başlayarak Türkiye ve Kürdistan devrimci güçleri üzerinde yoğun bir tutuklama ve katliam operasyonuna girmiştir. Böyle bir duruma hazırlıksız yakalanan devrimci güçler, önemli darbeler yiyerek büyük bir dağılma gösterirken, PKK, daha cuntanın gelişinden bir yıl önceye varan çalışmalarıyla gücünü önemli oranda korumuştur.

Ülke dışında faaliyetler sürerken, ülkedeki direnişte gösterilen kahramanlık örnekleriyle daha da geliştirilmiş, cuntanın halk üzerindeki sindirme operasyonlarına karşı çetin bir mücadele yürüten devrimciler, proleter kararlılığın ve halkın kahramanlığının örneklerini sunmuşlardır. Çıkan çatışmalarda onlarca PKK partizanı şehit düşmüş, kanlarının ülkelelerinin bağımsızlığı gibi soylu bir dava uğruna akıtmaktan çekinmeyen bu insanlar, halkımızın direniş geleceğinin yaratıcısı ve tek temsilcileri olmuşlardır. En zor koşullarda dahi

düşmana karşı direnişin sembolü olan PKK partizanları, cezaevlerinde de mücadeleyi yükselterek düşmanla çetin bir hesaplaşmanın her yerde ve her zaman yapılabileceğini ortaya koydular. Yaşamlarının her anı işkence odalarında geçen proleteryanın bu yiğit önderleri, ölümleriyle dahi düşmanın acizliğini ve çöküşünün kaçınılmazlığını kanıtladılar. Zafere olan inancı, Parti'ye ve halka duydukları sonsuz bağlılığı direnişlerinin bayrağı haline getirdiler.

PKK hareketi ülke içinde, ülke dışında ve zindanlarda mücadele bayrağını yükseltirken, proleteryanın temsilcileri olduğunu iddia eden güçlerse soluklarını çoktan Avrupa ve diğer dış ülkelerde almışlardır. Artık direniş diye bir sorunun olmayacağını, devrimci güçlerinin tükendiğini, bitip-mahvolduklarını haykıyor, bunun ağıtlarını yakıyorlardır. Ancak, yurt dışında yaşayabilmek için bir kaç devrimci söz etmek zorunluydu. Ülkedeki dernek ve gazete faaliyetlerini ülke dışındada sürdürmeye çalışarak, mücadeleyi yalnızca bununla sınırlı tutacaklarını ortaya koydular. Direniş diye bir sorunların olmayan bu güçler, bir yandan da başka örgütlerin himayesi altına girerek onların bir yan kolu durumuna dönüştüler.

12 Eylül faşist cuntası sonrası gelişmeler de yeni sorumluluklar ve görevler dayatmıştır. Bunların dışında, örgütlenme, birlik ve mücadele sorunu gelmektedir. Tarihsel öneme sahip olan bu görevlerin yerine getirilmesi, zafere ulaşmadaki ilk adım durumundadır. Bu tarihsel sorumluluğunun bilincinde olan PKK hareketi, örgütlenme ve birlik sorununu mücadele sorunundan ayrılmaksızın direnişini sürdürmüş, güçlü bir örgütlenme ve birliğin, ancak güçlü mücadele temelleri üzerinde gerçekleşeceği bilinciyle hareket etmiştir.

1981 Temmuzunda da bir çok zorluğa rağmen sıcak bir savaş ortamında gerçekleştirildiği Parti I. Konferansı ise, bu direnişin zirveye vardığı nokta olmuştur. Geçen dönemin değerlendirilmesinin yapıldığı, kazanımların, hata ve eksikliklerin ortaya konulduğu PKK I. Konferansında geleceğe ilişkin görev ve sorunlarda ortaya konulmuş ve belli sonuçlara ulaşılmıştır.

Türk faşist cuntasının tüm devrimci güçleri ezdiğini iddia ettiği bir dönemde, PKK'nin bir konferansı tam bir savaş örgütü olarak karşısına dikilmesi, büyük bir öneme sahiptir. PKK I. Konferansı, düşmanın devrimci güçleri ezme umutlarına karşılık, devrimcilerin kendilerini geliştirme olanak ve yöntemlerinin tükenmediğini ortaya koymuş, gelişme yollarını belirlemiştir. Direniş en üst noktaya ulaştırarak, düşmanın devrimci güçleri ezme umudunu da tümüyle kırmış, ona böyle bir hayalle yaşama olanağı dahi bırakmamıştır. Konferansın berraklık kazandırdığı sorunlardan hareketle, devrimci güçlerin birliği için yoğun bir çalışmaya girişilmiş ve bu çabalar, Türkiye ve Kürdistan devrim cephesine ilişkin iki ayrı program taslağında somutluk kazanmıştır.

Bütün bu gelişmeler karşısında son umudu da tükenen düşman, bir yandan halk kitleleri üzerindeki saldırılarını yoğunlaştırdı, PKK'li savaş esirlerine karşıda yeni uygulamaları gündemine koymuştur. Onları, sömürgeci mahkemelerinde yargılama cesaretini dahi gösteremeyecek, büyük bir acizlik içinde katletme yolunu seçmiştir. Ve bunun en son durağı da, halkımızın en seçkin evlatlarından, büyük komünist önder Mazlum DOĞAN'ın 21 Mart 1982'de katledilmesi olayı olmuştur. Sömürgeci düşman, Diyarbakır cezaevinde yükselttiği direnişle, direnme ruhunu her koşul altında yaşatan, Partiye ve komünizme sonsuz inancın sembolü olan bu yiğit proleterya önderini ve 30'ün üzerinde PKK'li partizanı katlederek amaçlarını çok açık olarak ortaya koymuştur.

Düşmanın en küçük bir direnmeye dahi tahammül edemediği bir ortamda PKK'nin bu yiğit önderleri ve kadroları hayatlarını ortaya koyarak direnmeyi en zor zirvesine vardırmış bunun etrafında adeta bir örgüt ve sempati ağı yaratmışlardır. Diyarbakır cezaevi tüm Kürdistan'ın yüreği haline gelmiş, Kürdistan halkı yaşamının her alanında bu direnişin etkilerini hisetmişler. Sömürgeciler, Parti'nin ülke dışındaki mücadelesine cezaevlerindeki direnişleriyle daha büyük bir anlam kazandıran PKK'li savaş tutsaklarının katletmekle mücadeleyi temellerinden sarsacaklarını, halkı yüreksiz ve beyinsiz bırakacaklarını sandılar.

Ancak, bütün bu umutlarında boş bir hayal olduğunu, acizliğin son hunharlıklarından biri olmaktan öteye gitmediği açıktır. Halkımız duyduğu sonsuz acıyı kine ve mücadeleye dönüştürmekte, ve onların anısına ancak bu şekilde layık olacağını bilmektedir. Diyarbakır cezaevi, MAZLUM ve KEMAL gibi yüce önderlerin direnişleriyle halkın bilincinde ve yü-

LIBYA'DAN BİR MEKTUP

Baştarafı S : 3

deki son mallarını da satıp gelen hayli yoksul kimselerdir. Usta diye getirilmelerine karşılık, kendilerine branşları dışında her iş yaptırılmaktadır. Buldukları yerde yapacakları iş bitince, başka yere yol masrafı karşılığında satılmaktadırlar. Diğer işçiler gibi bunlar da işgüçlerini özgürce satamamaktadırlar.

Bütün bunlar yanında özellikle işçilerin en çok baskı gördükleri, ruhi bunalımlara sürüklendikleri, her hareketlerinin kontrol altına alındığı yer Türk şirketleridir. Şirket yöneticileri, Türkiye'deki faşist cuntanın verdiği güvene dayanarak işçiler üzerinde terör estirmektedirler. Bugün Libya'da yüzün üzerinde Türk şirketi faaliyet yürütmektedir. Bunlar, ülkelerindeki ajan-muhbir yapının aynısını buraya da taşıyarak genelde tüm işçileri ve özüde Kürdistanlı işçileri her bakımdan sindirmek istemektedirler. Cunta yanlısı albayların şirket yöneticisi olmalarının ardından, bu baskı ve terör, faşist Türk devleti ve şirket yöneticileri tarafından ortaklaşa sürdürülmeye başlanmıştır. Bölgesel farklılıklar ve Kürt-Türk ayrımı kullanılarak suni çelişkiler yaratılmakta ve bu yolla Türk ve Kürt emekçilerinin birlik ve beraberlikleri engellenmektedir. Kapıların ardından konuşulanlar dinlenmekte, gelen-gidenler araştırılmakta ve bazı şirketlerce misafir bile kabul edilmemektedir. İşçiler, en ufak bir direnmede, işten atılmakla tehdit edilmektedirler. İşçilere, kesin çıkış verilerek daha sonra hava alanında cunta kuvvetlerine tutuklatılmakla tehdit edip boyun eğdirmeye çalışılmaktadırlar. Maaşlara 10 veya 20 dinar gibi güllünc zamlar yapılmakta, buna karşılık yemek kesintileri 20-25 dinara çıkarılmaktadır. Özellikle son günler iş değişikliği olanaklarının kısıtlanmasının ardından şirketler, fırsattan istifade maaşlarda %30'a varan indirimler yaptılar. Altın arayıcıları gibi faaliyete geçen faşist Türk şirketleri, direniş-

leri kırmak amacıyla rüşvet ve iltiması geliştirmektedirler. "Libya'da grev yasaktır. Yakalayıp gönderirler." şeklinde demogojiler yaparak, işçileri caydırma çabalarını sürdürmekte ve "Bunlar İsrail casuslarıdır." diyerek polis ve askerleri işçilerin üzerine saldırtmaktadırlar. Kararlı işçilerin üzerine inşaatlardan taş ve demir atarak onları ölüme tehdit etmektedirler. Ayrıca, birkaç defa işçileri eşyalarını almalarına bile fırsat vermeden sınırdışı etmişlerdir. Bazı grevlerde hayatlarını kaybeden işçiler oldu. İşçilere maaşlarının aydan aya verilmesi gerekirken, Türk şirketleri, ya işçiler izine giderken veya çıkışlı giderken veriyorlar. Ayrıca işçiler evlerine para göndermekten alıkonuluyorlar. Bütün bunlar aileleri bunalıma sürüklemekte ve ayrılıklara kadar götürebilmektedir. Bazı şirketler maaşları döviz olarak değil, Türkiye'de Türk parası olarak vermektedir. İşçilerin maaşlarıyla yeni yeni şantiyeler kurulmakta, yepyeni makineler alınmakta ve işverenin sermayesi artmaktadır. Faşist konsolosluk, cuntacı albaylar ve şirket sahipleri üçlününün oluşturduğu birlik, tüm bu olumsuzlukların tertipçisi ve baş sorumlusudur.

Bütün bu olumsuzluklara karşı Türkiyeli ve Kürdistanlı işçilerin dayanışma ve birlikleri günden güne pekişmekte ve bu birlik ve dayanışma sayesinde yeni yeni kazanımlar elde etmektedirler. Bazı grevlerde şehitler verilerine rağmen direnişlerini sürdürmektedirler. Bu gelişmeler karşısında kararsız ve işveren yanlısı işçiler de en azından tarafsızlaştırılmakta veya saflara çekilmektedirler. Hatta bazı grevlerde devrimcilerin önderliğindeki kararlı mücadele karşısında faşist ideolojiden etkilenmiş olan işçiler daha gerici saflara terk etmişler, devrimci saflarda en tutarlı şekilde yer almışlardır.

İşçilerin konut sorunu çok berbat bir durumdur. Önlerine uza-

nları Arapça kontrat, kendisine hiç bir itiraz hakkı tanınmadan imzalatılmaktadır. Bu yüzden konut sorunu askıda kalmaktadır. Basit barakalarda yer yer on kişiden fazla insan kalmak zorundadır. Bu barakalarda yazın kavurucu sicağından ve kışın soğuktan dolayı etkilenen işçilerde fiziki hastalıklar başgöstermektedir. Özellikle Türk ve Arap şirketlerinde tuvalet ve banyo gibi ihtiyaçlar kısıtlı ve ilkindir. Çölde ve çevresinde çalışanlar sürekli çalışma sonucu adeta robotlaştırılmış ve tecrit edilmişlerdir. Bütün bu koşullar işçileri sınıf bilincine erdirmekte, onların sömürüye karşı kin ve öfkelerini arttırmaktadır. Kürdistanlı işçiler genellikle kırsal alandan kopup geldikleri için bu koşullardan daha da fazla etkilenip isyan bayrağını çekmektedirler. Son zamanlarda, yoğun bir Kürdistanlı işçi akını görülmektedir. Sömürgeci Türk devleti, bunları dışarıya ücretli köle olarak satmakla hem döviz elde etmekte ve hem de bu kitleleri gelişen ulusal kurtuluş mücadelesinden uzak tutmayı amaçlamaktadır. Bu işçiler burada, içki, kumar vb. lerinin yasak olmasından dolayı her türlü yozluktan uzak sınıf bilincine yaklaşmakta ve gelişen devrimci mücadelenin içinde yer almaktadırlar. Böylelikle ülkelerinin kurtuluş mücadelesine kayıtsız kalmayacaklarını kanıtlamaktadırlar. Sömürgecilerin, alacakları bir kaç yüz dinarla ülkelerine ve halkına yabancılaşacaklarını umdukları Kürdistan işçileri, direnme ve örgütlenmeleriyle sömürgecileri hayal kırıklığına uğratmaktadırlar. Onlar kurtuluşun bir kaç yüz dinarla değil, sömürgecileri ülkemiz Kürdistan'dan kovmak için proleter bir anlayışla hayatın her alanında en ön saflarda savaşmakla olacağına bilincindedirler.

Proleter bir anlayış çerçevesinde, PKK'nin açmış olduğu bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine sarsılmaz bir güvenle saflara katılmak Kürdistanlı işçilerin olumlu ve başarılı yanlarıdır.

LIBYA'DAN KÜRDİSTANLI İŞÇİLER

1 MAYIS

*****

Baştarafı S : 18'de

reğinde silinmemek üzere yer etmiş, bu komünist önderlerin adı bir isyan çağrısı haline gelmiştir.

Onlar; tüm yaşamalarını adadıkları bu davada en son ana kadar direnmekte tereddüt etmediler.

Onlar; yaşamalarının her anında düşmanla nasıl çetin hesaplaşılacağına örneklerini sundular. Zafere ve halka olan inancı simgelediler. Kürdistan proleteriyası ve halkı, böyle önderler tanıdı. Nasıl yaşanacağını, nasıl mücadele edileceğini onlardan öğrendi.

Şimdi görev; bu yüce proleterya ve halk önderlerinin yükseklerde dalgalandırdıkları kırmızı bayrak altında toplanarak, onu zafer burçlarına dikmenin mücadelesini vermektir.

Şimdi görev; bu soylu davada daha da kenetlenerek, düşmanla çetin bir hesaplaşmanın, tarihin tanıdığı en barbar, en vahşi bir güç olan faşist Türk devletini yerle bir etmenin savaşını vermektir.

Bu görev; Kürdistan ve Türkiye proleteriyasının ortak tarihi sorumluluğudur. Türkiye ve Kürdistan halkının özgür ve bağımsız bir yaşantıya kavuşması, nihayi amacı olan Sosyalizm'e ulaşması, ancak bu görevlerin gerçekleştirilmesiyle mümkündür. Direnme sorunu, böyle geniş temellerde düşünülmeli ve bu, Türkiye ve Kürdistan halklarının ortak mücadele cephesinde somutluk kazanmalıdır. PKK'nin birinci Konferansı ardında sunduğu Anti-Faşist Birleşik Cephe programı taslağı ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi Program taslağı, bu

sorunlara cevap veren ve mücadele yöntemlerini ortaya koyan ilk büyük adım olmuştur. Uluslararası proleteryanın birlik ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'a Türkiye ve Kürdistan'da anlam verecek olan şeyde, böyle bir direniş örgütünün yaratılması olabilir.1

Mayıs 1982 de, bu konuda bir dönüm noktası olmalı ve sömürgeci faşist Türk devletinin yıkılışı için çabaları hızlandırılmalıdır.

Kürdistan proleteriyası, önünde bulunan tarihsel görevlerini yerine getirmenin mücadelesini verirken, yalnız olmadığının bilincindedir. Proleterya önderliğinde bir Ulusal Kurtuluş savaşını veren halkımız, en büyük gücü Türkiye, Ortadoğu ve dünya halklarının mücadelesinde almaktadır. Dünyanın her yeresinde yükselen proleterya ve halk kurtuluş mücadelelerini büyük bir coşkuyla selamlamakta, onlara en büyük katkının Kürdistan Ulusal Bağımsızlık Mücadelesini daha da yükseltmek olduğunu bilmektedir.

Bugün dünya halkları ve proleterya, emperyalizmle son hesaplaşmayı yaşıyor, artık her zerresine kadar çürümüş bir sistemin son bir darbeye kadavrasını da ortadan kaldırmaya hazırlanıyor. Dünyanın her köşesinde yükselen mücadeleler se, bu anı biraz daha yaklaştırıyor.

Kürdistan halkı da, proleteryanın bu şanlı bayrağının, bağımsızlık ve özgürlük uğruna en değerli evlatlarını toprağa vererek, direnişini onların kanında çelikleştirerek yüceltmenin mücadelesini veriyor.

Yaşasın 1 Mayıs!

Yaşasın Bağımsızlık Ve Proleterya Enternasyonalizmi!

Yaşasın Devrimci Direniş Mücadelemiz!

Kahrolsun Emperyalizm Ve Sömürgecilik!

4 Mayıs Şehitleri...

Baştarafı S : 3'de

grup asker ona yaklaşıyor. Askerler tam yaklaştığı sırada Seyfi yoldaş tabancasını ateşleyerek iki düşman askerini öldürüyor. Bunun üzerine gözü dönen sömürgeciler, Seyfi yoldaşın bulunduğu alanı bomba ve silahlarla tarayarak şehit ediyorlar. Bununla da yetinmeyerek yoldaşların cesetlerine ve yöre halkına karşı azgınca saldırıyorlar. Yoldaşların cesetlerini cemselerin arkasına takarak Çemişgezek'e kadar sürüklüyorlar. Yörede birçok yurtseverli tutuklayarak uzun bir süre işkenceden geçiriyorlar. şehit düşen yoldaşların ailelerine baskı ve işkence yaparak, kendi öz evlatlarına sahip çıkmalarını engellemek istiyorlar. Ancak sömürgecilerin bu vahşetine karşı aileleri yiğitçe direnerek şehitlerimize sahip çıktılar.

Olayın sonuçlarına bakarsak ellerindeki silahların ilkel olmasına rağmen, yiğit PKK partizanları sömürgecilere ağır kayıplar verdirdiler. Bu çatışmada, 1 üst teğmen, 1 başçavuş ve 1 er öldürüldü. 4 asker yaralandı. İhbar eden hain ise bir hafta sonra PKK savaşçıları tarafından ölüme cezalandırıldı.

Şehit yoldaşlardan Seyfi DOĞANAY 1963 yılında Dersim'de doğdu. Yoksul bir ailenin tek erkek çocuğuydu. 1978'de

Dersim'deki gelişmelerden etkilenerek, Kürdistan bağımsızlık mücadelesine katıldı. Mücadelenin gelişmesine paralel olarak o da gelişimini ilerletti. 1979'da arıyor durumuna düşerek okulu- nu terk ederek kırsal alanda faaliyet yürütmeye başladı. Çıkan tüm olumsuzluklara karşın, onlara devrimci bir tarzda yaklaşarak sorunları çözmeye başarılı idi. Faşistler ve sömürgecilere karşı büyük bir kinle doluydu. Bölgedeki, ulusal inkarcılık ve sosyal-şovenizme karşı etkin bir şekilde mücadele vererek, tarihin üzerine yüklediği sorumluluğu yerine getirmenin bilinci ile silahlanmıştı. Yörede halk tarafından sevilen yiğit bir savaşçı olup PKK'li her kadroda bulunan özellikleri taşı-maktaydı. Partiyeye son derece bağlı olup verilen görevleri yerine getirmede büyük çabalar harcayarak diğer yoldaşlara örnek oluyordu.

Hüseyin TAŞCAN yoldaş, Elazığ'ın Mişelli köyünde oturan orta halli bir ailenin ortanca çocuğuydu. 1978'de parti saflarında yer alarak mücadelesini sürdürmeye başladı. Kısa bir sürede kendisini yetiştirerek 1979'da kırsal alanda faaliyetlerini sürdürdü. Bu dönemde, sömürgecilerle girdiği bir kaç silahlı çatışmada üstün başarılar elde ederek sömürgecilerin yüreğine korku salı-

yordu. Gittiği her yerde kendisini sevdiren, saydıran bir kişiliğe sahipti. Aldığı sorumlulukların bilincinde hareket ederek sürekli en iyisini yapmaya çalıştı. Büyük bir savaşma azmi ile doluydu. Seyfi yoldaşta bulunan, tüm özellikleri, Hüseyin yoldaşta da görmek mümkündür.

Sömürgeci caniler yiğit, fedakâr insanları katletmekle çürümüş ve kokuşmuş düzenlerini yaşatmaya çalışıyorlar. Temel amaçlarını gerçekleştirebilmek için, cinayetlerine yenilerini ekleyeceklerdir. Ama tarih onların bu düzenlerini çöp sepetine atacaktır. Bu tarihin onlar hakkında verdiği kesin karardır. Akitılan her devrimcinin kanı, ülke topraklarını sulayarak yeni bağımsızlık savaşçıları yetiştirecektir. Sömürgeciler, Seyfi ve Hüseyin yoldaşları katletmekle düzenlerini yaşatacaklarını sanıyorlardı. Ancak, Seyfi ve Hüseyin yoldaşların bıraktığı özgürlük bayrağını daha yukarı kaldırmak için, onlarca Kürdistanlı mücadeleye atılmakta hiç tereddüt etmedi. Bizler Seyfi ve Hüseyin yoldaşların mücadeleye olan bağlılıklarını örnek alarak, bağımsızlığımızı zafere götürene dek savaşacağız. Bu kesindir. Seyfi ve Hüseyin yoldaşların ölümlerinin 1. yıldönümünü saygıyla anıyoruz.

4.4.1982

Mahmut

Suruç'ta Katliam Girişimi

Baştarafı S : 1'de

kuvvetleriyle karşı karşıya gelen yüzlerce yiğit devrimci, kendilerinden kat kat üstün düşman güçleri karşısında Kürdistan devrimi destinanı kanları ile yazarak şehit düştüler. Devrimcileri katletmekle mücadeleyi engellemeyen Sömürgeci-Faşist güçler bu sefer de halk üzerindeki baskıları çeşitli biçimlerde arttırarak toplu imhaların elverişli koşullarını yaratmak istediler.

Yaşanan bu süreçte katliam provalarını bir parçası olarak, özellikle direnişin yeniden kımıldamaya başladığı Urfa ve yörelerinde son aylarda bir dizi provakasyonlar düzenlendi.

Şubat ayı ortalarında PKK'ye yardım ettiği gerekçesi ile SURUÇ

un Kırmık köyüne cunta güçleri bir baskın düzenliyor. Halkı köy meydanında toplayarak devrimcilerin barındıkları yerleri öğrenmek isteyen düşman güçleri, halktan istediklerini alamayınca köy kadınlarına erkeklerin gözü önünde sarkıntılık yapıyorlar. Bunun üzerine meydana gelen karşılıklı kavgada Kırmık köyü muhtarı Celal YILDIRIM kurşunlanarak öldürülmüş, bir çok köylü de ağır yaralanmıştır.

Gelen haberlere göre operasyonlar artarak sürdürülürken, halk kitlelerinde de uygulamalara karşı duyulan rahatsızlıklar her geçen gün geniş çevrelere yayılarak boyutlanmaktadır.

Celal YILDIRIM Kurtuluş Mücadelemize
Gömüldü

Yaşasın Direnme Geleneği

Yaşasın İşçi sınıfının Birlik, Dayanışma ve Mücadele günü 1 MAYIS

Dünya proleteriyası, tarihindeki en anlamlı günlerden birisi olan 1 Mayıs'ı bu yıl, dünyanın bir çok yerinde, ulusal ve sosyal kurtuluş savaşları cephelelerinde kutluyor.

Üzerlerinde en çok baskı uygulanan halklar, emperyalizme karşı yaptıkları direnişlerini zirveye çıkararak verirken, Kürdistan proleteriyası ve halkıda, geliştirdiği mücadeleyle dünya halklarının bu kutsal savaşında yerini almıştır. Kürdistan halkının karşısında, çağın en barbar ve en azgın bir gücü bulunmaktadır. Halkımızın karşı karşıya olduğu bu düşman, onun mücadelesinin çok acılı, fakat bir o kadar da güçlü direnmelerle bezeli olmasının da nedenidir. Kürdistan halkı, 1982 yılının 1 Mayıs'ına böyle bir direniş içinde en değerli evlatlarını toprağa vermiş, ama kinini ve azmini daha da bilemiş olarak girmektedir.

Dünya proleteriyasının dayanışmasının sembolik bir günü olan 1 Mayıs, her gün biraz daha anlam ve önem kazanarak yüz yıla yakın bir süredir yaşamaktadır. 1890 yılının 1 Mayıs'ını, kapitalizme karşı mücadelenin yükselişinde birlik ve dayanışma günü olarak kabul eden dünya proleteriyası, şehitlerinin anısına sahip çıkarak yarattığı kazanımlarını bugün engin bir zafere ulaştırmış bulunmaktadır.

Daha iktidarının öngününde karşısında proleteriyayı bulan burjuvazi, diğer sömürücü egemen sınıflardan hiçte farklı olmadığını ortaya koydu. Açtığı bağımsızlık ve özgürlük bayrağını, proleteryanın ve halkların sömürülmesinde bir kırbaç gibi kullanarak, onları tarihin tanıdığı en korkunç sömürü ve baskı altına aldı. Asya, Afrika ve Amerikanın geri halkları, "uygarlık" zincirlerine vurularak kapitalizmin köleleri haline getirildiler. Ortaçağ gericiliğini kararlı mücadeleleriyle parçalayan Avrupa proleteriyası, mücadelenin bayraktarlığını yapan burjuvazinin daha savaşın içindeyken kendisini terk ederek, çünkü düşmanlarıyla uzlaşmasına ve bu temelde gücünün kırılmaya çalışıldığını tanık oldu. Ancak, burjuvazi kendi sınıf varlığını korumak ve sömürüsünü daha da derinleştirmek için, bir yandan üretim araçlarını geliştirirken, diğer yandan da proleteriyayı nicel ve nitel olarak geliştirmek zorundaydı. Burjuvazi, kendi eliyle geliştirdiği mezar kazıcıları üzerinde baskı ve sömürüsünü yoğunlaştırarak varlığını sürdürmeye çalışırken, proleterya da bizzat bu uygulamalar içinde durumunu kavramaya ve ilk mücadele filizlerini atmaya başladı.

İngiliz işçi sınıfının makinalara karşı başlattıkları eylemler tüm kıta Avrupasına yayılarak, gerçek sınıf düşmanlarına yönelmeye başladı. Bütün XIX yy. işçi sınıfı mücadelesinin kıtayı sarsacak, sınıf savaşımının bilimsel temellere oturulma mücadelesinin verildiği yıllar oldu. En seçkin temsilcilerini Marks ve Engels'te bulan işçi sınıfı, gerçek bilimsel öğretisinde Marksizmle ulaştı.

Burjuvazinin gelişen işçi sınıfı tehlikesi karşısında eski topluma daha çok uzlaşma eğilimleri göstererek devrime ihanet etmesi, proleteryanın bağımsız hareketinin gelişmesine yol açmış ve proleterya 1848 de kurduğu komünistler Ligiyle ilk uluslararası birliğinin temellerini atmıştır. Bu birlik ve mücadele 1864 de kurulan I. Enternasyonalde zirvesine ulaşmış, işçi sınıfı, 1870 Paris Komünü savaşımıyla da kendisini bir iktidar alternatifi olarak gördüğünü ortaya koymuştur.

Marksizm önderliğinde gelişen proleter sınıf savaşımı, bütün XIX. yy boyunca daha örgütlü bir güce dönüşmenin mücadelesini vermiş, I. Enternasyonal ve Alman sosyal demokrat Partisi'nin programında proleteryanın siyasal programı formüle edilirken, proleterya partisi örgütlenme ilkelerinde bu dönemde ortaya çıkarılmıştır. Proleteryanın doğrudan sınıf düşmanlarına karşı verdiği mücadele, küçük-burjuva çizgi ve anlayışlarla savaşımında önemi, daha bu dönemde ortaya çıkmış ve proleterya, sınıf savaşımını gerçek temellerine oturtmak için, bunlarla mücadeleyi kaçınılmaz bulmuştur. Dünya işçi sınıfı hareketinin mücadele birliğinin en yalın bir ifadesi olan I. Enternasyonal, işçi sınıfı hareketinin örgütlü bir güce dönüştürmesindeki tarihi görevini tamamlayarak 1872'de yerini, ayrı ulusal devletlerde işçi sınıfı partilerinin kurulduğu, mücadelenin daha büyük boyutlarda geliştiği bir döneme bırakmıştır.

İşçi sınıfı hareketi bu dönemde daha da büyüyerek gelişmiş, bir çok ülkede proleterya partileri kurularak kendi burjuvazilerine karşı savaşımını yükseltmişlerdir. Kapitalizmin emperyalist aşamaya girdiği XIX yy'ın son çeyreğin-

deki bu gelişmeler en somut ifadesini 1889'da kurulan II. Enternasyonal'de bulmaktadır. Ulusal işçi partilerinin birliğinden doğan II. Enternasyonal, XIX.yy'ın son çeyreği ile XXyy.'in başlangıcı boyunca hüküm süren, uzun barışçıl dönem boyunca proleteryanın örgütlenmesinde yararlı çalışmalar yapmış olmasına rağmen, reformizm ve burjuva devletle uzlaşma batağına saplanan kendi önderlerinin ihaneti altında çözülmüştür.

Emperyalizmin I. bunalım evresinin patlama noktası olan 1914 emperyalist paylaşım savaşı, işçi sınıfı hareketi içinde bir dönüm noktası olmuş, küçük-burjuva ve sosyal-şoven akımlar savaş içinde gerçek niteliklerini ortaya koyarken, proleterya da sırtındaki bu kamburları atma olanağına kavuşmuştur.

İşçi sınıfı hareketi, emperyalizm döneminde ulaştığı zirveyi, Rusya koşullarında ve Leninizmin şahsında bulur. Emperyalizm döneminin Marksizmi olan Leninizm, proleter sınıf mücadelesini daha geliştirip yetkinleştirmiş ve bir dünya savaşı koşullarında zaferle taçlanmasını sağlamıştır.

Rus proleteriyasının ve onun seçkin önderlerinin öncülüğünde gerçekleştirilen 1917 Ekim devrimi, emperyalist sistemde ilk gediği açarak proleterya ve ulusal kurtuluş devrimleri çağını başlatmıştır. Dünyayı temellerinde sarsan büyük Ekim devrimi, Doğunun köle halklarında derin uykularından uyandırarak, bağımsızlık ve özgürlüklerini kazanmada bir köprü görevi görmüştür.

1917 Ekim Devrimi ile zafere ulaşan proleterya hareketi, 1919'da III. Enternasyonalı yaratarak bu temelde Bolşevik tipte örgütlenme ve hareketi yaygınlaştırmak, sömürgeci emperyalizmin yedeği olmaktan çıkarak, Ekim devriminin müttefiki haline getirmek görevi üstlenmiş ve bu konuda yoğun bir çalışma içine girmiştir. Bu dönemde Avrupa ve Asya'da komünist partileri kurulmuş ve III Enternasyonal'in çalışmaları sonucu Avrupa'da bir çok ayaklanma patlak vermiştir. İfadesini Qn ve Vietnam devrimlerinde bulan sömürgeci devrimlerin başlamasında bu dönemde gerçekleşmiş, III. Enternasyonal'in yönlendiriliciliğinde önemli kazanımlar elde edilmiştir. Böylece, sömürge ülkelerin ancak proleterya önderliğinde gerçek kurtuluşlarına kavuşabilecekleri kanıtlanmış ve Doğu'da uyanış büyük patlamalarla bir gerçeklik haline getirilmiştir. İşçi sınıfı ideolojisinden sapmalarla mücadelede de büyük öneme sahip olan III. Enternasyonal dönemde, oportünizmin sınıfsal dayanakları ve nasıl ortaya çıktığı açıkça sergilenecek mahkum edilmiş, yine Rusya'da sosyalizmin inşasının yenilmez bir noktaya gelmesinde bu dönemde gerçekleştirilmiştir.

Uluslararası proleteryanın zafere ulaşmış Ekim devrimi temelinde gerçekleştirildikleri bu birlik ve dayanışmanın, dünya çapında elde ettiği kazanımlardan ürküntüye kapılan emperyalizm, en kanlı diktatörlüğü olan faşizmi bu dönemde yaratarak gelişmeleri engellemeye çalışmıştır. Hitler Almanya'sı ve Musoloni İtalya'sının başını çektiği faşist klik vasıtasıyla, Sosyalist Sovyetler Birliği'ni ortadan kaldırmayı, dünya halklarının ve proleteryanın yükselen bir seyrizleyen mücadelesini ezmeyi amaçlamıştır. Sosyalizmi yeryüzünden silmeyi amaçlayan Hitler faşizminin 1940'larda ortaya çıkması bu nedenle bir tesadüf değildir.

Sosyalist Sovyetler Birliği'nin önderliğinde birleşen dünya halkları ve proleteriyası, Hitler faşizmini bozguna uğratarak kazanımlarını korumakla yetinmemiş, bunu daha üst boyutlara ulaştırarak dünyanın 2/3 sinde Sosyalizmin inşasına geçilmesini gerçekleştirmişlerdir. Doğu Avrupa'da bir dizi ülkede Halk Cumhuriyetleri kurulmuş, Asya'da Çin devrimi zafere ulaşırken, tüm Çin-Hindi ülkelerinde devrimci dalga daha da yükselmiştir. Yine Afrika ve Latin-Amerika ülkelerinde de ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleri dev boyutlara ulaşmıştır. Bir çok halkın ulusal bağımsızlığına kavuştuğu bu dönemde, klasik sömürgecilikte dünya çapında tasfiye edilmiştir.

Dünya halkları, II. paylaşım savaşı sonrasında ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerini daha da hızlandırmış, zafere ulaşan Küba ve Vietnam devrimleri bu kazanımların en güçlü halkaları olmuşlardır.

Emperyalizmin içinde bulunduğu III. bunalım evresinde bu gelişmeler daha da hızlanarak sürmektedir. Düğümünü Filistin devrimini oluşturduğu Ortadoğu bunalımı derinleşerek devam etmekte, Latin-Amerika halkları yükselttikleri mücadeleleriyle her an biraz daha dev-

rime yaklaşmaktadırlar. Tüm dünyayı saran bu devrimci kabarış emperyalizmi temellerinden sarsmakta, bu ise günümüzde kazanılan zaferlerin çok daha acılı ve kanlı elde edilmesine neden olmaktadır.

Bütün bu gelişmeler karşısında, dünya proleteryanın ve sosyalizm güçlerinin birlik sorunu çok daha dayatıcı haline gelmiştir. 1950'lerde başlayarak gelişen sosyalizm güçleri arasındaki parçalanma, sosyalizm güçlerinin gelişen emperyalist saldırganlık karşısındaki en büyük zayıflıklarıdır. Emperyalizmin etkileri ve sosyalist ülkelerin iç sorunlarından kaynaklanan Leninizmden sapmalar, bugün emperyalizmin elinde sosyalizme karşı kullandığı bir silah durumundadır. Uluslararası proleterya hareketi üzerinde etkisini duyan bu parçalanmışlığın, emperyalizme karşı mücadele temelinde ve enternasyonalizm ruhuna uygun yaklaşımlarla giderilmesi bir zorunluluktur.

II. Emperyalist paylaşım savaşı yeni bir güç olarak çıkan ABD emperyalizmi, çeyrek yüzyılı aşan jandarmalık görevinde, tüm saldırganlık vepolitik manevralarına rağmen kendisini ve tüm emperyalist sistemi çöküşe gitmekten kurtaramamıştır. Yeni-sömürgecilik ilişkileriyle emperyalizmle bağımlılıklarını korumaya çalıştığı ülkelerde, proleterya hareketi daha erkenden boy atmış, emperyalist metropollerden başlamak üzere tüm dünya da içine girdiği ekonomik ve siyasal kriz gün be gün hızlı bir tırmanış göstermiştir. Her gün bir yenisi eklenen ekonomik ve siyasal doktrinleri, oluşturulan askeri ve siyasi paktlar, kurulan istihbarat örgütleri, düzenlenen kanlı saldırılar, emperyalizmi içinde bulunduğu çöküş durumundan çıkaramadığı gibi, halk muhalefetlerinin yükselmesine de birer neden olmaktadır. Daha çok saldırganlık daha çok direnişi doğurmakta, bu ise dünyanın sıcak bir savaşım ortamı içinde bulunmasına yolaçmaktadır.

İlk büyük darbesini Vietnam devriminden yiyen ABD emperyalizmi, bu gün yeni Vietnamlılarla karşı karşıyadır. Hemen arka bahçesindeki Salvador, Guetemala, Honduras gibi Latin-Amerika ülkelerinde devrimci mücadeleler zafere varışın arifesini yaşamaktadırlar.

Stratejik coğrafi konumu ve zengin petrol yataklarına sahip olan Ortadoğu ise, dünyanın en hasas bölgesi olmaya devam etmekte, en küçük bir kıvılcım her an bir savaş atmosferi yaratabilmektedir. Afganistan ve İran devrimleri ardından Ortadoğu'daki devrimci muhalefet daha da büyümüş, bölge gerici güçleri temellerinin sarsıldığı çok daha fazla hiseder hale gelirken, İsrail'de tümüyle teşhir ve tecrit olmuştur. İsrail-Mısır ve ABD'nin oluşturduğu Camp-Davit anlaşması iflas ederek, ABD emperyalizmi ve bölge gericiliği önemli bir darbe yemiştir.

Bölge ilerici güçlerinin çevresinde kenetlenildiği Filistin devrimi, bu nedenle yoğun saldırılara maruz kalmakta, sürdürülen Siyonist saldırılarla yeni katliamlar yaratılmaktadır. Emperyalist güçler, bölge ilerici güçlerine bir yandan İsrail vasıtasıyla saldırılar düzenlerken, diğer yandan da oluşturdukları ajan ör-

gütlerle bölge ilerici yönetimlerini içten yıpratmaya çalışmakta, yeni komplo hazırlıkları yapmaktadırlar.

Emperyalizmin bölge gerici güçleri içinde en güçlü dayanaklarından birisinde şüphesiz ki faşist Türk yönetimi oluşturmaktadır. 12 Eylül askeri darbesiyle iktidara gelen faşist cunta, bugün bölge halklarının başında demoklesin kılıcı gibi asılı durmaktadır. Emperyalizm, bölgedeki bir numaralı uşağı olan bu yönetimi, bölge halklarının mücadelesine karşı bir tehdit unsuru olarak kullanmakta, Türkiye-Pakistan-İrak-Ürdün-İsrail sarmalı ile sosyalizm güçlerini ezmeyi amaçlamaktadır. Bu konuda Türkiye'nin rolü ve hedeflenen amaçlar çok açıktır. Çok yönlü olan bu amaçlar şöyle özetlenebilir:

İçinde bulunduğu ağır ekonomik bunalım ve yükselen Türkiye ve Kürdistan Devrimci mücadeleleri ile temelleri sarsılan Türkiye devleti, son kozunu da ABD patentli askeri cuntayla oynamıştır. Doğrudan askeri zorla, bir yandan yükselen proleter ve ulusal kurtuluş mücadelesini ezmeye çalışırken, bir yandan da tüm sendikal ve örgütlenme haklarını gaspettiği işçi sınıfını ve halkı açlığa mahkum ederek ekonomik krizi atlatmaya çalışmaktadır. En küçük bir muhalefete dahi katlanamamakta, yönetime karşı muhalefet gösteren her insan tutuklanarak, ağır işkencelere maruz kalmaktadır.

Özellikle de Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketi, cuntanın saldırılarının odak noktasını oluşturmaktadır. Faşist cunta, Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketine önemli darbeler vurmasına karşın, PKK hareketi varlığını güçlendirerek sürdürmekte, Türkiye ve bölge halkları için birlik ve direnişin örgütlenmesinde önemli bir yere sahip bulunmaktadır. Kısaca, canlanmış bir Kürdistan sorunu ve bu soruna militan bir ruhla sahip çıkarak direnişi gün be gün güçlendiren Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi vardır. Bu mücadelenin önder gücü verdiği kayıplarına rağmen Türk devleti karşısındaki en güçlü muhalefet olma özelliğini korumaktadır. Faşist cunta, bu nedenle bir yandan Kürdistan halkı üzerinde yoğun bir baskı ve katliam uygulayarak mücadeleye bağlarını koparmaya çalışırken, diğer yandan da Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin bölge ilerici güçleriyle yaratmış olduğu birlik ve dayanışmayı ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır. Kürdistan devriminin iç ve dış bağlantılarını koparmak, faşist cunta için bugün önüne koyduğu en acil görevlerden birisi durumundadır.

Türk yönetimin bölge gerici güçleriyle oluşturduğu ittifak, bölge halkları için saldırgan ve emperyalist amaçları olan bir birliktir. Elbette ki, Türkiye'nin bölge halklarına yönelik saldırgan tutumu emperyalizmin politikası dışında olmadığı gibi, onunla tam bir bütünlük arz etmektedir. Kürdistan devriminin bölgedeki önemini bilen emperyalizm, Türk devletini bu konuda bütünüyle desteklemekte ve hatta, Kürdistan halkına ve devrimci güçlere yönelik saldırılarda askeri danışmanları ve ajanlarıyla bizzat yönlendiricilik yapmaktadır.

Devamı S : 18'de

Impressum

V.i.S.d.P.: M.Aral
Grolmannstr. 20
1 Berlin 12

Yazışma Adresi:

Serxwebün
Verlag u. Handels-G.m.b.H.
Postfach 10 16 83 5 Köln 1
Deutsche Bank - Köln
Konto: 1282805 BLZ: 370 700 60

Hollanda	1.70 hfl
Fransa	4.00 FF
Belçika	30.00 bfr
İsviçre	1.50 sfr
Avusturya	11.00 S
Danimarka	5.00 dkr
İsveç	5.00 skr
Norveç	4.00 nkr
Yunanistan	46.00 Dr
İngiltere	0.50 £

Auflage
10.000